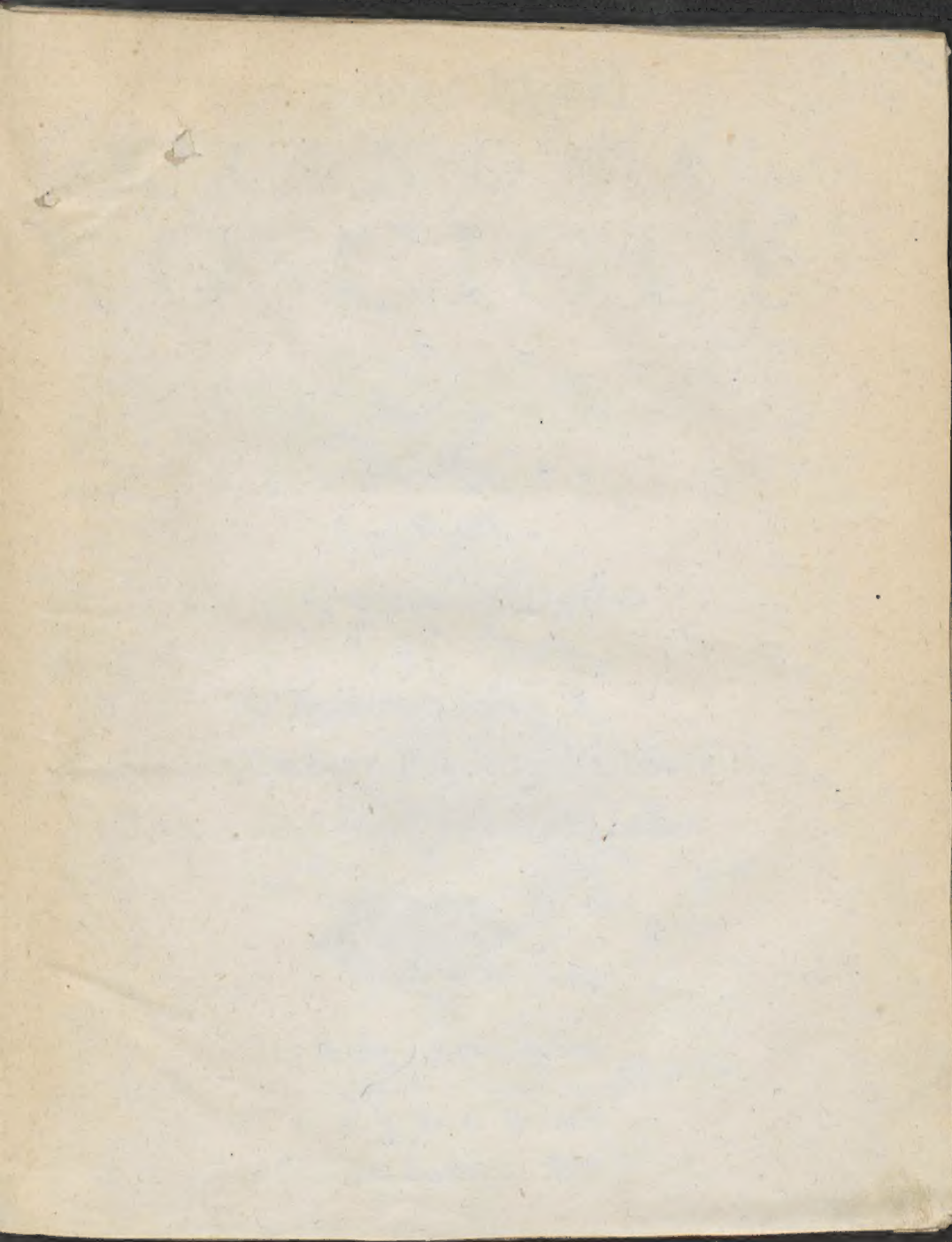

BIBLIOTEKA

Zakl. Nar. Im. Ossolińskich

XVII

4.118

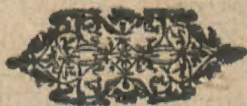
Stołecznego Miastâ
KRAKOWA
KOSCIOŁY

2

~~KLEYNOTA~~

Co w nich iest widzenia godnego
y zacnego.

Do tego przydane iest Opisanie
S W I E T Y C H B O Z Y C H
W Krákwie leżących,
Krołow Polskich, y Biskupow Krákwskich.
Teraz nowo zebrane y do druku podane.

Cum licentia Superiorum. 59.305

W KRAKOWIE,

W Drukarni Francyška Cezárego / Roku P. 1647.

XVII - 4118 - III

Memu wielce Mćiwemu Pánu y Dobrodźcieowi

I. M. X. ALEXANDROWI

Z BRZEZIA

B R Z E S K I E M V,

**Kánonikowi Krákowskiemu, Archidiákonowi
Zawichostskiemu, Scholaſtykowi Sen-
domirskiemu,**

SEKRETARZOWI I. K. M.

X. Jan...

*Ak stárzy Chrzeſćianie Koſcioty, y
mieyſcá Pánu Bogu poſwiecone w po-
ſánowaniu miewali, mnie wielce M.
Pánie y Dobrodźcieu, że y dźciom
máłym blisko nich, á ná Cmentarzu
pogotowiu, igrać nie dopuſzczáli: iáko Pater Antiqui-
tatū Lipſius ſwiádczy, przywodzac o tym Obywatelom
Lowáńskich Statut ieden. Templis, ædibusq; ſacris
honos eſto, & ne quis pilam, neué trochum in areâ,
aut circum illa ludito. A myſmy teraz do tákiey o-
ziembłoſci w nabożeńſtwie przyſli, iż nie tylko orze-*

Przedmowa.

czách rozmaitych w Kościołách, iákoby w domách naszych prostych, rozmawiamy; ále iuż y ukleknąć Paćierze mówiac, wstydamy się. Ledwie co czapki wchodząc ruszemy; y to ráczey tym się klániaiac, co ich w Kościele znáiomych widzimy, niżeli obeczność Páńska y domiego świetyśńaniac. W czym nas dáleko Schismátycy, y Poganie niemal wszyscy przechodzą. Bo v Abissinow, vel mucorem, vel sputum excreare in templis pro insigni flagitio haberi, scribit Alpharesius. U Turkow zaśie, y obezrzec się náząd, nie tylko z kim rozmawiać, ábo się głośno modlić w Meczećie, powiádáia nie godzi. Y luboby nikogo nie było w Moschei, przecię gdy do niey wnidzie kto dziwować się, ábo też rzemieślnik nápráwować co, nie może iednąk głośno nic mówić; bo táń Pána Boga obecnego być rozumieia, y zá mieysce święte w siebie máia.

Zebyśmy tedy stárych Przodkow nászych światobliwych przykładě, Kościoły Páńskie w więkšey uczciwości mieli, y prawdziwa pobożnościá Odszczepieńce wszytkie, y głupie Pogány celowali; dla tego, Miásta tego Stołecznego Kościoły wszytkie porzadnie spisawszy, y co w ktorym zá Odpusty, ábo skárby duchowne znáyduia sie, iákie Reliquie śś. Bożych, y co zá Antiquitates wiedzienia

Przedmowa.

dzenia godne, ludziom nabożnym do czytania podać
umyśliłem. Gdyż nie tylko odlegleyſzy tej zacney Koro-
ny obywátele, co w Krákovie nigdy, ábo rzadko kiedy
bywáia, ále też y ci co w okolicy mieſzkáiac, niemal ná
kázdy targ do niego przyjeżdżáia, nie wſytko dobrze
wiedza, co ſie w którym Koſciele znáyduie, y iáko ſie w
nich nabożeńſtvo odpráwuie. Abowiem tylko przez
nie, dla ominienia błotá, ábo skrocenia drogi przecho-
dza, gdy do Kráková przyiáda, á coby w nich do wiá-
domoſci, y pobudzenia ku nabożeńſtwu potrzebnego
zawierało ſię, nigdy nie ſpytáia. A o inſzych Koſcio-
łách, ktore ná uſtroniu ſtoia, y Káplicách mnieyſzych á-
bo odlegleyſzych, zgoła nic nie wiedza. Włoſkiego tedy
narodu przykłádem, ktorzy w Prowincyách ſwoich bu-
dynki wſpániálſe, y Koſcioły wſytkie, w iedną kſiażkę
ſpifaſzy, cudzoziemcom do wiádomoſci podáia. Tego
Stolecznego Miáſta mieyſcá ſ. ſpifaſzy, wſytkiey Ko-
rony Polskiey narodóm do czytania y wiádomoſci pre-
ſentuiac, Wm. ie ſwoiemu Mćiwemu Pánu y Dobro-
dzieciowi ofiaruie. Ktorego miłoſciwey láſki y dobroczyn-
noſci, przez ták wiele lat doznawſzy, iż poſługami moi-
mi unizonemi odwdzieczyć, y ſłowy doſtátecznymi wy-
powiedzieć nie moge, tedy tym przynamniemy máłym w-

Przedmowa.

pomineczkiem oświadczyć, pro acceptis beneficijs grati animi significationem, umyślitem; pomniac náono, co ieden Poetá w tey máterey napisał:

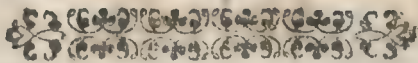
Decet bonum meminisse grato pectore
Si quid beneficij adeptus est à quopiam.
Nam gratiam quisquis benefactori suam,
Studet probare, bene ad merendum hūc prouocat;
Quem verò obliuio capit affectum bonis,
Indignus ille nomine est viri boni.

Przy oddaniu przeto życzliwych moich posług yz działkami moimi, iáko Dobrodzieiowi swojemu wielkiemu, życzę Wm. moiemu M. P. ná ten nowy Rok wśelkiego błogostánieństwa od P. Bogá, y szczęśliwego powodzenia, Máiestatu iego ś. pokornie prośac, áby Wm. mego M. P. y Dobrodzieiá, vel cum inuidia eorum, quorum prauis moribus semper grauis est vita bonorum, przydobrym zdrowiu, y pomnożeniu honorow w Kościele swoim ś. iáko w naydluższe láta, w protekcycy swoiey Boskiey chować raczył, ná počieche Przezacnego Domu W. M. P. ná ozdobę wśytkiey Oyczyzny náśey, y ná obronę nam służebnikom swoim życzliwym.
Datum Crac. Anno 1647.

Wm. mego M. P. y Dobrodzieiá

naniżsy slugá

Fránciszek Czarýy.

Do Czytelniká Gościa.

W Jele zacnych oboygá stanu ludzi przez Krákow przechodzą ná
mieyscá święte Kálmáryjskie/Czesochowskie/ y Gidelskie Czy-
telniku lástáwy; ták z rózných Prowincy Królestwa Polskiego/ iá-
ko téż z pogranicznych Królestw/ y Państw/ á nie wiedzą o ták za-
cny m Kleyności w Krákowic/ o ták wielu (mowie) ciáł świętych/
Reliquách/ Obrazách cudownych Kościołow wspomnianých/ odpu-
stámi od Náywyższych Pásterzow przypisywánowánym/ o Bráctwach
róznych Duchownych/ w ktorých grzeszny człowiek wiele może ży-
skáć/ y umárlým pomoc: dla tegoż Czytelniku lástáwy/ chce ábyś
wiedział o tych Kleynotách zacnych: to jest/ o mieyscách świętych
w Krákowic/ y gdy się do domu zwrócisz/ będziesz umiał drugim
powiedzieć / iákiegoś naboženstwa záżył / ná ktorychś mieyscách
świętych był/ coś pochwały godnego widział; to powiádaąc in-
szym/ y sám w sobie wvážájąc rzeczeń/ że Krákow jest drugi Rzym/
bo nie máś żadnego dnia y godziny/ w ktoraby człowiek grzeszny
odpustow nie miał pozyskáć / Kościoły y mieyscá święte ná-
wiedzájąc/ pácierze mówiąc. To gdy uslyszysz niewiádomy tobie do-
swiádezonemu zdziwić się máisz: ále ty niebýváłce

Nie myśl proszę, ogláday oczymá ostátek,

Zdziwisz się iáko Świętych má Krákow dostátek.

Przydźże tedy Czytelniku lástáwy/ ieslić prace y zabáwy domowe
pozwaláią/ á ogláday/ przyznasz ták być á nie ináczey/ ábo téż pilnie
w te Káiążeczke weyjrzy: wvierzysz temu/ gdy rzetelnie wszytko zro-
zumiesz z pociechą twoią. Zá tym cie Pánu Bogu oddáie.

Do Kráko-

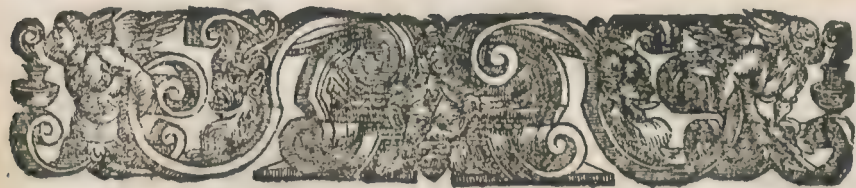
Do Kráková Miásta Stołecznego.

CO ma cna Pálestyná, y sławny Rzym w sobie,
To wśytko niemal znajdzie Cny Krákovie w tobie:
Reliquiy Męczenników Krwιά drogá obłanych,
Y wielu Świętych z Rzymu do ciebie przyślanych:
Cudownych JEZVSOWYCH, y z Mátką Obrazów,
Vprzywileiowanych z Odpusty Ołtarzów,
Kościółów, y Kłáštorów, y Bractw różnych różnie,
Ieno wierz przeczytawszy, byś nie czytał próżnie.

Do tegoż.

MOżesz się godnie z tego szyćć Cny Krákovie,
Ześ ieś drugim Rzymem, iáko masz przysłowie;
A nie dźw gdy sławę twá masz między Świętymi,
Zwłášczá Stolicę máiac Polska między niemi:
Tych iák drogie kámiennie nósi Cna Koroná,
Przy ktorey wespół tobie sława ieś obroná.

Stołecznego
MIASTA KRAKOWA
KLEYNOTOW
PIERWSZA CZĘŚĆ,

W ktorey się opisuie Miasto,
y Kościoły iego.

Miaſto Krakow nayſlawniejszye y nayprzede-
nięſze w Kroleſtwie Polſkim / ktore ieſt głowa Ko-
rony wſzytkiey / założone od Krakufa Monarchy / ieſz-
cze Poganiſm / Roku 700. od ktorego to Miſto ma
ſwe imię. Jeſt zbudowane na mieyſcu pięknym / rozłożystym / w
gruntach dobrych / nad Wiſła Portowa rzeka / przy ſkálach / murá-
mi dwiema mocnymi / wieżami y baſtami / przyſtopa murowana /
wałem grubym / y rzeka Rudawa obtozone. Ma Zamek twierdzey
mocney / wielki y wſpániały / pałacami przeſlawnych Krolow Pol-
ſkich znaczny / na Gorze ſkálſtey Wamel nazwaney / w ktorzym ieſt Ká-
thedrálny Kościół / kedy Koronácye y Pogrzeby niezwyćięzeni y
ſwietoſlawni Krolowie Polſcy ſwe odprawia. Mieſzczanow Kra-
kowskich Leſko Czárny wſzytkich nobilitował / y wolnoſciami ná-
dał / Roku 1285. Ma to Miſto w ſobie ludźi wżonych ſtanu ro-
żnego

żnego dosyć / obywatelom swych bierz wiele / Cudzoziemcom ze wszelkiego narodu dostatkiem / w kupiectwa / y rzemieślniki bogate : w żywność wszelką y potrzeby obfite / ogrody rokoszne / ze wszytkich stron przedmieścia wielkie. Za Zerb używa trzech wież o iedney bramie / a w niej Orła białego z rozszerzonymi skrzydłami. Sa też przyległe temu Miastu dwie miejscie znamiennite / Kazimierz y Kleparz / abo Florencya / od s. Floryana nazwany. Kazimierz / ktory Kazimierz Wielki od swego imienia zalozył. Te Miasta praw swych y rady używają : iest y trzecie Miasto przeklętych zdrajców wszytkich Chrzescian Żydowskie / a tych iest wielkość niemala / zaraz przy mieście Kazimierskim. Co w sobie te Miasta mają / porządnie czytaj w Innie Pańskie / poczynając naprzod od Káthedrálnego Kościoła.

Kościół Káthedrálny w Zamku Pierwszy.

Słusnie od tego Kościoła początek się wziąć ma / ktory miedzy Kościoły Korony Polskiej y Państw do niego należących / przodek po Gmieźnińskim z dawna otrzymał Ten iest na wyspicy gorze nazwanej Wawel, w Zamku kosztownie y pięknie / możne y kształtnie zmurowany / hojnie nadany / nakoniec / w wielu świętych Patronow Polskich / Ciałami y Reliquiami dostannie wzbogacony. Zalożony iest z tytułem Arcybiskupim od Miecysława / Pierwszego Książęcia w Polsce / na cześć y na chwale Panu Bogu y Męcenikowi tego s. Mawrzymcowi / Roku Pańskiego / 866. potym od Bolesława Krzywoustego Krola Pierwszego w Polsce rozprzestrzeniony. Naościat / gdy ogniem zepsowany był / za staraniem Nankiera Biskupa Krakowskiego / y Kapituły tego / tym kształtem iako teraz iest / zmurowany / Roku 1320. a potym wieku terażniejszego od Biskupow sławney pamięci / Bernata Maciejowskiego / Kárdynała y Biskupa Krakowskiego / Piotra Tylickiego / Marćina Szyskowskiego /

Kościoły y Kleynoty.

3

wskiego / Biskupem Krakowskich / Cmyntarzem y posadzka na nim
odedrzwiami marmurowemi / y sam Kościół wsiytet wewnątrz
wielkim kosztom odnowiony / Obrazami / Złotoryjami s. Strąsława
y s. Wacława / do kół bázro kosztownie przyozdobiony / ed Kro-
low / Książat / y Pánow oboygá stanów dostátne wlogácony / z
przyczynieniem Kápłanów / y z przymnożeniem chwały Bożey. Jest
przy tym Kościele Biskup / Suffragan / Prálatow sześć / Kánoni-
ków trzydzieści / Togánu sárby siódkowey z wierzchu / á zespód kár-
mázynowey bázro pozornie przyozdobieni / z konsensu y nádania Nays-
wyższego Pásterzá VRBANA VIII. Wikáryow trzydzieści / Mán-
sionarzow ośm / Psalterystow szesnásć / y inszych / tak iż w każdy
dzień niemal sto Niszy odprawuie sie. Jest też y Szkół / ktora ma
swego Mistrzá / Bákalarzá / Kántorá / Młodzience y żaki do śpie-
wania Kościelnego. W tej Szkole jest Káplicá / w ktorey Sacrum
odprawuia ná czasy perne / dla chorych studentow y inszych szkól-
nych. Sa też przy tym Kościele Świármicy ábo chłopci do dzwoni-
nia / y inszych posług kościelnych. Jest ich záwsze czterzey / á ná
świétá wielkie bywa ich ośm. W tymże Kościele jest Oltarzow kil-
kádziésiat / z nádaniem od róznego stanu. Przeto w tym Kościele
chwała Páńska we dnie y w nocy w spiewaniu nie wstáie / Godziny
de Tempore, o Nászwietsey Pánnie Máryey / y o s. Krzyżu / y po-
wtóre o Poczéciu Nászwietsey Pánnie odprawuia. To gdy odpra-
wia / nástepuia zaraz Psalterystowie / we dnie y w nocy spiewáiac /
opócz tego czásu / gdy Nisze y Godziny spiewáia / ktorych Nisze
spiewáných dziesięć ná każdy dzień sie odprawuie / okrem czytáných.

Pierwsza Mśsa spiewána o s. Troycy / w Káplicy tegoż imienia y
przezwiska / od Krolowey Zophiey żony Jagielowey / Mátti Kázi-
mierzowey / fundowána; te Seminárystowie spiewáia. W tej Ká-
plicy jest grob ozdol ny Piotrá Tylickiego / Biskupa Krakowskiego.

Wtóra Mśsa o s. Krzyżu / w Káplicy tegoż imienia y przezwiska /
fundowána od Kázimierzá Trzeciego / y Żelzbiery Malzonki tegoż
Rodzicow wieku świátobliwych / to jest / Janá Olbrychtá / y Zy-
gmuntá Pierwszego / Krolow Polskich / y Fryderyká Kárdynála.

Miastá Kráková

Trzecia Mśsa w teyże Káplicy wywyż miánowiąney zá Vmárle.
Czwarta Mśsa zá Vmárle v grobu Jágiellowego / ktory jest mie-
dzy filarąmi po lewey stronie / idac od grobu s. Stánislawa / od
Krolowey Jádwiigi żony iego nádhána.

Piata o Pámieci Młryey Misionárska / w Káplicy Krolá Stes-
phána / od Zawisze Biskupa Krákovského fundowána.

Szosta w Káplicy Krolowskiej / pod tytułem Zwiśtowania Nás-
świetszey Pánny / rzeczona Korate. od tegoż słowá poczynájac / frá-
ktem odprawia. Fundowána od Krolá Zygmunta Pierwszego / y
Anny Krolowey Corti iego.

Siodma ranna Wikaryow przy grobie s. Stánislawa.

Ośma tárnże v grobu s. Stánislawa o ss. Annyolách / fundowána
od świezey pámieci Marcína Szyszkowskiego / Biskupa Krák.

Dziwniata w Káplicy s. Máciá / o Pożeciu Násświetszey Pá-
ny we dni Sobotnie spiewána. Fundowána od Kiedzá Gárwskiego
go / Kánoniká Krákovského / iálmuzniká wielkiego.

Dziesiąta Mśsa v Wielkiego Oltarz: w Chorze. W tymże Chorze
Máister Kápella z Muzyká swá / tak Wokálistow / iáko y Instru-
mentálistow rożnych / w każdá Niedziele y Sesi Mśsa s. y Nászpor
odprawia. Fundowána od Pietrá Tylickiego / Marcína Szysko-
wskiego / Biskupow Krákovských / tákże y od Przechacney Kápituły
Krákovskiej. Przy tym wielkim Oltarzu nie godzi sie Mśsey od-
prawowác inszym Káplanom / tylko samemu J. M. K. Biskupowi /
Suffrágánowi / y Kánonikom Krákovským. Po tey Mśse spiewáne /
które sie odprawia w tym Kościele.

Káplice Kościoła Káthedrálnego.

Pierwsza v drzwi zachodnich po lewey rece / pod tytułem świe-
tey Trojce / fundowána od Krolowey Zophiey / ktorey ciało
tu odpoczywa w grobie kámiennym. Jest tu w tey Káplicy
Reliquiy Świtych Bożych dosyć / áppáraty kófstowne / dostate-
cznie

Kościoły y Kleynoty.

5

cznie sprawione od tężcie Krolowey. Jest y grob wtełce bogobojnego Piotra Tylickiego / Biskupa Krakowskiego / defensora y Jalmuszniaka Spitalow / Klastorow / Káplanow ubogich / dawce szkodliwego / ktoremu Pan Bog mech odplaca / ten byl po wielkiej części renowatorem tego Kościoła.

Wtóra Káplica pod wschodem / tytułu śś. Młodziankow / gdzie jest grob PP. Zynczow z Rogozná / Fundatora tey Káplice / w tey Káplicy są znaczne Reliquie tych śś. Niewinniactk.

Trzecia Káplica nad tą Káplica ś. Stánislawa / do ktorey po wschodach chodzić / w tey Głowa ś. Stánislawa bywa wystawiona na światła iego.

Czwarta przed Kápitularzem ś. Mikołaiá / gdzie grob jest PP. Moskorzewskich y Kámiemectich / ná koniec Oltarzem nowym przez F. Adama Szyskowskiego / Kánoniká Krakowskiego / przyozdobiona.

Piąta Młacieiowskich / tytułu Pámy Młarzey Smieźney / krata mościezna zawarta. W tey jest grob Samuela Młacieiowskiego / Biskupa Krakowskiego / y Bernatá Młacieiowskiego / Kárdynała y Arcybiskupa Gnieźnieńskiego / nad ktorym Kápelus Kárdynałski wiśi / przed Oltarzem siebna lámpá wstawnie gorząca jest / táńże Obraz S. MARIÆ MAIORIS dla przytomności listi Bożey y pociech / ktore z támtąd ludzie odnośa / piękny y kosztownymi wotami ozdobiony.

Szosta ś. Młaciei / z gruntu wymurowana od Andrzeia Lipskiego / Biskupa Krakowskiego / y iego grobem ozdobiona marmurowym.

Siodma ś. Wawrzyniá / wshytá ozdobiona przez F. Stánislawa Skarzewskiego / Szkolistyká Krakowskiego / między Káplicami ś. Młacieiá y ś. Wawrzyniá. Jest Obraz Chrystus Pán / statuy iego iako napilnuey mogło być wymalowany / ma swe Odpusty wprzyc wileiowane / kto tu odmowi piec Pacierzy / y tyłoz Pozdrowienia Anielskiego / dla wietšej wczciwości świece przed nim zapaláa ludzie nabożni.

Ośma śś. Kosińa y Damiána / PP. Zebrydowskich / krata mo-

ścieżną zawarta. W tey jest grob Andrzeja Zbrzydowskiego / Biskupa Krakowskiego / y Mikolaja Woiewody Krakowskiego / Sundarora Ralwarrey przy Zbrzydowicach. W tey Kaplicy w swietla wroczyście wkładzą gwoździ / ktorzym bylo ciało Chrystusa Pana do krzyża przybite / w teyże Kaplicy Szkoła Jamkowa Salve odprowadzają na każdy dzień. Z iedney strony tey Kaplice jest grob Tomasa Strzempniskiego / Biskupa Krakowskiego / z drugiey Jana Rzeszowskiego: przeciw tey po prawey stronie tu Oltarzowi wielkiemu jest grob Władysława Łokietka Krola Polskiego / przy ktorzym jest grob kamienny. Przy dzwoniach Zakrystey jest Oltarz / Obrazem Wnieścia Chrystusa Pana sławny / przez cudá czeste y wielkie / ktorzych nabożni ludzie doznawają. Tradycya pewna jest / że do Błogosławionej Jádwiagi Krolowej Polskiej / żony Jagielowej / Corti Ludwika Łayze Krola Polskiego y Węgierskiego / mawiał: y reke do niey ściąggał iakoby na błogosławienstwo / gdy sie modliła przed nim. Tey nabożney y swiatobliwie żyjącej ciało odpoczywa przed wielkim Oltarzem po lewey ręce. Wspominają iey uczynki dobre / miłosierne / y cudá / Crom : lib : 16. fol : 328. Bielle : lib : 3.

Tenże Oltarz Krucifixu jest wprzywileiowany od Stolicy Apostolskiej za Umartłych / z wybawieniem iedney dusze z Czyśćca / za ktorą sie Msza odprawi. V tegoż Oltarza sam Obraz jest struktury wyborney / szyncerska robota zrobiony / y swietnie pozłocony. Tablica szczerostrebna wielka / na lokci w zwyż siedm / a w szerz pule czwarta / a na tey jest wyrobiona Zystorya Meki Pániskiej / za staraniem y nakładem J. M. K. Woyciecha Serebrynskiego / Kánovníka Krakowskiego. Przed tym Oltarzem w ziemnym sklepie odpoczywa ciało wielkiej pokory / życia swiatobliwego / miłosiernych uczynków / prac Róścielnych pełnego / Wielebnego K. Thomasa Oboistkiego / Biskupa Laodickiego / Suffragana Krakowskiego / zmarłego Roku 1645. dnia 4. Lipca.

Dzielnia Kaplica na wschod słońca s. Rátháryny Wnieścienia czi / krata mościeżna zawarta / w tey grob marmurowy / w ktorzym Piotra Gámrata / Arcybiskupa Gnieznińskiego oraz y Biskupa Krakowskiego / pochowano.

Dziesiąta za wielkim Ołtarzem Mianstoniska / w ktorey z dawna Anna Gránowska z Pulce Jagielowa żona pochowana jest / y Jan z Rádlic Biskup Krákowski / a teraz grobem Krola Stephána y z w. ez lu miar innych ozdobiona. Jest w tej Káplicy Tabernaculum Venerabilis Corporis Christi szczerostebne / bázro kosztowne / z szczerodroblowości J. M. K. Woyciecha Serebrynskiego / Kánoniká Krákovskiego / oddane: przed ktorzym lámpy srebrne wieszá / między tymi Káplícami są Ołtarze bázro piękne / s. Agnieszki / s. Winc centego / y s. Anny / z obu stron przy wejściu do Káplicy / są Ołtarze bázro piękne y nabożne / sprawione kosztem K. Jakuba Ostrowskiego / Kánoniká Krákovskiego / a przeciw tymże tegoż ciała w grobie odpoczywa / przy tym nie daleko w tyle wielkiego Ołtarza jest grob Jana Choinskiego / Biskupa Krákovskiego.

Jedenasta tytułu s. Thomasa Biskupa Kántuarijskiego / Piotra Tomickiego / Biskupa Krákovskiego / mościzna krata zawarta / grobem marmurowym dostátek kosztownych Appáratow tegoż Biskupa przyozdobiona y wbojácona.

Dwunasta tytułu s. Jana Ewangelisty / Jana Grotá / tu połus dmiowej stronie / człká swiatobliwego / w ktorey ciało tegoż B. Biskupa odpoczywa / także Walentego Tebinskiego / Káswellaná Krákovskiego / przy tej Káplicy leży ciało Stánsława Borká / Dzieci kána Krákovskiego / Jalmużniká wielkiego / ktoryná 30. Studentow iálmużne zostáwił / z pewney fundácyey / y dom Wikáryom (Borek názwany) porządnie zmurować dal.

Trzynasta Káplica SS. Corporis Christi. Janá Olbráchtá Krolá Polskiego / ktorego tu jest grob: Ma tá Káplica Reliquy SS. piekny dostátek / między infemii jest ciernie z tej korony ciernowej / ktora Chrystusowi Pánu na głowe wtłoczono / tegoż Pána krwia przez nadrożka skropione / w tej też Káplicy Sakrament Ciála y Krwie Pániskiej przez Ołtarze tegoż swietá bywa / przeciw tej tu wielkiemu Ołtarzowi jest grob Kázimierza wielkiego Krolá Polskiego / y z Ołtarzem dobrze fundowany.

Czternasta s. Janá Chrzciciela Káznodziejska / Pánów Kościelickich /

leciach / w tey leży ciało Jakuba Jędrzaka / Biskupa Krakowskiego /
człek we wszelkie cnoty ubranego / który Bursę Jeruzalem reformo-
wał / y fundus na 30. Studentow uczynił. Tą Kaplicą za star-
niem J. M. K. Alexandrá z Brzezia Brzeskiego / Kanonika Krako-
wskiego / iako Esekutora tegoż Biskupa kościem niemiałym w kolo-
marmuru czarnego rożnym sędzona y sporządzona.

Piętnasta Poczecia Najswiętszey Panny Penitencyarska / w tey iest
grob Jana Konarskiego / Biskupa Krakowskiego / ten Penitencyas-
rze z Pisma św. Doktorow fundował / ciało iego odpoczywa w k-
miennym grobie.

Szesnasta Tytułu Wniebowzięcia Najswiętszey Panny / rzeczona
Roraie, Krolowska / wedle dzwi południowych / złościym dachem
w kępiora łuske zrobionym nakryta / odpoczywa tu ciało Krolow
Polskich / Zygmunta Pierwszego / Anny Cerk / y Augustasyna i-
go. Także Zygmunta Trzeciego / y Małżonki iego / wspol z po-
tomstwem / którym niech Pan Bog da wieczny pokoy / ozdobiona
iest grobem marmuru czerwonego tych szariatobliwie zmarłych P-
now / ma Oltarz srebrny z konterfetem żywota Pana Jezusa / iest y
Reliquii Świętych Bożych niemaly dostatek / Kleynoty drogie / ap-
piraty kosztowne / i fabryka śmiał przez sie wspaniała y pozor-
na / Krol-
lewskie dzieło pokazująca / ma swe wielkie Odpusty czasow swych.

Siedmasta Kaplica w druga strone dzwi południowych / w tey
przedtym było ciało ś. Stanisława / wkładz tu reke iego z pierście-
niem we dni wroczyſciey ślęce / przy teyże Kaplicy iest grob stary ś.
Stanisława / kosztownie niegdy przez Zbigniewa Oleśnickiego / K-
dynała y Biskupa Krakowskiego / sprawiony. Tu w tey Kaplicy od-
poczywa ciało B. Jana Prądnicy Białogrodzkiego / Biskupa Kra-
kowskiego / podniesione Roku P-ńskiego / 1639. dnia 7. Czerwca /
za staraniem tego B. Kanonizacya ś. Stanisława sie estala / cudem
wielkim wstawiony.

Osmasta Sz. francowska pod dzwonami / ta do Kollegium Ju-
ristarum iest inkorporowana od teyże Śamiliey potomkow / w tey
odpoczywa ciało Młacieja Mlechowity / Kanonika Krakowskiego /
Medyka

Medyká y Zifforyká / czełá dobrego żywotá / Jalmuzniká wielkiego / zmarłego Roku 1 5 2 3. w teyże odpoczywá ciało wielu y wielce światobliwych Doktorow / Professorow Akademicy Krákorstkey.

Dziemietnasta Káplićá Tyrulu Czyszcienia Náswietsey Pánný / Pánow Rozycem / krata mosiężná zawártá / od Philipá Pádnicwskiego / Biskupa Krákorstkiego grobem iego ozdobiona / w tey Káplicy Chrzest s. odprowadnia.

Dwudziesta Krzyżá swietego / podle drzwi zachodnich po piáswey rece w tey jest grob mármurowy Kázimmerzá Trzeciego Krolá Polskiego / y grob Żelźbiery Kákušánki Sundatozki tey Káplice : má tá Káplićá Reliquy swietych obfitoś cmemála / y áppáratow kóstownych dostáték.

Dwudziesta piernwsá Kápellá Władysławá Jagiellá Krolá Polskiego / między filarámi krata żelźná zawártá / leży tu w grobie ciało tegoż Krolá / Oltarz nowy od F. Jakubá Náymana / I. V. D. Kázonomitá Krákorstkiego zbudowány : namálowano ná nim / iáko Krol Jagiello Litwe przywodzi do Chrztu swieteg / y Jádwigá Krolowa / ktora tájze téż Litwedo Korony iednoczy / Akademia Krákorstká y Psálteryřtów funduje zc.

Dwudziesta wtora Káplićá s. Stánisláwá w poysrzodku Kořciořlá / naprzod od Krolá Żygmunta Pierwszego zbudowána / y srebrnym Oltarzem / ná ktorym żywot y śmierć s. Stánisláwá w figurách sie reprezentuje / ozdobiona. Tu téż ciało Przewielebnego Meszenniká s. Glóryaná odpoczywa. W tey jest grob s. Stánisláwá / potym zá stárániem F. Marcína Szyskowskiego / Biskupa Krákorstkiego / nowo z gruntu wielkim kóřtem y strukturá przedziwnie piékná wystáwiona (że téż y záledwie w Chrzesciáństwie temu podobná może być widziána) Naprzod tedy má gradusze z czarnego mármuru, náktorych obliřtowanie ná balásách stoi : w rogách zaś cztery Posłumentá / kóřdy z nich trzy oraz slupy w sie Koryántowe birze / ieden mármurowy // á dwa moćieżne złoćiste : te trzymáją Kems mármurowy bázó ozdobiony / ná křtalt Kátářalku / wyřoko áż pod sámo ślepienie kořcielne wynieřiony / náđ Kemsém Kopulá abo dách

tey Kaplice w karpionowalustie z mietzi zloznicza robota pozlozony:
 w rogach stupow Kersowych na wierzchu dachu sa obrazy mosies
 zne zlociste odlewane Patronow Polskich / nad tymi zas wyzcy we
 czterech rogach takze dachu / sa czterech Ewangelistow Obrazy / tak
 kiegoz wizerunku pod Kersm frambugi cerklowe / w ktorzych kraty
 zelazne / sielcem lazurowym / kwiatami zlocistymi / takze y Zerbaz
 mi Biskupow Krakowskich ozdobione sa: okolo tego grobu jest li
 stwa marmurowa z mosiecznymi balasami / w posrodku czerw
 nym marmurem sadzona: stol albo Oltarz z czerwonego marmuru
 na ktorym Anyolow czterey z odlewanego srebra nowa trumne sreb
 rosrebrna trzymaja: te sprawil s. pamięci Zygmunt Trzeci Krol Pol
 ski / a w tey druga srebrna y trzecia srebrozłota / w ktorey iuz Ciało
 Przewielebnego Chrystusowego Miecznika s. Stanisława Biskupa
 Krakowskiego odpoczywa. Przy tey trumnie na Oltarzu stoi Obraz
 odlewany srebrny tegoz Swietego z Obrazem / takze srebrnym Pio
 trowina wskrzeszonego. Nad Oltarzem zas y po stronach sa wota
 złote / srebrne / y inze rozných ludzi stanu wszelkiego / ktory w po
 trzebách szych osiarnac sie do tego Swietego / pociechy odnosili /
 y zawsze prosiacy odnosia. Sa tez postawione przed tym Oltarzem
 lichtarze srebrne / kszaltom chodogun y kostem wielkim sprawione /
 na czesc y na chwale P. Bogu / y resztyktem Swietym / od K. Wojciecha
 Serebryskiego Kanonika Krak. dane. Tu Krolowie Polscy / y Zetm
 ni waleczni choragwie z nieprzyjaciela / Turczyn / Wołocha / Tat
 rzy / y z inzych / zwyciestwo otrzymawszy za przyczyna tego Swie
 tego / zostawia. Sa tez y lampy srebrne na ozdobę y wieczność tes
 mu Swietemu światłem opatrzone. Pierwsza od Wincentego K
 dlubka Biskupa Krak. Druga od Władysława Czwartego / koroz
 nowanego Krola Polskiego nam szczęśliwie pamięcego / ozdobnie
 kostem niemalym zrobiona. Trzecia od Pana Stanisława Garm
 go / Kascellana Plockiego / Starosty Gostynskiego / y inzych wiele.
 Pod tym grobem s. Stanisława jest grob ziemny / ktory gdy otwier
 rano Roku 1630. znaleziono ciało z wonia wielką w trumnie k
 mienney. Tradycya pewna jest / iż to ciało jest Błogosławionego
 Zaroná

Aloná Opátá Tynieckiego / siódmego Arcybiskupa Krakowskiego: przy tym jest grob podle filara z nagrobkiem żelazna krata obwarowany / J. M. K. Marcina Szyskowskiego/ Biskupa Krak.

W Chorze Oltarz wielki Niski Pánskiej s. pámieci Krolá Zygmuntá I. ozdobnie y kostrownie postawiony/ przed ktorzym lichtarze srebrne wielkiej ozdoby y kostu od K. Andrzejá Lukomskiego postawione / ná czesé y ná chwale Pánu Bogu wszechmogacemu: są y lámpy kostrowne srebrne / ogień w sobie ystawnie máiace: wisá też y Kápelusze czterech Kárdynalow y Biskupow Krakowskich / Fryderyká nád grobem mościadżowym / ze stopniow wypuszczonym. Zbytek Kárdynala także nád iego grobem. Jerzego Kádźwila / ktory w Rzymie umarł Roku 1600. v Dycow Jezuitow al i es v pogrzebiony jest. Jana Olbráchtá Krolawicá przed wielkim Oltarzem / przy tym Oltarzu (iako sie wyżej rzetło) Káplani peštroni me celebrii / tylko sam Biskup Krakowski z Kánonikámi swymi. Jest ná tym Oltarzu szerosrebrny Oltarz / przeniesiony z stárego Oltarzá s. Stanisława / jest y inšych Oltarzow po róžnych miešcách niemáły dostátek / á wszytkie ochrdożnie / kostrownie / y dostatecznie funduszámi opátrzone. Odpiérwá sie w tym Košciółe Stácy siedmi Košciółow Rzymskich z Odpušćámi tymi co y w Rzymie / ktore są ápplikowane siedmiem Košciółom Krakowskim. Te xprošil ná przod światey pámieci K. Marcina Szyskowskiego / Biskupa Krakowskiego / v Naywysze Pášterzá V R B A N A VIII. Roku 1621. dná 14. Lutego / á powtóre znorui od tegoż wzyz mianowane Oycá s. V R B A N A VIII. są prolongowane / zá xprošeniem y zá stáraním K. Jakuba Jádźkálá / Biskupa Krakowskiego / y ludšiom opowiedziáne Roku 1638. dná 22. Lipcá: ktore to 7. Košciółow / y w nich Oltarze / są ná koncu tey ksiážki speczyfikowane. Jest też przy tym Košciółe dostátnie fundowane Seminárium dla mlodych Káplanow / od Jerzego Kádźwila y Bernatá Máciejowskiego / Biskupow Krakowskich y Kárdynalow: tym rzadzi Kápitul Krakowski. W stárbie Košciółe tym jest też co widzieć ku podziwieniu / iako Krzyżow złoty / sielaznych / w ktorych ózwow Krzyža s. jest / y inšych Reliquy światech

wielki dostatek: á te Krolowie Polscy / Książetá / Biskupi / temuz
 Kościolowi spawiwszy / dostátne y ozdobnie opráwne w kleynoty
 darowali: są y Infule Biskupow Krákorostich rozne y bogate / mie-
 dzy tymi jest stára / Ktoz s. Stanislaw ná głowie swoym miewal / gdy
 Cfiare Przenaswiecsá Pánu Bogu oddawał / druga kostowna od
 J. M. X. Andrzeja Lipstiego / Biskupa Krákorostiego dána / k temu
 Reliquie ss. y godne widzenia w tym Kościele Kát he dálnym te są:
 S. Andrzejá Apostolá 30. Listop. S. Ewstáchiego meczenniká.
 S. Albina Meczenniká 1. dnia S. Euberego meczen. 28. Listop.
 Márcá swieto iego. S. Eumentego meczenniká 12.
 S. Augustyná Doktora Kościelne-
 go / 28. Sierp. swieto iego. Wrześniá.
 S. Alexego Wyznawce 17. Czerw-
 cá swieto iego. S. Egidziego Wyznawce 1. Wrze.
 S. Agáty Meczenniczki 5. Lut. S. Floryána meczenniká ciáto / Pá-
 S. Antoniny Meczenn. 17. Wrześ. troná Brolesłwa Pol. 4. Máta.
 S. Bárbhlomicjá Apostolá Kéká / S. Felicytátyusá 13. Listopáda.
 24. Sierpniá. S. Felicyusá meczen. 30. Sierp.
 S. Bernárdá Wyznawce 20 Sier-
 pniá swieto iego. S. Faustyná meczenniká 29. Lipcá.
 S. Barbáry Pánni y Meczennicz-
 ki 4. Grudniá. Gwóź Páński w Wielki Czwartek
 Krolowi Mładystawowi od Vra-
 S. Bismárcého mecz. 14. Máta. sína Kárdynalá dárowány.
 S. Brygidy Krolowey Szwedzkiej S. Biereoná meczen. 20. Pázdź.
 8. Páździerniká. S. Hippolitá meczen. 13. Sierp.
 S. Brytcego Kéká. S. Hermetá meczen. 28. Sierp.
 S. Chryzogoná m. 24. Listopáda. S. Hiácynthá Wyznawce 20.
 Ciernie z Borony Páńskiej w Wiel-
 ki Piątek. Sierpniá.
 S. Cypriána meczen. 8. Sierpniá. S. Hermáná Wyznawce.
 S. Bonstánteego meczenniká. S. Janá Chryścielá 24. Czerweń.
 Drzewo Bazyjá s. 3. Máta y 14. Czeluść z wst.
 Wrześniá. Jedenáście tysiac Szewie 21. Pá-
 S. Doroty Pánni y meczennicz-
 ki 6. Lutego. ździerniká.
 SS. Chryzántá y Dáryusá me-
 czennikow 1. Sierp. S. Jakubá Apostolá 25. Lipcá.
 S. Baisá Papieżá 22. Kwietniá.
 S. Klemenśá Papieżá y meczenniká
 23. Listopáda.
 S. Ksiezego Papieżá y meczenniká
 28. Páździerniká.
 SS. Ro-

SS Arfina y Samianna meczennikow 12. Listopada.
 SS. Bantege/ B neyana' y Bancyonata meczennikow.
 S. Baisbarzyny Senenskiey Keka.
 S. Bystyny 6. Czerwea.
 B. Banegundy 3. Marca.
 Lilia zloty od Juliusza Papieja II. Brolowi Alexandrowi przysnana cum plenaria indulgentia, te w kazuia w Szrodoposina Niedz.
 S. Lukasa Ewang. 28. Pazdz.
 S. Domicyle 16. Wrzesnia.
 S. Macieia Apostota 15. Lutego.
 S. Marcellina Papieja y meczennika 26. Kwietnia.
 S. Marcyusa meczenn. 26. Wrzes.
 SS. Machabeyskich meczennikow 22. Wrzesnia.
 S. Marcina Biskupa y Wyznawce 11. Listopada.
 S. Maryny Panny 18. Grudnia.
 S. Maurycego Wloecznia.
 S. Maryey Magdaleny 22. Czerw.
 SS. Mewinniatek meczennikow 17. Grudnia. cale ciata.
 S. Nazaryusa meczenn. 18. Czerw.
 Opokaz Brobu Parskiego w Wielki tydzień.
 S. Osmelda Brola Wyznawce 13. Sierpnia.
 S. Piotra Apostota 19. Czerwea.
 S. Pawla Apostota 25. Sycz. Zab.
 S. Philipa Apostota 1. Maja dwa palce.
 S. Prokopa Meczennika 4. Lipca.
 S. Panfracego meczenn. 12. Maja.

SS. piec Braciey Polskich meczennikow 12. Listopada.
 S. Paulina Wyznawce 21. Lipca.
 S. Remigiusa Wyznawce 1. Paz.
 S. Stanislaw meczennika / Patrona y Biskupa Krakowskiego / od Boleslawy zamordowanego / 8. Maja.
 S. Stephan pierwszego meczennika 26. Grudnia.
 S. Sebastiana meczenn. 10. Sierp.
 S. Syxta Papieja y Meczennika 6. Sierpnia.
 S. Saturnina meczenn. 29. Listop.
 S. Zygmunta meczenn. 2. Maja
 SS. Sergiusa y Bacha meczennikow 7. Pazdziernika.
 S. Serwiusa Wyznawce 21. Paz.
 Sześci Braciey Polakow.
 S. Sylwestra Papieja y Wyznawce 31. Grudnia.
 S. Stephan Brola y Wyznawce 20. Listopada. Keka.
 S. Thomasa Bantuariyskiego Biskupa Keka.
 S. Theodora meczennika 8. Listop.
 SS. Trzech Brolow 6. Sycznia.
 S. Urban Papieja y meczennika 26. Czerwea.
 S. Waclaw meczennika y Patrona Brolestwa Polst. 23. Kwiet.
 S. Wincetego meczennika 22. Sycznia.
 S. Wawrzyska meczennika 10. Sierpnia. Cześć glowy.
 S. Wojciecha meczennika Patrona Brolestwa Pol. 23. Kwietnia.

S. Wiktora Papieża y meczennikę 28. Lipca.

S. Wita mecen. 15. Cze. wca.

S. Wiktoryna mecen. 6. Marca.

S. Walentego mecen. 14. Lutego.

S. Dabida meczennikę 7. Lipca
Wszystkich wiele ss. mm. y Wyznaw-
ców / Pánien y Wdow.

Wieżę przy tym Kościele są trzy / z iedney iest Dzwon Zygmunt-
tem nazwany / od Zygmunta Króla Polskiego sprawiony / wielki / y
głosu bázro ogromnego : są też drugie / ale już mnieysze / głosu ied-
ynak náder wdzięcznego / y wielkiego / á to w drugiey wieży Wita-
ryskiej rzeczoney : W trzeciey zaś iest Żegar / ludziom czasy zámie-
rzane ogłaszający.

STACYE RZYMSKIE.

Odprowadza się tu w tym Kościele Stacye Rzymskie / iedne z
tych / które do siedmi Kościołów w Rzymie należą / przed Oł-
tarzami także perwynymi trzema Tablicami z takim napisem naznaczo-
nymi: Altare Stationum. Są y w inszych Kościołach też Stacye /
o których przy każdym Kościele swym naydziej.

2. Kościół S. MICHAŁA.

Od Bolesława Chabrego / pierwszego Króla Polskiego / przed
po przyieciu Wiary Chrześcijańskiej / także w Zamku zbudow-
wany / y nówiony. Potym tenże od Kazimierza Wielkiego potrze-
bami kościelnymi ozdobnie opatrzoney / Roku 1355. Na dwu
Prólatoch / Proboszczu y Ruskosiu / y trzech Kanonikach / są y Mian-
sienarze / którzy Kurs o Pannie Naswietzney odprawia. Na Oł-
pusty / y Reliquiy świętych dostatek.

3. Kościół S. IERZEGO.

Także w Zamku ten Kościół iest záraz po przyieciu Wiary świes-
tey zbudowany / á to dla Stacji Káthedrálnego Kościoła / wy-
stworony

stawiony murem od Wielkiego Kázimierza Roku 1346. Ma czte-
rech Kánoników / y Minsjonarza ma / y Odpusty pewnych dni / ma
y Reliquie Swietych.

4. Kościół MARIEY MAGDALENY.

Ten ná Kánoniczey wlicy iest podle Kollegium Jurystarum / zbu-
dowany od Piotra Wyśią / Biskupa Krákovskiego / temuż Kol-
legium inkorporowany: w którym Kościele B. Jan Kápistran Misa
świeta odprawował / który naprzód Zakon Bernardynski do Polski
wprowadził / y w Zbysku Kárdynała y Biskupa Krákovskiego mieś-
kal. Ma Reliquie śś. Bożych y Odpusty pewne. Tu też Studenci
z Burse Iuristarum Miszy swietey słuchają / Litanie o Pánnie Ma-
świetszey / y inше nabozeństwa według ich ystaw ex fundatione Gar-
walciana ná każddy dzień odprawia.

5. Kościół SS. MICHAŁA ARCHAN- YOLA y IOZEPHA.

Odczwie Kármelicki Bośi przy tym Kościele swą residencyą má-
ją (o których przyściu do Polski czytay Kościół 45.) są fundo-
wani ná gruncie różnych Pánów / udzie te place częścią i smużnami /
częścią też kupnem są otrzymáne do Kościelnego y Klastroznego
budowania / za staraniem Jch M. M. PP. K. Piotra Tylickiego / Bi-
skupa Krákovskiego / J. M. P. Mikołaja Żebzydorskiego / Woies-
wody Krákovskiego / J. M. P. Andrzeja Teczynskiego / Káptella-
ná Belskiego / y inszych. Przyłożył się też znacznie do tey Funda-
cyey J. M. K. Hieronym Powodowski / Archipresbiter y Káno-
nik Krákowski. Przy zakładaniu tego Kościoła pierwszy kámtien
poświęcony swietey pámieci J. M. K. Hieronym Rezaszski / Ká-
nonik y Archidyakon Krákowski włożył / Roku 1611. W tymże
Kościele naypierwsza Misa miał J. M. K. Marcin Szyskowski /
Biskup Krákowski / y błogosławił miejscu temu / z wystawieniem ná
Ołtarzu

Ostrazu Naswietsego Sakramentu. Do tegoż Kościola Zakonnicy przyprowadzili się z Klastoru Terepolańskiego Pożecia Naswietsey Panny Máryey Ogrodá za s. Mikolásem będącego / Roku 1 - 18. dnia 15. Oktobrá. Tenże poświęcony od J. M. K. Jakubá Zidáka / Biskupá Krákovského / Roku 1636. dnia 26. Oktobrá. Ma wielkie swoje Odpusty y Reliquie Swietych Bozych / a mianowicie tych: Głowy całego s. Flawiey / s. Klaudy / Pánien y Męczenniczek / także dobrze znáczna s. Wálentego Biskupá y Męczenniká / dwu Bráciey Thebayskich / Jedenastu tysiąc Dzievic / Alexandrá Męczenniká gołen całego / s. Stánislawa Biskupá y Męczenniká Krákovského Reliquia znáczna / ss. Apostolow / Párola / Jakubá / y Philippá / s. Glorjána / s. Bárbáry / s. Tereffy mátki tego Zakonu dwie sztuczce ciała / dziewo Krzyża s. Obraz Weroniki s. prawdziwie wymalowane y z tej iáka jest w Rzymie z Odpustami / y innych wielu ss. Bozych w mniejszych páretykulách. Ci Zakonnicy wielka y szezera obowiązywa Reguly swey zachowują w silencyum / w umartwieńniu ciała wstawnym. Máiá też cz. Oycowie swoje studium według náuki s. Thomáša z Aquinu. Ktozey iáko prawdziwey od samého Boga / y od Pasterzow Stolice Apostolskiej tak wiele rázy approbowány / mgdymie odstepują. Odpoczywa też tu ciało wielce pobożnego y świętobliwie pracowitego / K. Sebástyána Nuceryná / w Pisnie s. Doktora / Ráznodzieie Jamkowego / Ktozy Roku 1635. dnia 23. Septembra umárl / 1. Oktob. pogrzebiony. W kilku lat potym było widziáne ciało tego namniemy nienaruszone / Ktozemu Pan Bog mecz wezynki tego dobrze pláci niebem.

6. Kościół W SZYTKICH SWIETYCH.

Ten ná Grockiey wlicy jest / fundowány y nádány od Jakubá Bobole / czelá pobożnego / y w sprawách Rycerskich zasłużonego. Ten wiele kosztownych Apparatow temuż Kościolowi zostawił. Ma ten Kościół Odpusty wielkie ná cz. isy pewne / ma y Reliquie ss. Bozych niemálo / a mianowicie z towarzyszek s. Ursule jedne głowy.

głowe. Ma Proboszcza zaxse Professora Akademiey Krak. Dziekan
na/Ranonikow/także Wikaryow. Ten Kościół ozdobiony jest w sytek
de nouo, y wielkim Oltarzem także y Zegarem eglesnym/za staraniem
K. Jakuba Jakrystyana tutecznego. Jest Szkoła od Macieja Mies
chowity/Ranonika Krakowskiey y Chrenitarza starego zmurowana.
Jest y Obraz Panny Maryi, piktności wielkiey kosztownie przybrany/ a
ten przyniesiony z Węgier przez támeżnego Szlachcica Roku 1647.
y tutecznemu Kościółowi z Sundusem darowany.

7. Kościół S. FRANCISZKA.

Roku Pánstiego 1257. od Bolesława Pudyka Menarchy Pol
skiego zbudowany / gdzie w grobie marmurowym ciało jego od
poczyna po lewey ręce w ścienie nie daleko wielkiego Oltarza. W
tymże Kościele leży Salemea s. Siostra jego/ Sundatorka y Ksie
ni pierwsza Pámen świętocy Klary y świętego Jendrzeia/ cudem i
za żywota y po śmierci sławna. Tá zmarła Roku 1265. ciało iey
do Kaplice nie daleko dzywi (idac z Bractwey place) przeniesiono: w
poyśrzedku Kościoła / przed ktorzym lámpy gorzą / jest ciało Bło
gosławionego Henryka Ewardyana / w náuce y w światobliwości
sławnego / zmarłego Roku 1269. Także B. Ráymunda zmarłego
Roku 1272. Władysława / Michála / Blážego / Leonárda / Efer
da / Jana / Mikoláa / y inszych 4. Mamy też to wiedzieć / że ten
Kościół byl zbudowany pod tytułem Ciała Pánstiego/ale Kázimierz
Wielki Krol Polski / záłożywszy Kázimierz Miesto od swego imie
nia przy Krakowie / Kościół tamże zbudowawszy pod tytułem Bo
żego Ciała/ otrzymał to y Fránciszkanow / aby tytułu wscipili pier
wszego / a Fránciskowi s. Kościół poświęcili. Wzymli to Zakemni
cy / iedną do tego czásu / ná każdy czwartek bywa tu Processya z Mary
świetskym Sakramentem y z Odpustami. Jest w tym Kościele
Bractwo Duchownych troie. Pierwsze Compassionis Ies y Christi,
wielka pobudka ludzi grzesnych do pokuty / gdzie ieden Brat tegoż
Bractwa wita ludzi wchodzących do Kościoła / tymi słowy: Pá
nięta y człowiecze ná śmierć, trzymając trupia głowę w ręku. W pro
wadzone

wądzone y fundowane to Bractwo s. od X. Marcina Szyskowskiego / Biskupa Krakowskiego / dnia y godziny tej / w ktorey sie Krol dzisiejszy WŁADYSLAW IV. nam szczęśliwie panujący narodził Roku 1595. dnia 9. Iulij godziny 19. To sie stało z przeyszenia y opatrzności Bozey. To Bractwo wziawszy sobie dobre omen, wzięło sobie żąraz za protektora Krola J. Mści / za ktorego osobliwie bywa Msza w każdy Piątek: toż Bractwo od Oycá s. Klementa Osmeo jest potwierdzone / y wielkimi Odpustami nadane: Ma swoje Kaplice pobok Kościola tytulu Krzyżi s. także też s. Władysławowa od tegoż Biskupa zmurowana / Oltarzem żalobliwym / y aparcamentami dostatnie nadana: w teyże Kaplicy jest Oltarz Panny Maryey Loretańskiej / wielkiej pobożności / y ktorego ludzie pocieschy od Pana Boga doznaną. Wzwyż murowane Bractwo używa kap czarnych / z malowanemi trupiami głowami / á z napisem takim: Pamiętaj człowiecze na śmierć. Na każdy Piątek Msza o Mierce Pąskiej spiewana / á potym disciplinary: w Piątki zaś Marcowe ábo ráczey Wielkopostne / bywa konkurs wielki ludzi dla Odpustow ktore tam ludzie otrzymywają / y dla Processyi cum Venerabili Sacramento, z pozwolenia Oycá s. Klementa VIII. od tegoż Oycá s. jest Oltarz Bracki wprzywilejowany za dusze zmarle. Ma też jeszcze to Bractwo te prerogatywe / że w dzień Wielkopiątkowy wieźnia wybarwia od śmierci. Drugie Bractwo w Kaplicy Włoskiej s. Jana Chrzciciela / ktore używa kap białych w Processyach: jest to Kaplica bárzo ochedożna / kořtem Kupcow Włoskich reformowana / ma swe Odpusty czasow pewnych. W teyże Kaplicy reprezentują prawdziwą strukturą Domek Panny Naswietney Loretańskiej / dnia 10. Grudnia z Odpustem / bywa tu na ten czas zgromadzenie wielkie ludzi. Trzecie Bractwo s. Chordy ábo Paska s. Franciszka / wielce nabożnie z Odpustami wielkimi od Krakowa wszytkiego omiłowane. Jest w tym Kościele przy ścieńie Krucifix na weyrzeniu strážny grzeřnym / do struchybárzo predki / w krucganku także jest Oltarz Panny Przenaswietney żalobliwy / przy ktorym Pan Bóg bárzo wiele ludzi smutnych pociesza. Ma Reliquiy Świetych Bożych

Bożych wielki dostatek / z ktorych niektore te specificowane są:
Głowy trzy z 33. Jedenastu tysięcy Dziewic / krew wypłyniona z
Obrazow Swietych / z Kzymu tu do Krakowa dostana / część Reki
Leona Papieża / y innych. Bywa też Odpust na kształt Miłosciwego
go lata / na dzień Panny Maryey Anielskiej / rzezoney Portiuncula,
dnia 20. Sierpnia. Oltarz Wielki Marmurowy / struktury piękney
y kosztowney: Formy bardzo wspaniale / kosztu wielkiego / Perłowa
macica mekka Pána Jezusowa w flores w czarnym Chebanie si dzona
jest / gdzie widac y historyę żywota s. Francyśka w poyszrodku ma-
lowana / 16. W krucganku / tam Obrazy sławiaia Biskupow Krak-
owskich zmarłych / z doskonałym konterfetem: są też Bracie Stący
w tym Kościele / są y Kąplice Muzykow y Złotników.

STACYE RZYMSKICH KOŚCIOŁOW.

Tw tym Kościele odprawia się też Stący siedmi Kościo-
łow Rzymskich / w siedmi Oltarzow tablicami naznaczonymi.
Od S. Francyśka idac po lewey ręce jest Pałac Biskupow Krakow-
skich / ktory nowa struktura od J. M. F. Piotra Cetichiego Biskupa
Krakowskiego kořtem nie małym reformowany / y państwo wystawiony.

8. Kościół S. NORBERTA.

NJe daleko / zaraz przy Bramie Wiślney jest Kościół nowy s.
Norberta / z Klastorem Imienia y Reguly tegoż świętego /
do ktorego Panny z Klastora Zwierzynieckiego są xprowadzone
5. dnia Septembra / kwiecie ten Zakon w swey siedzibie Obserwan-
cyej / pod Regula s. Augustyna / ma swe 33. Bożych Reliquie / za-
łożony Roku 1636. poświęcony Roku 1642. dnia 18. Maja / od
J. M. F. Thomasia Oborskiego / Suffragana Krakowskiego / za sta-
nieniem pobożney J. M. P. Kieim Zwierzynieckiej Doroty Ractkiej /
Fundatorki tego Klastora szodrobliwey.

9. Kościół S. ANNY.

WTey wlicy s. Anny nazwanej / była przedtym Bożnicą Żydow
ską / miejsce wragania / y czi wwozzenia Imieniu Naswieřce-

mu IEZVS, alec te ściana picielną / y Pogaństwo nienawisnie
 przeciw prawowiernym Chrześcianom / z tey wiece wygnano / z tey
 przyezyny; nierównie dzieciątko w Wielki Piątek zabili 27. Marcij,
 Roku 1407. y na Kąplana noszącego Św. ięzysa Śacrament do
 chorego kamieniami cisłali / o czym powiadał na swym Kazaniu Pro-
 fessor w Piśmie ś. wielki y żarliwy Káznodzieja Budek v ś. Barbary.
 Po wygnaniu tych Żydow / a po poświęceniu tey Bożnicy / oddany
 jest Akadémiey / aby Professorowie iey Chwale Pániska żarliwie roz-
 mnażali przez sie / y przez mlodż im powierzona / co z listy Pániskiej
 czynia pilnie. Ma ten Kościół Proboszczą swego / y Kánoniki z teyże
 Akadémiey / także y Wikaryow. Tym inkorporował ten Kościół
 Jagiello Krol / y Successorom ich. Jest to Kościół Paráfiálny / w
 którym świętemi Śacramentami Paráfianom swym administruia /
 ma Bractwo ś. Anny z Odpustami wielkimi / we Wtorki odprawia
 Wotywę o ś. Annie / Bracia tego Bractwa używają kap śarych /
 odpoczywa tu Ciało w marmurowym grobie przed wielkim Chorem
 po lewey rece przy ścianie / Przewielebnego B. Jana Kantego / Do-
 ktori w Piśmie ś. y Professora Akadémiey Krakowskiej / wielka po-
 ciecha ludzi wszytkich Korony Polskiej. Tu bowiem przy jego
 grobie / ślepi / głusi / chrami / wrzodowaci / y chorobami różnymi
 scisnieni / w Pánia Bogi przez przyezynę tego Świętego zdrowie w-
 prasają / y opetani wolni od dyabelskwa zostają / day Pánie Boże
 doczeć ię tego Świętego Kánonizacyey. Doznał listy Pániskiej za przy-
 ezyną tego Świętego w swej ciężkiej chorobie ś. pamięci F. Jakub
 Żydak / Biskup Krakowski / w Roku 1638. gdzie zaraz pewna y
 szkodliwa suma Jilnużny odłożył na Kánonizacya y Káplice tego
 Świętego. Czego y przed tym inszych wiele różnymi chorobami zlo-
 żeni / 81. od rozumu odchodzących / konających także 6. prawdzi-
 wie umierłych 16. doznali. W tegoż abowiem grobu Świętego /
 jest Oltarz upamiętlowany za Wniate z wybawieniem iedney dusze
 z Cwysci kto Mszę ś. żarę odprawi w tymże Kościele: znayduie sie
 wiele y wielce pobożnych (w pracach y w nianach mlodzi codziennych)
 Mistrzow / a osobliwie Grzegorza Wigilancyusza / Sambo-
 rytan /

tytana/wielkiey pobożności człek: Antonię/Anapachomiusa/Sy-
mona Halicyusa/ nad którym/ gdy umarł/ gwiazda we dnie świe-
ciła/ y inszych wiele Nustrzow żywota nie naganione/ o czym manu-
scripta Kollegium ich/ K. Piotr Stargą w żywotach ss. pierwey
Akademicy potym Societatis IESV Professor/ Wielebny K. Sabian
Birkowski Dominikan w swoich Kazaniach/ K. Simon Starowol-
ski in sua Polonia, świadcza. Ma ten Kościół Reliquiy ss. Bo-
żych dostatek y z Odpustami/ ma y Szkole zmurowana od Macieja
Niechowity/ Kanonika Krakowskiego/ w ktorey Nustrz/ Kanter/
y Studenti mieszka.

STACYE VII. KOSCIOŁOW RZYMSKICH.

Trzy tu tylko Oltarze są naznaczone tablicami dla obchodzenia
Stacy siedmi Kościołow Rzymskich.

A C A D E M I A

MATER DOCTRINÆ, VIRTUTIS,

PIETATIS, ET REIPVB. SEMI-

NARIUM.

Tuż przystapmy do Przeważney Akademicy Krakowskiej/
Matti wielu ludzi wczonych/ od Krolow Władysława Ja-
gielli y Małzonki iego Jádwiگی fundowina/ Roku 1361.
w Kazimierzu wpzod/ potym do Krakowa przeniesiona Roku
1400. W tey wczę nauk ludzi wszelkich potrzebnych ludziom mło-
dym: ma Kollegia troie/ w ktorych Professorowie mieszka/ y żyją
pod posłuszeństwem (iako Zakonnicy) iednego Rektora. Te przywi-
lejami wzwyż mianowany Krol z Rzeczapospolita umocnił/ y ktoby
námie nie ludzko następował/ tego przeklina/ mówiąc tak: Si quis
autem has nostræ erectionis studij concessionumque pro ipso li-
bertatum

bertatum & exemptionum ac iurium literas de successoribus nostris, aut quibuscunque violare & infringere praesumpserit, iram vindicem districti iudicis & miserabilem infelicitatis horrendum & inopinatum euentum nouerit se incursum.

Pierwsze Kollegium nazwane Wielkie / albo Vniuersitas, do którego wchodzić z ulicy s. Anny / jest Obraz Chrystusa Pana / przed którym się Błogosławiony Jan Kanty modliwał / gdy bywało Kollegium zawarte. W tym mieście Theologów y Philosophów 20. w tymże Kollegium jest szkoła albo Lektorium 6. na dole / w których in omni scientia & facultate, co godziną in sy a in sy Mistrzowie audyktorom swoim przez cały dzień (Żydowskiego y Greckiego języka ex professo nie opuszczając) lekcye czytają. Siódme Lektorium na gorze nazwane Theologorum, wspaniałością swą dosyć ozdobne / w którym nie tylko Professores Theologiae w Pisni s. lekcye swoje / ale też rozmaite akty publiczne in vtrāque facultate, tam Theologica quam Philosophica, także y Promocye earundem facultatum, przy bytności Serenissimorum Regum, Ducum, Illustrium Cardinalium, ampliss: Senatorum, z wielką pochwałą y ozdobą totius Christianitatis odprawia. W tymże to Lektorium Theologorum, jest Obraz Wniebowstania Chrystusa Pana wielkiej pobożności / także Jagiellą Królą y Małżonką jego Jądwigą s. cudney wspaniałości konterfet.

Wtore Kollegium Małe rzeczone / w tym Artystów trzynastu mieście / ci co w dziennej a prawie niewytknioney pracy żyją aż do smey niemal śmierci / czytając Studentom lekcye / y disputując w Kollegium Wielkim. Mała też swego Dziekana jako y Theologowie / których powinność ta jest / podawać Questye do disputacyey Mistrzom / Bakałarzom / y Studentom / na każdą Sobotę y Trzecie dziele; przy których praesentes powinni być / y Questye o rzeczach trudnych y wątpliwych rozprawiać / y defatęcznie solwować: pokazując defatęcznymi z rozumu wywodami / w czym jest omyłka / a w czym prawda / y jako ma być obroniona. Te tedy wtareżki Siłozowskie bywają czynione dwa kroć w tydzień / lubo to są y od sąmich

mych Professorow argumentami trudnemi zawichlane / y potrzebne mi racjami z obu stron vmocnione / oni te decidua / y prawde szczyta iako indices wznowia / na ktorey Disputatores ona sie kontentuiac / przedstawia: zija ex communi mensa.

Trzecie Kollegium rzeczone Iuristarum, na Grodzkiej vlicy przy Kościele Maryey Magdaleny / w ktorym siedm Mistrzow w Prawie wczonych mieszka / w tymże lekcy swe czyta / ex opposito tego jest Bursa nazwana Iuristarum, zbudowana y nadana od Jana Długosza / Kanonika Krakowskiego / Roku 1480: dla Studentow Prawa sie wczacych: przy tych mieszka ieden Professor / y jest im Seniorzem / do tey fundacyey przybylo inszych niemalo / a osobliwie A. Stanisława Garwalskiego / Kanonika Krakowskiego / ktory trzydzieściu trzech Studentow kázdodziennym wiktem y roznym sumptem opatrzył. Powinność Studentow / naprzod Panu Bogu sluzyc / Kátholikiem byc / Officium o Pánnie Naswietzkiej na káždy dzien in Communitate odprawowac / takze y Litanie / sposob zycia im dobry y z kárnoscia w kstalt zakonny / ktoremu Pan Bog niech placi / podal: do czego znácznie sie przylozył swietey pamieci Gabryel Władysławski / niekiedy alumnus tey Akádemiey / a potym pilny dozorca y Práceptor w mlodych leciech Nasáśnieyszego Władysława Czwartego / szczęśliwie nam panuiącego Pána. Tu też o tym wie dzieć potrzeba / że ieden Doktor Medicinæ facultatis, ex fundatione & profess. powinien vbogich rada / lekarstwem / według możności rárowac. Wsystcy w tych Kollegiach Professorowie / iako Zakonnicy / pod rzádem iednego Rektora: z iedney szpizarnie / y z iedney kuchniey zija / in Communitate iadaia. Przy swym obiedzie w teyże izbie v tegoż stolu / gódzie y sami záwsze vbogiego miewaia / ex fundatione B. Cantij, rowna mu swoje porcy daia: ktory gdy do izby wychodzi / tak go witaia: Pauper venit, Christus venit. Pieśńny wrazenia y pamieci godny zwyczaj staroswiatecki przyimowania gościa. Záprawde Akádemia Krakowska / Matka násza / pochwały wielkiej godna / ex qua tot togata militiæ Duces prodeunt. Wie dzieć bowiem te prace wierności y szczerości dowcipy bystre Nasy

wyššy Pásterze / y láčno pozwolili przez swoje Breue, czytać Theologia / y Pisino s. wykládać / według sensu Oycow ss. á miánowicie Bonifacius IX. Vrbanus V. tegoż popwierdzieli: Martinus V. Ioannes XIII. y inšy. Zt slusna / bo co dzień wietše incrementa capiūt alumni tey Mlátki / textu s. Thomáša me odstepuiac.

Przy tych Kollegiách jest kltá Burs / w ktorých Studenti swe residencye mája / kážda z nich ma swoje fundácye od Biskupow / Kiazat / Doktorow / Pánow y Mhast / á ci zá Dobrodzieie swe pozwinni Pána Boga prošić.

Bursá Hieruzalem / od Zbyšká Olešnickiego Kárdynala y Biskupa Krákovského Roku 1456. fundowána / á potym y od wielu innych eleemozyna šezodra nádána / ktore sie tu nie wyliczája. Ma swoje sposobne Oratorium, jest ná ścienie murowány Obraz Pánný Nášwietšey málowány: o nim tá perwa wiadomošć jest / že do studentá niektorého nabožnego mawial. O czym šwiádecstwo záwiesšone tánje jest ná ścienie w tymže Oratorium. Ztá miestáiacy studenti ná káždy dzień Litánie o Pánnie Nášwietšey odpráwuią. Miedzy inšymi jest znážna y wielkopámetna eleemozyna Bárthlomieia Nowodworského / Rycerzá y Káwálérá Máltenškiego dla Tucholczykow. Tez Bursę J. M. K. Jáakub Šádžit / Biskup Krákovský de nouo restaurował / y eleemozyna dla 30. Studentow zemie Sierádzkiey nádal / z tей okážyey / memor bedac bonae institutionis, že w tей Bursie / iešče mlodym bedac / sam miestál.

Bursá Pauperum, od Jágiellá Krolá dochodem rocznym opátrzona / Roku 1409. do ktorey eleemozyny Anna Krolowa przyczynila sie. Ma swoje Kápelle y Káplaná / ktory we dni šwiete odpráwuię Sacrum, te sami Studenti spiewája / y Litánie w káždy dzień: ktorých ná tей eleemozynie bywa pod čas y 200. z ktorých studentow wiele ich Káplanámi / Bákalarzámi / Mistrzámi / zá pilná náuka y blogošláwienstwem Pánským / zostáje: do ktorey sie fundácyeey Krolowej Anny s. pámieci K. Biskup Krákovský / Piotr Tylicki / znážnie przyložyli.

Bursá Philosophorum, od Andrzejá Toskowského / Biskupa Plos

pá Plockiego / dla czterdziestu Studentow fundowana Roku 1560.
a potom y od roznych inſzych ſezodza eleemozyną opátrzona.

Burſá Zizanistarum. od Doktorá Piſmá ſ. y Kánoniká Wlo-
cláwſkiego / Janá Zyzeniufá fundowana / y dorocznym de chodem
dobrze opátrzona: W tey Studentci w ſátách Kleryckich chodza.
Byly y inſze Burſe / iáko Niemiecka / Węgierſka / ále dla tych ná-
ciy herezyámi zaráżonych / ſtudentow w nich nie máia.

Kláſes ábo Szkoły mnieyſze / te fundowane wpzod z nátládu
ſ. pámieci Bárbthlomiejá Nowodwoſkiego / Káwálérá Máltene-
ſkiego. A teraz de nouo zgruntu wyſtáwione z láſki y nádania
J. R. M. WŁADYSŁAWA IV. Roku 1643. ná przeciw Ro-
ſciolowi ſ. Amny / iáko widzieć każdy moze. W tychże zaráz ieſt
práwie wſpámále y doſtáteczne Oratorium dla Studentow / g dzie
ná każdy dzien Sacrum ſlucháia / w nim Officium B. M. V. y Roſa-
rium odpráwuiac. Pieſni nabożne według czáſu ſpicwáiać / ná ká-
zde ſwiéto Orácye odpráwuiá / Spewiedzi / y Náſwietſzego Sá-
krámentu używaia. Máia ſwe wielkie Odpuſty / nádane od Stolic
ce Apoftolſkiey / poſwiecone pod tytułem Niepoálánego Poczécia
Pánný Máryey / die 2. Iunij, Anno 1643. przez J. M. F. Piótrá
Gebickiego / Biſkupá Krákovſkiego / Kánclerzá Akádemey / y przy
bytnoſci J. M. F. Andrzejá Gebickiego / Biſkupá Luckiego / tákże
y wielu znácznych oſob / ták ſtanu duchownego Przeſwietncy Ká-
pituly Krákovſkiey / iáko y ſtanu ſwiéckiego wielu Woiewodow
y Káſtellanow / y rozney Szláchty narodu Polſkiego : tákże y przy
bytnoſci Przeznaczego Senatu Miáſtá Krákowa.

W Kollegiách wſytkich y w Burſách wzwyż miárewaných
ſa Oratoria ábo Káplíce / w ktorých Sacra odpráwuiá / ták dla zdro-
wych iáko y dla chorych ſtudentow / ktorym gdy potrzebá Sákrá-
mentá ſwiéte dáia : w tych iáko y w inſzych wſytkich ſkołách Litá-
nie y pieſni nabożne w każdy dzien czáſem ſwoich ſtudená ſpicwáia.
Czego dogládáia Seniores : żety nie wſławála chwála Páná Bogá
wſzechmogácego y Náſwietſzey Pánný : czynia to ſuſſnie / gdyż w-
ſytká Vniuerſitas wzięła ia ſolic zá oſoblirá Pátronke / dla czego

tež vsedy w školách obrázy tey Przewielebney Pánný bázro piękne
málowáne máig.

10. Kościół S. SZCZEPANA.

Od tego Swietego imienia tež vliceták nazywáig. Ma ten Ko-
ściół Plebaná swego y Wikáryow / ktorzy Párochiánow swych
opátrniú przenaświetszemi Sákrámentámi. Jest to Pároch a wiele
ta tak w miescie iáko y po przedmiesciách / y tež po wsiách rościagga
sie cura animarum. Ma tež ten Kościół stárodawne duchowne
Bráctwo s. Orszule / ábo iedenástu tysiac Dziewic z Odpustámi
miekni. Wzywa kap czerwonych w Processyách. Przy tym Ko-
ściele od wschodu sloneá jest Kápliac B. Stánisláwa Kostki So-
cietatis Iesv, Pátroná Krolestwa Polskiego : z drugá strona od
poludniá Kápliac Kostem y funduszem Jch MM. PP. Koryciú-
skich opátrzona / tákze s. Ignácego fundatora tychze Oycow / or-
biedwie piękne y ochodojne bázro. Máig swe Odpusty : Míse s. y
Spowiedzi / Razáma y Kommunie s. odpráwiú Oycowie Jezuići /
ktorzy przy tym Kościele swoy Nowiciát máig / y od nich wšelákim
ochodostwem jest ozdobiú. Ma Szkole y Mústrzá / Kántorá y stu-
dentow / y dzieci w náukách progres znáczny biorácy dostátek. Tá
Szkoła zbudowána od Mácieá Mliechowity / Kánoniká Kráko-
wskiego : ná tey jest wymálowány Obraz Pánný Przenaświetszey /
przed ktorým Litáme dzieci školne spiewáig. W tey vlicy nie dále
ko tegož Kościóla jest spítal dla vbogich y podupádlych Mieszczan
Krákovskich porzádný / ktorých opátrniú Bráctwo Kupieckie z Ko-
ścióla Náświetszey Pánný Máryey z rynku. Tego prowizorem
jest J. M. F. Archipresbiter / y Pánowie Kácy Krákovscy. Má-
ig tu commoditatem piękna vbodzy / máig Káplaná y Oratorium,
w ktorým modlitwy swe áz mieszczánie ná kázdy dzien / y ile ktorý
chce / odpráwiú. Támže tym spítálnym vbogim Sákrámentá s.
dáig / y Míse s. dla nich odpráwiú z Odpustámi nádánemi.

11. Kościół

11. Kościół SS. MACIEJA y MAT-
THEVSA.

Przy tym Kościele jest też Kapella Macieja y Mattheusa ss. Apostolow / przez Stánislawa Reia z Kobylan / ná ten czas Plebaná tánteżnego / zbudowana : w ktorey Oycowie Jezucí swoje Kommunie y nabozenstwa przy Nowiciacie od práwnia / tedy jest Obraz Naswiethey Pánný bázgo piękny y cudowny. Na też Reliquy rožnych nemálo.

12. Kościół S. MARKA.

Ná Sláwkowskíey vlicy ten Kościół jest (od bramy nie dáleko) ktory Boleslaus Pudicus zbudował y nádał / Roku 1200. ná dwunastu Zakonníkow / ktorych zowia Fratres de poenitentia BB. Martyrum, żeby we dnie y w nocy P. Boga ná tym mieyscu chwaliłi : vzywáia ci Zakonnicy bialeho hábitu / y Eskáplerzá / ná kterým czerwony krzyž w sercu. Przy tym też Kościele jest Bráctwo s. Zophíey / ktorych powinność Koronke Pána Jezusowe odmawiać / vbogich zmárlych dármó grzesć / y kofule / przytýcie zwyczajne dármó dáć / y vžyczć iesli rey nie ma. Sa w tym Kościele Obrazy Krucifixá y Pánný Naswiethey cudowne / przy ktorych wielkie láski Bože ludžie doznaváia. Odpoczywa tu ciálo Błogosławionego Michála Giedroćiego / narodu niekdý Kíazát Litewskich / Zakonníká tegož Zakonu / wslawionego wielkimi cudámi zá žywota y po smierci. Umárl Roku 1485. ex manuscriptis eiusdem Monasterij, tegož Niechowitá w swey Chronice wspomina.

13. Kościół S. IANA BAPTYSTY y
EWANGELISTY.

Ten jest ná vlicy tegož imienia zbudovaný od Piotrá Tuncyšká Romešá z Krzymná. Kościół ten przed dáwnými láty býwał

podawány od Szlachty Kieštwá Siewierskiego. Jest tu dom siedmiu Káplanow ubogich / ktorých prowizorem iest teraz Bráctwo Kráwieckie. Powinność tych Káplanow tá iest / powinni po iedney Mŕŕey w tydzień porządkiem ieden po drugim co dzień odprowadzić / potym gdzie mogą w innych Kościołách za eleemozyny: powinni we dni wroczyſte y Tiedzielne / ná Processyách y Pánny Máryey w Ryńku bywać. Ma też ten Kościół Proboszczá ná bázro lichey fundácyey. Roku 1633. w tymże Kościele Pan Bog wſzechmogący / ſtworzá wſzech rzeczy y odkupiciel grzeſznego cłowieká / wielkie dobrodzieyſtwá ludziom miłoſierdzia tego ſebezracym / przy Obrázie Mátki ſwoiey počal pokázować. Ten Obraz Pánny Przenáſwieteſhey niemal przez pułtrzeciá ſtá lat w kácie przy ſilarze po lewey ſtronie ná Oltarzu ſtał / málo co ochedoſtwa máiąc / iedónáſt ráko ſłos campi odore fragrans miły y wdzięczny pokázal ſie / wolny wſytkim dáiąc przyſtep do ſiebie / wonnoſcią wdzięczná dobrodzieyſtw / cudow przedziwnych z onego ſie náſycáiąc: rozekſlá ſie bowiem ſlawá wielká o tym Przechácnym Obrázie / nie tylko w mieſcie Krákovie / ále y po rożnych kráíách y Prowincyách Kroleſtwa Poľſkiego. Abowiem

Z dáleká utrapieni gdy ſię vćiekáia

Do tey Pánny, počiechy znáczney nábywáia:

Nie wzgardza Mátká Boża grzeſnych modlitwámi,

Wſytkim przychylna, wſytkich karmi počiechámi.

Ma ten Obraz teraz wielkie ochedoſtvo / wotá rożne / wyſwiadczáiąc dobrodzieyſtwá / ktore ludzie przy tym Obrázie ná kázdy dzień otrzymywáia: ſpiewáia tu Studenti Litánie o Pámmie Náſwieteſheyná kázdy dzień. Roku 1639. dnia 9. Kwietná przenieſiony ten Obraz z kátá od ſilará ná wielki Oltarz / ochedożny y bázro kſtálny / przez Jch Mŕŕ. Wielebnych Prálatow Kápituły Krákovſkiey: ma y ſwiete Reliquie / tážſe y Odpuſty od Náwyžſhego Páſterzá V R B A N A VIII. nádáne. Ma y Szkołę dla dziatek cwičenia.

14. Kościół S. V R S Z V L E.

NA świętego Jana wlicy ten Kościół jest / przy którym Szpital y 3 Klastroem Zakonnitow nazwanych Boni fratres, ktorzy sa reuera Boni fratres. bo ubogich chorych opatrności żadney nie mających / opatruią Doktorom / Apteką / Cyrulikiem / iedzeniem y pićciem / lożem y pościelą / onym co dzień ścielac / chustami białemi ochedażając : ową ze wszytkich miar chorym sami wysługuią y wygadzą. Maia dla nich Infirmarią bårzo sposobną / wielką / ochędożną y ciepłą : lożek w niej dwadzieścia y cztery / y Oltarz / przy którym Nisza święta odprawuią / gdzie tychże chorych Sakramentami świętymi opatruią. Chorzy tu postu nie mają nigdy / bo im to Kościół s. pozwolił / a gdy tu z nich który umrze / otrzymuie in absolute plenariam indulgentiam, concessam à Summis Pontificibus, & toties confirmatam. Służą y innym ludziom Indulgencye / ktorzy ten szpital y chorych w nim nawiedzają. Zakonnicy sami używają Zabitu wszytkiego świętego / żyją z samey eleemozyny / 3 ktorey y ubogich chorych żywią. Przyprowadzeni do Krakowa Roku 1612. przez Szlachetnego Pana Sebastryana Montelupiego / Szlachcicą Florentskiego a Rucą Krakowskiego. Maia Reliquią zacną y znaczną s. Orszule / y inne. Kościół z eleemozyny z gruntu wymurowany / w którym odpoczywa ciało Błogosławionego Bonifacyusa Konwersa Niemca / życia świętobliwego / Konwentu Wiedeńskiego. Umiał ten miłośnierny / posłusny / y ostry żyjący Brat Roku 1633. dnia 17. Maia w Konwencie Zebrydowski / tego ciało dla pewnych przyczyn przywieziono do Krakowa / gdzie odpoczywa ieszcze do tad całe : Za Umartłych / ktorzy v tych Bonifiatrow umierają / 3 powinności zakonney ci Zakonnicy odprawuią święte Rozanie / a Kąplami Nisze święte. W Infirmariy jest Obraz Panny Nasświetsey bårzo piękny nade dzwiami / od którego głos słyshany był mowiacy do Brata : *Wstaj Bracie, a to chorzy bez spowiedzi umiera, ten chory gdy sie wysspowiadał / umiał.*

15. Kościół P A N N Y M A R I E Y

Immaculatae Conceptionis.

TO miejsce Klastorem teraz Oycow Bernardynow ozdobione jest / gdzie przedtym była Katedra bzydzkich heretyckich Mistrów Bregiem nazywany / teraz za staraniem y nakładem J. M. P. Stanisława Lubomierskiego / Zebrałi na Wsięzu / Woiewody Krakowskiego / stął Kościół wspinały lubo nie wielki / na chwale Panny Bogu / y Niepokalanego Poczęcia Nasświetsey Panny. W którym zaraz nął Obraz cudowny Nasświetsey Panny / y Reliquiami rożnemi ss. Bożych obdarzony dostatecznie od tegoż Fundatora J. M. P. Woiewody poruczony Oycow Bernardynom.

16. Kościół S. D V C H A.

PRzy tym są Zakonnicy nazwani de Saxia, rożni z krzyżkami białymi od święckich Ksieży / używają ich na sutannach. Nas przod fundował ich Sulko Biskup Krakowski w Sławkowie w swym miasteczku / ktorzych przyzwał z Wiednia Roku 1203. Potym Błogosławiony Jwo Biskup Krakowski z tamtąd przeniósł ie na Pradzięk Roku 1223. Potrzebie / Błogosławiony Jan Prandota Biskup Krakowski / dla niesposobności nuyścą przyprowadził ich do Krakowa Roku 1244. y dał im Kościół farny s. Krzyża z dziesięciną. Tenże Biskup zbudował im Kościół s. Duchá na gruncie farnym / y Szpital przy nim bázro przestrony z kłk izb / dla białych glow rożnych y dla dziecię porzuconych / y dla ich mámek / ktore dziatki przereczzone karmią / y opátrują. W którym szpitalu bywa pod czas y do trzech set osob. Prowizorami tego szpitalu są Pánowie Ráncy Krakowscy. Jest w tym Kościele Bráctwo s. Duchá z wielkimi Odpustami y Stácyami y Oltarzow: w wielką Strzode tamże Odpust bywa instar magni lubilai od Stolicy Apostolskiej dány. Na też y Reliquy ss. dostatek / przy tym Szkola z Mistrzem / z Kántorem

tozem y z Studentami / á ci máia żywnośc swa z przereczonego Komwentu.

17. Kościół S. K R Z Y Z A.

TAm Kościołem rządzá ci Oycowie wzwyż pomienieni de Saxia, y Paráfiánom we wszytłim osługuis (bo Jára) ma swe Indult gencye y Reliquie ss. Nie dáleko tych Kościołow máia Panny swoy Klastor teyże Reguly / y tego Hábitu używáia / z práce ręk swych y z eleemozyny świętey sie żywiąc.

18. Kościół S. R O C H A.

PRzy tym Kościele jest szpital dla chorych Studentow / Prowisorium sa Pánowie Ráncy Králowscy. Ma swe Odpusty y Proboszcza / ktory rezyduje przy tymże Kościele / y Reliquie ss.

19. Kościół S. T H O M A S Z A.

PRzy tym Kościele mieściá Oycowie Zármeliá / gódzie przed tym było bzydkie Uluzmerstwo Arjánskie Chrystusa Pána y Wátki iego Przenáświetshey / teraz sie tu služba Pánska porządnie odprawuie. Jest ochodostwo piękne / y Reliquy ss. Bozych me mało / zá stárániem pobożnego y czci godnego stárcá X. Spindios ná tegoż Zakonu / ktore mu przez X. Anil rzęego Komewicza z Rzy mu przysłano / ktore on po różnych Klastorách Zakonu swego posyłał: temu Klastorowi zostáwiwszy Rece ss. Cyryáká y Felixá Meczennikow / wierzech glow s. Ziaáynthá meczenniká / cále Cru- ra ss. Meczennikow / Eweliusá y Antoniná. Jest y Oltarz wprzyc wilciowány zá z nále: ná fest s. Thomášá Apostolá bywáia 40. godzin / á ná s. Cecyliá Odprust zupełny. Jest tu Obraz bázro piękny Panny Przenáświetshey / przed ktorym w Sobote y we Szrode Litánie spiewywáia cum indulgentijs.

20. Kościół

20. Kościół P. MARIEY SNIEZNEY
Ná Grodku.

Ten ná tymże mieyscu Grodku zbudowány / ábowiem tu był
pierwey Grod ábo Zamek Krákovski. Ten Kościół y przy nim
Klasztor (iuz ná swym gruncie) swietey pámieci Jey Mlósć Páni
Anná z Rušce Lubomurska Kástellantá Woynicka Mátká J.M.
P. Stánisláwa Lubomirskiego / Woiewody Krákovskiego / ktory
zmurowawšy / oddalá Pánnom Zákonnym Reguly s. Dominiká /
žycia B. Pánny y Mátki s. Agnieški de monte Policiano. Jest tu
obserwáncya wielka Reguly swietey. Tunicell ábo Wlošiennic
ostrych záwsze vžywaia / mlezenie wielkie y meditácye záchowuia:
miešá me iadaia (oprotz choroby) w czuynosci. wielkíy žyia /
práwe násládownce s. Dominiká y Mátki swey s. Agnieški. Máia
swe Odpusty / y Reliquie bárho znázne ss. Božych wielki dostátek /
á miánowicie te / s. Serwiliána / s. Márcyusa / žebro s. Saturni-
ná / s. Felixa Papieža y mezenniká / s. Zilárego / s. Ewzebiego /
s. Táršiusá / zab s. Florencyusa / s. Márwiusá / pácierz s. Flo-
rentego / s. Laurencyey Pánny y mezenniczki cála kósć z reki / s.
Eugeniey / s. Zophiey / Pánny Rzymiánti s. Theophile / s. Cyryl-
le / s. Benedykty zeluše cála y z zebámi: s. Ruštyti / s. Žuzánný
Pánny / s. Kándidy / s. Semetry / y insyeh wielki dostátek w mníey-
sych pártýkulách. W wielkim Oltarzu iest Obraz Náswietšey
Pánny Máreyey bárho piekny / wšpádnalosci wielkíy / malowány
w Rzymie / y pošwiecony od V R B A N A VIII. Papieža z Odpustá-
mi. Ten Kościół zmurowány Roku 1634. dná 8. Oktobra / á po-
šwiecony od J. M. F. Oboškiego / Suffragána Krákovskiego /
Roku 1635. dná 8. Wrzešniá.

21. Kościół P. M A R I E Y W N I E B O.
wzięcia w Rynku.

Jako żrzenica w oku / tak ten Przekazny y wspaniały wielki Kościół w samym rynku Krakowskim jest zbudowany od B. Jwo: na / Biskupa Krakowskiego / Stryia Jacta s. Roku 1222. na frymarck Kościola s. Troyce / gdzie pierwey Jara była. Ten od Mieszczan Krakowskich y wielu innych ludzi pobożnych przyozdobiony jest / także apparatami dostatnie ubogacony / Oltarzami kosztownymi / Kaplicami struktury piękney / w których ciała Fundatorów pobożnych w grobach wspaniałych odpoczywają: które Kaplice y wszystkie Oltarze mają swych Kapłanow do odprawowania Mszy s.

Naprzód tedy Oltarz wielki / poświęcony pod tytułem Panny Przenajświętszey Wniebowzięcia / przy którym Msza s. wielka bywa / y innych dwie ex foundationibus. Ten Oltarz widzema godny y poważenia / subtelności y inwencycy dowcipney: wszystek finy cerska robota zrobiony kosztem wielkim / wyzłocony. Stół na którym celebrowa / jest całowity z kamienia Gągatkowego. Przy tymże Oltarzu jest Bractwo Panny Maryey Wniebowzięcia / fundowane od Piotra Wyśa / Biskupa Krakowskiego / Roku 1411. Przy tymże iehże Oltarzu jest y drugie Bractwo nabożniśwa za dusze w Czyściu będące / y za ludzic w grzechach leżące: wprowadzone za staraniem tutecznych Kapłanow / Roku 1633. dnia 19. Oktobra / jest uprzywilejowany za dusze zmarle. Jest y Bractwo Wbośwa Imienia Pána Jezusowego. W tymże też Kościele wzdle tego Oltarza wielkiego po lewey stronie / jest Oltarz tytułu Najswiętszego Sakramentu / y s. Longuna męczennika. Trzeci Oltarz podle tegoż wielkiego Oltarza po prawey stronie / tytułu Ciesławowania Najswiętszey Panny. Czwarty y Cyboryum Corporis Christi, y dziesięciu tysięcy Męczennikow. Bywa tu spiewana Matura / y druga Msza Masionarska. Piąty Oltarz Krzyża s.
S który

ktory to Krucifix wielce dziwnemi cudami słynie / iako wota wkrę-
 znia: wszytko Corpus tego Krucifixu iest z całowitego kámienia
 wyrobione. Ten gdy chciano odnowić / Malarz / ktory byl na od-
 nowienie sporządzony / doznał zaráz / że nie iako kámienia / ale iako
 człowieczego ciała ciepłego sie dotknął: ten dziwnie sie zżrwożył
 wszy / nápoly niemal umarł / czego potym y dnużdy doświadczyli /
 iako manu scripta Kościół tutecznego opowiadają. Jest to kon-
 terfet dziwnie bárzo nabożny / y piękny. Ten Obraz iest wprzywile-
 sowany za dusze zmarłych / przy ktorym gdy Msza s. odprawione Ká-
 plan / dusze z Czyśćcą wybawia. Szósty Oltarz w Káplicy tytułu
 Naswietsey Panny. Siódmy Pożecia Panny Máryey / przy
 dziwiach od wschodu slonca. Ósmy Oltarz nad Bábincem / tytu-
 lu Compassionis B. Mariæ Virginis, y ss. Janá / Srámsláwá / y
 Krásná. Dziewiaty przy dziwiach Bábincowych przy ścienie /
 tytułu ss. Antoniego / Hieronymá / Káthárizyny / Doroty. Dzie-
 siaty w Káplicy Wáltowńey / tytułu Przemienienia Chrystusa
 Pána / y s. Janá Chrzciciela. Jedenasty / tytułu s. Thomáša A-
 postola y s. Thomáša z Aquinu / y nowo s. Bonhomeusa fundá-
 cyey Pána Janá Názurkowicá / Káyce Krakowskiego. Dwu-
 nasty w Káplicy tytułu Panny Máryey Snieżney y Osiárowánia.
 Trzynasty Oltarz poświęcony pod tytułem s. Felixa y Bożego mi-
 łosierdzia. Czternasty w Káplicy Pánów Koślińskich / tytułu s.
 Pawła nawrocenia. Piętnasty Oltarz w Káplicy pod wieżą / ty-
 tułu s. Alexego / tárnże y Oltarz s. Mikoláia w téżże Káplicy.
 Szesnasty Oltarz ss. 14. Auxiliatorow. Siedmnasty Oltarz przy
 filarze ku południowi / tytułu s. Anny / s. Joáchimá / y s. Janá
 Chrzciciela. Ósmnasty Oltarz pozad tegoż tytułu w Ogroycu
 Chrystusa Pána / y s. Máryey Mágdaleny / y s. Marthy. Dzie-
 wietnasty przed Pány Káycy Wmeczienia Chrystusa Pána / y s. Já-
 kubá wiekszego: przy filarze odpoczywa ciało swiatobliwego Janá
 Leopolda / w Pismie s. Doktorá / pracowitego przeciw Heretykom.
 Dwudziesty tytułu Trzech Królow. Dwudziesty pierwszy w po-
 środku filarow Panny Naswietsey. Dwudziesty wtory Oltarz
 ss. Apo-

śś. Apostołow Symoná Judy. Dwudziesty trzeci pozad w Káplie cy pod wieżą Jegárowa tytułu ś. Stánisláwa / y świętego Wencee sláwa. Dwudziesty czwarty miedzy wieżami ná Chorze wzgórc / tytułu Troyce Przenáświetszey / y Wniebowzięcia Pánný Máriaey / ś. Janá Chrzęciela. Dwudziesty piaty Oltarz nazwany Lozet / przy ktorym sie Misy świętych wiele odprawuie / á to względem Obrázu wielce cudownego Pánný Máriaey / ktorzy wielkiey piękności i st.

Na ten Oltarz Odpusty wielkie/przy ktorym Oltarzu ná część y ná chwale Náswietszey Pánný Máriaey / opiekuńki szeregulney Míastá wszytkiego/ Litáníe z muzyką wdzięczną odprawuia / także y Kazánia o teyże Błogosławionej cum indulgentijs. Ten Oltarz de novo restaurowany nákládem J. M. P. Stánisláwa Szembeká / fundácyą szkodzą opátrzony / do kóła krata obtoczony mo sieczną / y dzwiami w flores mosiężnemi záwartą. Dwudziesty szósty Oltarz w Kápliey Bonárowskiej/ tytułu ś. Duchá / y Narodzenia Pánný Máriaey / ś. Chrystophora / y ś. Jerzego. Dwudziesty siódmy Oltarz tytylu śś. Apostołow Piotrá y Páwła : przy tym Uniwersarz zá dusze zmarłe bywa. Dwudziesty osmy Oltarz w Kápliey Turzonow / tytułu ś. Anny y ś. Mária Ewángelisty. Dwudziesty dziewiaty Oltarz śś. Benedykta / Sábiana y Sebástyána. Trzydziesty Oltarz nád Bábinem tu wlicy Gloryánskiej / tytułu ś. Michála. W tey nabożeństwu Cech Ruśnierski odprawuie. Trzydziesty pierwszy Oltarz podle drzwi / tytułu ś. Agnieski. Trzydziesty wtóry Oltarz w Kápliey Szwárcowskiej/ tytułu Ciála Chrysiusa Pána / y Przemiennienia iego świętego. W tey iest Obráz Pánný Przenáświetszey cudowny / á te pp. Celestowie opátrmá. Trzydziesty trzeci Oltarz tytułu ś. Stánisláwa y ś. Kátharzyny. Trzydziesty czwarty Oltarz przeciw Ciboryum / Zwiástawiana Pánný Máriaey / ś. Janá Chrzęciela / ś. Bátháry : przy tym bywáá Míse święte spiewáne Mánfionáńskie. Trzydziesty piaty Oltarz kámienny ná Cmyntarzu przy Kościelcu ś. Bátháry Ogrodzicé nazwany. W pul Kościola iest Oltarz Pána Wízenberga przy filarce / tytułu ś. Anny. Do tych wszytkich Oltarzow są perenne fundácye dla Ká-

planow / ktorzy Mše s. przy nich odprawia / á znáydúie sie ich w
 liczbie 37. ktorými J. M. K. Pleban (perpetuo Infularius propter
 officium) rządzi. Sa też y Spowiednicy / ktorzy ná mieyscach
 swych káždy dzień siedzac / spowiedzi ludzi grzesznych slucháia. Ma
 ten Kościół Opuasty wielkie ná dni swiete / wroczyſte / y przez O-
 krawe nabożeńſtwa odprawia magna cum ſolennitate, cum ex-
 positione Venerabilis Sacramenti, przy tym y Kazania káždodzień-
 ne. Ná koncu zaś tey Oktawy bywa 40. Horarum cum Indul-
 gentijs inſtar lubilaei, z pozwoleniem VRBANA VIII. Páſterzá
 Najwyſſzego. Jeſt w tymże Kościele Reliquy Swietych Bo-
 żych wiele / á miánowicie częſć z dzierwá Krzyżá s. Głowá cála s.
 Roży Pánný / druga Głowá z iedenáſtu tyſiac Dziejw / Pálec cá-
 ly z ciałem s. Roſny Dánušáná: ciałó cále iedno z Młodziantkow
 onych / ktore Herod kaſal zabić pod czas Národzenia Pána Jezu-
 ſá. Reliquie znázne ſs. Apoſtolow / Piotrá / Andrzejá / Jáku-
 bá / Bářthłomiejá / Thomáſá / Mářká Ewángeliſty / Szczepaná / Wá-
 wrzynicá / Wincentego / y inſzych w liczbie 23. Meczennikow / tákt-
 ze y iedenáſtu Wyznawcow / táktze s. Mářey Mágdáleny / s. Anny /
 y inſzych Wdow : táktze y ſs. Pánien / Dziejw 19. y inſzych ſwie-
 tych Reliquy w pářtykulách mnieyſzych bářzo wiele. W tymże
 Kościele odpoczywa ciałó B. Swietoſłáwá Mánſionarzá / zmár-
 lego Roku 1491. Ná Cmyntarzu zaś pod lipká ſwiatobliwego
 Kaplána Szymoná Albimontána á Kaſuby, Pielgrzymá do ſwie-
 ſwietey / y s. Jáku-
 bá Grobu / ciałó leży zmárlego Roku 1615.
 dná 1. Lutego. W tymże Kościele muzyká ozdoba fundowána
 eleemoſynis piorum. Mſy ſwietych ná káždy dzień pięć / hoſta
 Bráćka we dni Poniedziáłkowe ſpiewánych. Znázny ten Kościół
 záwſe był / porządkiem wielkim / nabożeńſtwem ludzkim / y Rázno-
 dzieiami przednimi. Má dwie ozdoby Wieże / ná iedney wyſſey
 ieſt Koroná złoćiſta / wyrażáie Míaſto Koronne.

STACYE RZYMSKIE.

Odprawia tu w tymże Kościele Stacye siedmi Kościołom Rzymskich/ z Odpustami tymi co yw Rzymie przy siedmi Kościołach są / ktorych może záżyć kto chce / odprawiając Pacierze / także ile kto chce przy Oltarzach tych ktore są naznaczone tabliczkami / może począć od ktorego mu się będzie podobáło. Ma y inszych wiele ten Kościół Odpustow: nád to / Stacye ieszcze insze / y te ktore są w samym Kościele s. Piotra w Rzymie. Jest y Szkoła zmurowána / ktora ma zá Seniorá Mistrzá ze dwiema Bákalarzami ná ćwiczenie dziatki mieyskich: dostátek ma studentow do spiewania / w porządku tey školy iest Obraz Panny Máryey piekności y wspaniałości / przed ktorym we dni święte świece gorywáią / á w każdy dzień y noc lámpa w láterniey nie zágaśa : tu też w każdy dzień Litanie spiewáią Studenci z teyże Szkoły.

22. Kościół S. BARBARY.

Ten záraz ná Cmyntarzu Panny Naswietsey iest zmurowány/ pod ten czas gdy y sam Kościół stáwał. W tym nácyá Niemiecka niegdy nabozeństwo swe odprawowála: ále zá Krolá Stephána Oycem Jezuitom Professom/ náuka y przykłady dobrymi pożytek w duszách ludzkich czyniacym / dány: y co dzień w ochedostwo/ w kleynoty / w apparaty kostowne bázciey się zápomaga. W tym tedy Kościele między inszymi Reliquiami ss. Bożych / znáyduie się Relikwii Pániensta ieszcze cáła / z ciałem y z skóra wiewdła / z trádicyey pewney / że to iest s. Rácharzyny Panny y mezeniezki Alexandryjskiej. Są y te Reliquie / s. Mikoláia Biskupa / s. Ignácego / s. Rázimierzá / s. Anny / s. ... / s. Fránciszki Rzymiántki: ciałá ss. Bożych / Kistá / Krystyny / B. Stánisláwa Kostki. Jest y ciało świętobliwie żyjący P. Barbary Lángowney/ wieku nášego zmarley: iest y Krucifix / przed ktorym modlitwy swe czyniła / są y disci-

pliny/ włosienice/ ktorzych używała. Umierała Roku 1621. wieku
 żywota swego 54. Jest też Bractwo miłosierdzia Pańskiego/współ
 ś. Łazarza y ś. Mikołaja/ ktorzego powinność jest / podupądłych
 miechczan pomiędzy ratować / y zakładac,

23. Kościół S. WOYCIECHA.

W Samym Ryńku Krakowskim ten Kościół jest / dany Arkade-
 miey Krakowskiej od K. Piotra Myszkowskiego / Biskupa
 Krakowskiego. Jest w nim Bractwo Literackie / pod tytułem ś.
 Barbary : ma swoje Odpusty y ochodstwo piękne z opatrności
 Niemców. Krucifix wpuł Kościoła bázro żalobliwy. Jeden Nie-
 miec do niego nabożenstwo maąc / światłość z niego widywał/przy
 ktorzym y wotum swe zostawił. Tu Niemieckie Kazanie bywa / y
 Misa dla Niemców. Na tym miejscu ś. Woyciech / gdy przyšedł
 do Krakowa / napierwey słowo Pańskie y Ewangelia świętą Kra-
 kowiánom opowiadał : także ś. Jacek / y ś. Jan Kapistran Ber-
 nardyn,

24. Kościół S. T R O Y C E Oycow Dominikanow.

Przy tym Kościele Oycowie Dominikani mieškają / gdzie przed
 tym Sąd był. Lecz Błogosławiony Jwo będąc Biskupem
 Krak: był w Rzymie / tam wziawszy z świętym Dominikiem znają-
 mość / nauce się / cudom/ y życiu iego przypatrzywszy / prosił Oycá
 świętego o Bractwo do Polski/ ktorzych ieszcze nie wiele miał na ten
 czas. Widząc desiderium Jwona Biskupa stryja swego Jacek ś.
 Kanonik Krak: á z miłości nowego Zatonu/ prosił się o świętego
 Zabitu pospółu z swym rodzonym B. Cesławem/ z Henrykiem Ales-
 rawnianinem/ y z Hermanem Niemcem/ ktorzych ś. Dominik chetli-
 wie przyjął : Tych zaś po wyćwiczeniu w Zakonie y wczymieniu Pro-
 fessyey

fesszey do Polski posłał. A gdy do miasta Krak: wchodzili z wielką radością y wczciwością Biskup Jwo ze wszytkim swym Duchowieństwem/także Lefko Biący Monarcha ze wszytkim dworem/y gmina ludu pospolitego przed Miasło wybiegając w drogę/ onych z niewypowiedzianą radością witali y przyjmowali: Wprzod tedy ich wprzewodził B. Jwo Biskup do swego Tworu / w którym przez lat cztery mieszkał/ (kazywając/ Spowiedzi słuchając/ y inne swe Zakonne powinności odprawując) dotąd aż śalny Kościół Panny Nasz. w Ryńku zbudowano. Ten gdy skończono Biskup z Kościoła S. Troycy do Panny Maryey Sare przemiościł/ a Kościół S. Troycy Dominikanom inkorporował Roku 1223. vide Bzouium de gestis Pol. fol. 3. Kwitnie y tych Zakonników służba Boża w chwale Pańskiej z każdej miary dla ich porządku/ y ludzi w nauce y w Kazaniach świętych/ miała swe studia generalne/ czytają ich promoci Lektorowie auditorom swym lekcyę wszelkie / z tych disputacye co tyż dzień publiczne/ albo exámen. Ma także Kościół dostatek ochędosstwa wszelkiego/ Káplie nie mało pięknych/ z fundacyami Pánów tych którzy w nich swe pogrzeby mają.

Pierwsza Káplia Tytułu s. Katarzyn y Geneskiej/ Książat Zbaráwskich/ wchodząc do Kościoła po lewey ręce/ tá z gruntu kościołem wielkim zbudowana/ z marmuru czarnego y białego/ stupami wielkimi Korynthowemi/ y grobami tych Książat przyozdobiona. Odprawia tu Msze s. śpiewane każdy dzień za dusze zmarłe.

Druga Káplia wedle tej s. Wincentego tegoż Zakonu. W tej teraz Panny Zakonne swe nabożeństwo odprawia/ gdzie odpoczywa ciało wielce światobliwej Barbáry Debínskiej Kástellantki Krakowskiej/ która wspominaia manu scripta Klástorne.

Trzecia Káplia Pánów Ligezow/ w której teży Familiej swoje pogrzeby mają. Ozdobiona jest Oltarzem Miski Pańskiej bázro żalobliwy y pobudzający pietko do strachy człowieka za grzechy. Tu też w tej Káplicy przy tym Oltarzu dziadowie wchodzi swe Bráctwo mają pod Imieniem Pána I E Z V S O W Y M, wielkimi odpustami wprzywilejowane; Ci dziadowie w solemnych Procesjach

swych przed Zakonnikami ze świecami zwykli chodzić. W teyże też Káplicy Cech Mularstwu swo nabożeństwo odprawia/y Ntse za dusze zmarłych. Tu grob swoy ma Przecław Tłewiarowski/ maż w uczynkach dobrych y miłosiernych pobożny/ tych Zakonników szczer gulny Benefactor.

Czwarta Káplica s. Jáká/ do niey iść po wschodzie marmurowym wzgore : iest to Káplica struktury bárzo piękney y kosztu wielkiego. Ma Oltarz marmurowy kształtnie bárzo zrobiony/ w ktorym odpoczywa ciało s. Jáká/ ktory umarł Roku 1257. przed tym y teraz cudami niezliczonemi słynie/ nie tylko w nas w Polsce/ ale też y w odległych krainach y Krolestwach rożnych/ gdzie pod iego imieniem Kościoły budują. Jest Kanonizowany od Klemensá VIII. naywyższego Pasterzá Roku 1594, za staraniem świecey pamięci Krolá Zigmuntá III. sa tu wota rożne/ znakomite/ nas bożnych ludzi bogatych y ubogich/ ktorzy láski Bożey doznali przez przyczyne tego świętego. W tymże też grobie leży ciało Błogosławionego Wicá Biskupá Lubuzáńskiego tegoż Zakonu/ktorego Zareczycy w przepowiadaniu słowá Bożego Ewángeliey s. środze zas mordowali. Tu iest Oltarz uprzywilejowany za dusze zmarłe.

Piata Káplica Trzech Krolow pod Káplica s. Jáká/ w ktorej Archiconfraternitas SS. Rolarij ma swoje nabożeństwo z Oltarzem pięknym / kedy iest Obraz Panny Przenasświetley / dziwney wspaniałości y niewypowiedzianej piękności/ nabożeństwa wielkiego / cudow przedziwnych / pociechy niewymowney malowany w Rzymie/ poświęcony od Oycá s. Klemensá VIII. y od tegoż odpuszczeniami ubogacony. A przez Bernatá Młáciovskiego Kardynalá y Biskupá Krakowskiego przywieziony/ y Bráctwu Rozáncá dány. Ten zderżnia z Oltarzá 1. Dominica Odobris, z ktorym Processe w Ryńku Krakowskim cum magna solennitate & devotione stanu rożnego czynia / przypominając Zwyćieswo cudowne/ ktore Pan Bog pokazal nad Turczyńnem. W tey Káplicy odpoczywają ciała trzech Błogosławionych Bráci rodzonych tegoż Zakonu/ ktorych jednego dnia do Zakonu przyieto / idnego też dnia zmarli w

Wielki Czwartek po Komunii s. w zwykley medytacyey / Wyco-
wie Starzy widząc to / rozumeli ich bydź niegodnymi przyjęcia Tła-
świetszego Sakramentu / y dla tego zmarłych w sądzie pogrześć ka-
zali: lecz Pan Bog inaczey sądzi patrząc w skrytości serca. Owi
Bracia zmarli po tyla kroc Starsemu cudownie przez widzenie po-
kazowali sie / wpoiminając go aby ich ciała na pocztwie y slusne po-
grzebu miejsce przenieść kazali: to przydając że nas Pan Bog do siec
bie w ten czas wsiąć raczył / y niebem darował / gdy nas naysposo-
bniejszych widział / dla tegoż nie slusnie od pogrzebu Braci iestestny
odlaczem. Czym tu Pan Bog cudą przy tych ciałach. Imienia tych
trzey Braciey te są B. Wicław Kapłan / Władysław Dyakon / Wi-
sław Subdyakon / zmarli Roku 1262. leżą iesze y drugich ciał
Błogosławionych / iako B. Benedikta Przeora / Bogusława Sub-
preora / Hieronyma y Jana Lektorow wczniow s. Jacta / Bzouius
in propagine Sancti Hyacinthi fol. 36. także y B. Floryana / ktorego
s. Ziacynth pod Wysogrodem na kapie przewiosl / tego widzia-
no ciało całe Roku 1589. Bzouius vt supra.

3tey Kąplice do Choru idac w rogu Chorowym iest Oltarz
Rozāncā s. ze wszech miar ozdobny / a podle tego iest grob mości-
dzowy Philippa Kalimachā czlowieka wzonego. Przy tym Oltar-
zu odpoczywa ciało wielce swiatobliwey Panny Anny Wierzbows-
kiej. Przed wielkim zaś Oltarzem także odpoczywają ciała wielce
pobożnie żyacych czterech Suffraganow Krakowskich / tegoż Ja-
konu / Jakuba z Bydgoszcze / Pawła z Krak: zmarłego Roku 1470.
Marcina Krakowczyka zmarłego Roku 1544. Bzouius fol. 51.
Przy Zakrystey iest Oltarz na którym stawiają Reliquiarz wielki pe-
len Reliquiy ss. Bozych w ściemie. Przy tym Oltarzu iest Epita-
phium Leśka Czarnego Monarchy Polskiego / ktorego kości w
tymże Oltarzu są zložone / a przed tym Oltarzem przede dzwiami
Zakrystey leży ciało iesze całe wielce swiatobliwey Panny Kather-
zyny Ziuluskiny z Mielstyna / zmarley Roku 1418. przeciw temu
na drugiej stronie odpoczywa także ciało w cnoty wielkie vbrane
Eufrosyny z Samilley Książat Oświęcimskich. Za pulpitem w ma-

W tym Chorze jest grob marmurowy kosztownie wystawiony ś. pamięci od Jego Mości K. Wasyka Arcybiskupa Gnieźnieńskiego na ten czas Opata Mogińskiego/ w tym leży ciało B. Jwana Biskupa Krakowskiego/ Fundatora tego Zakonu/ zmarłego w Włotynie mieście Włoskim / którego Wycowie z tamtąd przemieśli y tu pogrzebli / wystawiony cudami. O czym Klastorne manu scripta opiewają. W kraty jest grob Jana Zaborowskiego Biskupa Helmskiego głowice ká wielkiej światobliwości / w iednym grobie z mąrką pochowanego. Z Choru idąc po lewey stronie jest Oltarz świętey Kátharzyny Męcenniczki.

Ráplica Pánow Polakowskich / w ktorey nabozeństwo rzemiosło Szerokie odprawuie / tedy mają Obraz Panny Máryey cudowny/ iáko wotá dáig znác.

Siodma Ráplica K. Piotra Wyszkowskiego / Biskupa Krakowskiego / iásmużniká wielkiego / zmurowána pozorem pięknym marmuru różnego / od tegoż fundusem opátrzona: odprawuie tu Zakonnicy Wsze ś. za duże zmarłe / także Wigilie/ Kazania czasow pewnych/ z teyże Fámiley mają tu pogrzeby swoje. W te Ráplice wniesiony jest Obraz ś. Dominiká de Suriano: w tym tam Suryas nie pizerzeczonego ś. jest Obraz/ ktory Náswietśa Pánná Máryá sáma z niebá malowány przyniosła/ y Bráćiey támteczney dárowála za wielki wpominek: przed ktorym lámpa goiáiąca kázala miec/ sáma wprzód oliwy w nie cudownie nálawiszy/ y one zápalila: z ktorey oliwy biorą chorzy ná różne choroby swe wleczenia/ z támtęgo proportionaliter wymalowány/ przy tym tam cudá różne sie sstaia / y tu przy tym w Krakowie nie mnieysze/ ktorych co dzień doznawamy przez przyczyne tego świętego Pátryárchy/ iáko wotá gesté dáig znác/ wniesiony jest 1642. dnia 4. Sierpnia/ á w tym poświęcony Oltarz przez Jego Mści K. Thomasa Oborskiego Biskupa Łódzkiego / Suffráganá Krakowskiego.

Osina Ráplica ś. Mikoláia Orlikonśka rzeczona. W tey Piekárze swe nabozeństwa odprawuie/ sa tu w tey Rápeli Reliquie śś. sa y trzy głowy z iedenastu tyśięcy dziewic/ y inszych śś. nie málo.

Dziwista

Dziwiata Włochá Profaniego de familia Columnorum.
W tey Cechu Rowálskieg Towárzyſhe nabożeństwo ſwe odprawia.
Dzieſiata/ w ktorey Towárzyſhe rzemieſlá Kráwieckiego na-
bożeństwa ſwe odprawia.

Jedenáſta Jch M. PP. Lubomiſkich de Lubomierz, Ro-
meſſow de Wiſnic, odprawia tu Niſſe ſpiewáne zá duſe zmarle
według fundacy: ieſt to Káplia ſumptem y dóſtákiem práwie
páńſkim wyſtáwiona/ tu w tey Sámulie przerzeczone máia ſwe po-
grzeby/w tey leży ciało przy rodzicach ſwych Pánni Leonory/Pánni
wielce kochájącey ſie w ſtrzeźliwoſci y w Angielskiej czytoſci/
ktorey to Pan Bog cudowne plácił: córká to była Wielmożnego
Sebaſtyaná Lubomiſkiego Káſtellaná Woyniekiego / y Anny z
Ruſcá Małżonki iego/ á ſioſtrá Jáſnie Wielmożnego Stániſłá-
wá Lubomiſkiego Woiewody y Generalá Krákowskiego: má w
ſobie malowanie piękne y nabożne/ záwártá krata moſiężna we flo-
teſy ſádzona. Tu ſie wrocíwſzy do krucgántu/ naprzód wſtápiwſzy
do Oltarzá Niſi Páńſkiej / przed ktorým Brácia Zakonni ſwe we-
dlug zwyczajú paciérze y medytácy odprawia: ieſt to Krucifix
konterſetu bázro zálobliwego / odnowiony Roku 1636. ſumptem
iedney zacney Mátrony. Ten to Krucifix przyplynał rzeká Wiſłá
pod Krákow / ktory gdy chcieli rożni y nabożni Kápláni brác do
ſwych Koſciółow/ tych opuſciwſzy Wycom Domínkanom dal ſie
wziác / y ná to mieyſce poſtáwić / gdzie wielkimi cudámi ſynie. Po-
dle tegoż leży ciało Błogoſłáwionego Stániſłáwá Koſtoſki Zakon-
nika / w piſinie s. Doktora/ do ktorego ten Krucifix gdy ſie przed
nim modlił mawia/ á Brácia Zakonni widywáli ognieſte kół / ná-
d głowá iego. Ná troie ſtapienie od tego ieſt grob/ w ktorým on ſla-
wny Zydek Seuerinus Roxolanus odpoczywa / ktorego prace ſa
wiadome ſwiátu/ á żywot Chryſtuſowi Pánu: wielki to był diſpu-
tator z Haretykami y zwycięzca ich/ złotey wymowy ſtárzec/ y ſwia-
tobliwoſci wielkiej / Ráznodzieciá ná Harezye dowodny / ná wy-
ſtepti ſrogi/ zá ktorego prace y ſtáraniem ſzeſćliwie Kanonizácyá
s. Jácká doſłá: przy śmierci z iego ciała wielká wonia wychodziła/

ktora czuć było po wszystkim Kościele w trucegancku/ dormitarzu/ y w celach. ex relatione Patrum eiusdem Ordin. Podle tego wiele ki wżgardzieli świata/ życia światobliwego Wielbny Melchior Moscicensis, Káznodziela y Spowiednik Zygmuntá Augustá/ ktoru ten przezacnie śmiały stárzec w Piotrkowie czasu Seymowego pismo z ręki wytracił/ gdy sie chciał podpisować w księgach Zazretyckich/ licencya im do druku dała/ o czym wspominaia Polscy Kromkarze. Krol August gdy temu konferował Biskupstwa Przemyskie y Kamienieckie/ przyiać ich niechciał. Ja slyszalem (Autor mowi) z ust czi godnego stárcá Ludwiká z Przemyśla tegoż Zakonu/ z ktorzego rąk Zabit swiety przyiał/ że widywali Bracia swiadłość wielką nad głowá iego gdy sie modlił/ gdy z Schismatykami y Zeretikami subtelne y vezone disputacye miewał/ y Kazania náuski zbáwienney pelne czymł: po śmierci iego ciało z siebie wonia wdzieczną wydawało: tenze przeciw Echinowi ápostácie dziwnie mądry y światobliwy náuki pelny list pisał; vide Bzouium in propagine Sancti Hyacinthi. W Kápítularzu jest grob wymurowány Bráciey Zakonnych/ w tym odpoczywa ciało Zakonnych bárzo wiele/ miedzy ktorými te Błogosławionych ciała są: Dominiká z Seceminá Kánclerzá Kościoła Gnieźnieńskiego/ y Błogosławionego Rudolphá Prowinciała tegoż Zakonu/ obay Doctores Theologiae & Iuris viriusq;: iednego dnia zmarli y pochowani w iednym grobie Roku 1519. jest tá o nich tradicya że po śmierci náleżiono ich wzáiem sie oblápionych: toby miłość sprawiła ktora oni za żywota z sobą zachowali/ iáko wyświadcza ich Epitaphium w ten sens:

Hoc compressi lapide Beati manes requiescunt.

Nie godzi sie y tu pámiennych Stárcow przepomnieć/ á zwlaszcza pracowitych y światobliwych: iáko Fabiána Biektowskiého Káznodzieie J.R.M. Władysława IV. sławnego w pisaniu Ksiąg: táż y Mikoláia Moscensa/ ktorogo pisiná nam zbáwienie opowiadá: ce/ iásne są. Tego Konwentu tegoż wieku był on przezacny Dzieiódpis w piśmie znáiony wszytkiemu światu/ ozdoba Zakonu y Kłástru tego/ y wszytkiey Polski násey Abrahám Bzouius, ktory ten

Kościół

Kościół Obrazami w Rzymie zrobionemu przyozdobił y wbożać.
 Godzien niezapomnienia Brat Alexius Conuersus dla iego świę-
 tych uczynków y ostrego życia/ kochał się ten Brat w pokorze/ miłos-
 ści przeciw Braciey/ w silentium, ktorogo nigdy wstąpiwszy do Za-
 konu nie łamał/ mięsa nie iadał/ włosiemnice raz na się włożona z
 siebie nie zdeymował/ o śmierci dnu y godzinie wiedział/ ktora Brat-
 tu swemu Zakonnemu po trzykroć opowiedział/ ten na Promniku
 podczas powietrza umiał Roku 1623. W Kąplicy Jch M.M.F.
 Zbáráwskich leży ciało Błogosławioney Panny imieniem Beaty.
 Jest tu w tym Kościele wiele Błogosławionych/ owo zgoła quot
 gressus facis, tot sunt corpora Sanctorum; taki głos ieden stary
 święty Zakonny/ Kąplan nabożny slyszal/ bedac na modlitwie/ o czym
 ich manu scripta szeroko świadczą. Miał też ten Kościół Reliquiy
 śś. Bożych wielki dostatek/ a mianowicie Rzyż ozdoby w ktorym
 jest prawdziwe dziewo Rzyża ś. y trzy tary z Korony cierniowej/
 Skropione Krewią Chrystusa Pána: w drugim Reliquiarzu także
 tam ieden z teyże Korony pospołu z ziemią Krewią polaną tegoż
 Pána/ y gembką ktora przytykano do wst. P. Chrystusowych octem
 y żołcia one napelnivszy: w trzecim Reliquiarzu są kości ś. Bo-
 żych 13. w czwartym są świętego Jana Chrzciciela/ śś. Aposto-
 łow Andrzeja/ Mátieja/ Barnaby/ Thádeusza/ Thomasa/ Philippa/
 Symona/ Bárthłomieja/ Pawła/ Jakuba wietsego y mnieyszego/
 śś. Ewangelistow Mátka/ Máttheusza/ Łukasza/ ś. Wáwrzyncá/
 y ś. Wincentego Rámiona ciele/ śś. Pánien Bárbáry/ Agnieszki/
 pálec z ręki ś. Máryey Mágdálény/ ś. Erásma Biskupa/ stuka
 gwoździá ktorym był Chrystus Pan przybity do Rzyża/ y część stu-
 pa v ktorogo niewinnie był biczowany/ z wiela Reliquiy śś. Bożych
 30. inszych/ w inszym Reliquiarzu Mieczenników śś. Bożych dwu-
 set dwudziestu y czterech/ a Wyznawcow 45. Pánien 87. opoz-
 głow kilku całych z iederaśtu tysięcy dziewięć/ głowá cála ś. Tár-
 cyusza/ Roku 1632. v Wycá ś. Urbaná VIII. Wielebny y świętey
 pamięci Abrahám Bzouin wzwyż promieniony/ ciała piaci śś. Bo-
 żych ciele vprosił do Polski/ ktore y przysłał/ ktore do tego czasu ieszcze

nie są wkazane Krakowowi dla mieysca nie sposobnego/ lecz ich w
 krótkim czasie za pomocą Bożą obaczemy. W tymże Kościele są
 troje Bractwa duchowne/ pierwsze Rozāncā s. Panny Māryey /
 drugie Imienia I E Z V S. a trzecie pozostałe od Sāry pod tytułem
 Wbośtwā Pānā Jezusowego dla ubogich: te Bractwa w wielkiej
 y w miarowym nabożności kwitną/ niewiāia swe Processye mies
 sieczne/ w Niedziele pierwszą y wtórą z Naswietzonym Sakramen
 tem/ y odpustami wielkimi. Bracia tych ss. Bractw Rozāncā s.
 odmawiaia każdy dzień Chorami Rozāniec s. oraz słuchaiac Mszey
 świętey o Pannie Nas. abo o Imieniu Pānā Jezusowym: a tych
 bywa konkurs nie mały oboiey plci/ otrzymuią za to odpust zupeł
 ny/ pozwolony odmawiaiacym Rozāniec s. od Dycā s. Pawła III.
 Na rższe to Bractwo swe Stācyę v pięci Oltarzow/ przy ktorzych
 odmawiaia pięć paciery y pięćoro Pozdrowienia Anielskiego: za
 te dostepuią odpustow podczas zupełnych / podczas wybawienia
 dusze z Czysta/ a te może każdy dzień/ każdy głowick otrzymać/ o
 czym W. Ociec Walerian de Cracouia w swym Ogrodzie Rozāny
 serzey pisze. Jest też tu w tym Klastorze Bibliothekā dostātna
 w Księgi drukowane/ y w pisane; widzieć tu onych Dycow Stāz
 tych prace wielkie wpisānu roznych Ksiąg/ naydzie tam Biblie/
 Postyle/ Kroniki/ Historye ięzykiem Polskim/ ale dla niedostātku
 y sumptu nā to wysokiego nā świat nie wydane.

STACYE RZYMSKICH KOŚCIOŁOW.

Iako w inszych Kościołach Krakowskich/ w ktorzych się Stācyę
 Kościołow Rzymskich odprawuią/ są Oltarze nāznāczone tablic
 kami/ tāt y tu w tym v siedmi Oltarzow.

Nie daleko tegoż Klastora y Kościoła/ iest Klastor Pānienn
 ski Zakonu s. Dominikā/ Reguly trzecię: te nabożniśtwā y Zakon
 ney czynności swey przestrzegāia: są pod władzą Przeora tuteczne
 go/ y sine licentia onego nie mogą czynić/ żyia z prace rāk swych/
 pogrzeby swe maia v s. Troyce: tey Reguly była nomina & re
 Beata wyżej wspomniona.

25. Kościół S. IOZEPHA.

POd tytulem ś. Jozephá Oblubienicá czystego Panny Przenas-
światszey/ieś ten Kościół prawię według wymiáru wpul Miá-
sta Kráková/od Przewielebnego ś.pámieci K. Jákuhá Jádžíká Bi-
skupá Krákovskiego fundowány. Przy tym Kościele ieś Klastor
Pámien Zakonnych ś. Stránciská trzeciey Reguly/ktore wprowadził
Przewielebny J. M. K. Piotr Gembicki Biskup ná ten czas Krát.
wziawşy te Zakonnice z Klastoru ś. Agnieski/y postanowił zá Miá-
stke y Przełożoną temu Klastorowi Pánnie Teresse Jádžíkowne / roz-
dżoną Siostrę ś. pámieci J. M. K. Jádžíká Biskupá Krákovskiego.

26. Kościół S. PIOTRA.

TEn ná Grockiey vlicy ieś / ma go Kápitulá Krákovska w
swoym opátreniu/ y w podawániu z fundusámi / ma swe szcze-
gulne Indulgencye y Reliquie śś.

27. Kościół SS. PIOTRA y PAWLA
Apostołów.

TEn Kościół zbudował ś. pámieci Zigmunt III. Król Polski
Roku 1597. tym křtalcem y strukturá iáko w Rzymie od Ká-
dynalá Sárnezego dla Oycow Jezuitow. Jest przy tym Kościele
Káplánow dśtátek / ktorzy prácnia około dusz ludzkich / slu-
cháac Spowiedzi (iáko y inşy Kápláni) żadnego nie prágnac pozys-
tku vt existimant obreńtatores. tylko zbáwienia ludzkiego. Po
práwey rece wielkiego Oltarzá ieś Káplícá piękna/ w ktorey ieś Oł-
tarz ábo ráczey Reliquiarz pelen śś. Reliquie tych : napřod ieś
ciáło ś. Pietrá Męczemká Rzymiániná/ ś. Alexándrá/ ś. Boráz/
ś. Sáustá/ ś. Felirá/ ś. Fortunatá/ ś. Ziácynthá/ ś. Pámphilego/
ś. Thedulá/ ś. Wiktorá/ ś. Wiktoriná. śś. Pámien Anáştázey/Ge-
roczyny/

rotyny/ Cyriaki. ss. Mieczennikow y Mieczenniczek. Głowy zaś są tych Mieczennikow ss. Desideriusz/ Gaudencyusz/ Quirin/ Marcell/ Alexandr/ Piotr/ także głowa B. Staniława Kostki/ y jeszcze całe/ niech będzie Pan Jezus błogosławiony z wszystkich y z tego Syna Korony Polskiej cudownego przy grobie swym w Rzymie y u nas w Polsce. Są jeszcze y tych Pánien ss. głowy/ ss. Albiny/ Marcelliny/ Ermy/ Symoniny/ y jedna z iedenastu tysięcy dziewięć. Ramióń zaś tych ss. Mieczennikow ss. Amancyusz/ Andrzeja/ Eustachiego/ Sirmiusz/ Innocentego/ Tadeusza/ y Pawła s. Apollola/ s. Sebastyan/ s. Katherzyny/ Juliany/ Euphraziey/ Pánien y Mieczenniczek/ y B. Salomei Księżney Polskiej: z gołemi ss. Bożych tych są Mieczennikow Rzymskich ss. Innocentego/ s. Ambadiusz/ s. Albiniego/ s. Apolloniego/ s. Raszana/ s. Krescentego/ s. Dacyana/ s. Dionizego/ s. Domicyana/ s. Gabiniiego/ s. Martrycy/ s. Mamiliana/ y s. Fortunata/ są y innych w częściach mniejszych wiele ss. jako Janá s. Jeremiaz Proroka/ Drzewo Krzyża s. y z ziemią Krwi Pániská polana: te wszystkie Reliquie ss. Bożych są z wielką czcivością w Reliquiarzu albo w Ołtarzu na to poświęcone zrobionym zawarte Roku 1639. dnia 15. Maja/ od Przewodnych y Wielebnych Prálatow Kapituły Krakowskiej. Maja tu swe Oratoria ludzie pobożni/ pod tytułem Panny Maś. jest y Bractwo też Panny Niepokalanego Poczęcia/ to Bractwo używa kapłanów w Processyách. Tu też ciało odpoczywa w grobie Oyców Wielebnych/ pracowitego/ światobliwie żyjącego Oca F. Piotra Skargi J. K. M. Zygmunta III. Różnójcie/ sławnego w kazaniach y w piśmie Ksiąg/ którego do tego dwa palce pierwsze w prawej ręce są całe/ umarł Roku 1612. dnia 21. Septembra. więcej czytaj o tym Przewodnym Kapłanie W. K. Fabiana Biełkowskiego/ Żakonu s. Dominika/ Różnójcie J. K. Mści.

STACYE RZYMSKIE.

W Tym tu Kościele odprawia Stacye siedmi Kościółów Rzymskich/ u Ołtarzow na to naznaczonych tablicami. Są y Odpu

y Odpusty inſze / ktorych kiedy kto chce / y kiedy chce może otrzymać
y ich zażyć / nawiedżając ten Kościół y w nim ſię modlać.

28. Kościół S. A N D R Z E I A.

PRzy tym Kościele Zakonnice ś. Klary ſwe mieſtkanie mają / Re-
guly ś. Frąciſką / fundowała go ś. Salomea Krolowa Za-
licka / albo raczey Poſſia / wprzod na 60. Pámién Zakonnych / (ále
ich teraz wiecey) opátrzywſzy oſebliwie kleynotami / y ápparatami
Koſcielnymi. Na ten Kościół śś. Bożych Reliquie te: Cierne
z Korony Páńſkiej / śś. Apeſtoloro Piotr / Páwła / Bártłomieja /
y Jákuśa wieſzſzego / śś. Mieczennikow ś. Jędrzeia / Piotr / Wá-
lentego / Zilárego / Wáwrzyncá / Wincentego / śś. Pámién y Mę-
czenniczek ś. Káthárzyny / Dorethy / Málgorzáty / Bárbáry y
ś. Klary Velum. śś. Wyznawcow ś. Auguſtyná Doktora / y ś.
Hieronymá / ś. Thomáſá z Aquinu / ś. Wenceláwá. Kłaſtor
ten naprzod był w Zámiechóſcie / á potym w Stále / tu potrzebie
w Kráowie fundowany / y doſtatecznie zmurowany / Zakonnica-
mi oſádzony od Biſkupow Krákowſkich / od J. M. F. Jerzego Ká-
dziwila Kárdynala / y Biſkupa Krákowſkiego / y Bernatá Máz-
cieiowſkiego / Biſkupa Krákowſkiego / w protekcy wziety / ktore
zámſe pod władzą Biſkupow Krákowſkich ſá. Máia ſwych Ká-
plánów ſwieckich do ſłużby Bożej y inſzych powinnoſci. Na téż
ten Kościół perne ſwe odpusty cháſow ſwych.

29. Kościół S. M A R C I N A.

ZAcney Sámuley Oſſoia z Demu Gryphow / wprzod ten Ko-
ściół zbudował / lecz Roku 1618. dány ieſt Pánnom Zakonnym
ś. Thereſy Kármelitoz Diſtálcatow w pieć lat po przyprowadze-
niu ich do Kráowa / Kościół tych Pámién y z Kłaſtorem / z gruntu
nowo

nowo wyniurowany kształtem pięknym z Jalmużny/ Roku 1638. poświęcony 24. Maja/ w Niedziele czwarta po Wielkieynocy/ Roku 1644. od Przewielebnego J.M.X. Piotra Gembickiego Biskupa Krakowskiego. Ja tu piero swe powościagam/ y reke swa zas trzymyвам do opisania życia tych Pamien: abowiem żyła w wielkiej ostrości/ w zachowaniu Reguly/ y wstaw Zakonnych/ Silentium wstawnie pilnie zachowmia/ moryfikacye ciała ofire y strogie czynia/ owo zgoła rozum moy wstaie/ wważaiacy żywot tych Anyolow w ciele ludzkim żyacych. Odpoczywaią tu ciała ięsze do tad ciale/ iako W. Konstancyey z Mirowa zmarley Roku 1627. dnia 14. Maja/ y W. Chrystyny zmarley Roku 1628. dnia 9. Września. tey ciało po śmierci iako Młabastr biale bylo przez czas dlugi/ y W. Rácharzyny zmarley Roku 1629. dnia 2. Września. Miał Recliquij ss. dostatek/ y odpusty na pewne czasy.

30. Kościół ábo Oratorium dla Káplánow Starych.

PRzy tym Oratorium Káplánow Starych/ chorych/ w parafach wypracowanych residency jest/ máia tu swe pospolite mieszkanie/ zawiaduje temu Kápitulá Krakowska/ ktora ich prowadzi wikttem dosyć pocziwym.

31. Kościół S. I D Z I E G O.

TEn ná Grockiej vlicy jest pierwszy od Bramy idac/ zbudowany Roku 1082. od Władysława y Judyty Malzonki iego/ po otrzymaniu w potomistwie pociechy/ zá ofiarowaniem sie temu swietemu. Zakonnicy Dominika s. residency swa máia y z fundusem Rozaniec s. każdy dzien tu odprawia Chorańmi ludzie nabożni/ oraz Młhey s. sluchaiac/ zá co miewaią zupełny odpust od Najwyższego Pasterzá Pawła III. dany/ ten moze każdy ofiarowac zá zmarle dusze/ á wczac Rozaniec swietego/ piękne zbawienne náuki dáia z rozmyślánien

zmysłaniem Żywota Pána Jezusowego/ y Panny Náswietsey lud-
 dziom słuchającym. Ma też swe Odpusty zupełne ten Kościół
 (oproc Bráctich) kiltákróc do Roku/ ma y Reliquij śś. Bożych
 dostátek/ á nuánowicie te: Świetych Męczenników ś. Andrzejá
 Apostolá/ Páwłá/ Justyná/ Seweryná/ Wálentego/ Piotrá/
 Theodorá/ Gencyaná/ Antoniego/ Largá/ Relatá/ Desideriúsá/
 Felicianá/ Felicissymá/ Cyrilá/ Sulpicego/ Mámuliáná/ Pon-
 tianá/ Juliáná/ Klemensá/ Hippolitá/ y dziesięć tysięcy Mę-
 czenników Thebáńskich: Pánien y Męczennicek tych śś. Theodory/
 Justy/ Antoniey/ Konfordyey/ Klaudyey/ Mánsiety/ Pry-
 mitywy/ żab cały świetey Fortunácyey/ y z iedenástu tysięcy dzie-
 wic/ y inšych wiele w mniejszych częścích dostátnie z rożnych
 mieysc świetych/ zá stárániem W. X. Ludwiká Rolantowicá Or-
 din. Prádic. 1642. dostáne.

W T O R A C Z Ę Ś C

Opisania Kościołow

W STRADOMIV y WKAZIMIERZ V.

32. Kościół S. BERNARDYNA.

Pierwszy Kościół ná Stradomiu z Klastorcem Wycow Bernardy-
 dynow/ Reguly ś. Fránciská de Obteruancia, od B. Janá
 Kápistraná towárzyšá ś. Bernardyna założony/ á wprowadzony
 do Polski przez Kárdynalá Zbigniewá Oleśnickiego Roku 1451.
 tych Krol Káżimierz III. y Krolowa Zophia Márta iego/ z
 Rycerstwem/ Tworem/ táž z Tuchowienstwem/ wódciecznie
 3 2 bázó

bárzo przyieli / iáko posláncow Chrystusowych. Já tego Błogosláwionego Janá Rápištraná przysięciem / ták sie ludzie do tego Žákonu obroćili / iz tenze Błogosláwiony Jan Rápištran / z sásmey Akádemiey Krákovskéy Doktorow / Mistrzow / Bákalarzow / Studentow / reka swa w Žabit Žákonny oblekl / y do Žákonu przyial sto czterdzieści. Nápełniwszy tedy niemi Klastor / y wycwiczywszy w Žákonie / sam odchodzac Klastor im zostávil. (o iáko plodna Místá Akádemia Krákovská w meze dobre / ktorzych do rozžnych Žákonow poslála y posyla) Zbigniew Biskup Krákovský y Kárdynal / tymže Dycem ná placu brátá swego Piotrá Olesnického / Woiewody Sedomirskiego / Klastor z Rošćiolem zmurowal. Jest w tym Rošćiele Obraz Pánný Nášwietšey cudowny: jest y grob Błogosláwionego Simona z Lipnice tegož Žákonu cudámi wielkimi wslawionego / ten umárl Roku 1488. Przy grobie tego Błogosláwionego / jest Oltarz wprzywileiowány zá zmárlé duše: odpoczywa y inšnych cíal B. przy tym Klastorze nie málo / á miánowicie B. Leonárda Gwárdyana / B. Seámšláwa S. T.M. B. Alédrzeiá S. T. Bac. B.B. Antoniego y Alerego Látkow / o czym ich manu scripta świádeža. Tle wstála w tym Žákonie šwieta obsewáncya žycia Žákonnego. Jest tež Bráctwo š. Anny z swoia Ráplica / vžywáia kap plóciennych šárych w processách / ma to Bráctwo odpusty wielké. Má tenze Rošćiol Reliquiy šš. wielki doštátek / á miánowicie Paciorek š. Joánný / od sámego Pána Jezusi pošwieconý / y wielá last wprzywileiowány / iáko Žistoria Žywotá š. Joánný świádežy. Jest y pártikulá Drzewá š. Krzyžá / y iedná špina z Korony čiermorey / wielká kóplá Kwie Chrystusa Pána / Włos z głowy Nášwietšey Pánný / zupelna Ketá š. Rožey / iednego z Apostolow znázna Reliquia / á te dárowáne od Kšiežny Kurelándskéy temu Žákonowi. Ten Rošćiol Roku 1646. znáznie reformowal J.M.P. Woiewodá Krákovský Stánislav Lubomirský / y Žrábiá ná Wišmecu / nie tylko kóštowný Oltarzem / ále y Tabernaculum sumptem nie málym wystávil. O tych Žákonách Dictum piekne Jego M.X. Piotrá Tylickiego Biskupa Krákovského / mežá mądrego

mądryego y cnotami wielkimi ozdobionego/ przy Stole między Secnatorami/ mawiał bowiem że Bernárdyni per humilitatem, Dominikani per doctrinam Polskę od herezyy wvoolnili.

STACYE RZYMSKIE.

V Pięci Oltarzow tu w tym Kościele/ odprowadzają się Stacye Rzymskich Kościołow z odpustami/ á te są nąznączone tablicami: ma y inszych Odpustow nie máło.

33. Kościół S. I A D W I G I.

Wielkiey sławy y światobliwosci Jan Długosł Kronikarz Polski/ Kanonik Krakowski/ tak pisze/ że ten Kościół iest zbudowany ná Stradomiu Roku 1351. przez Kazimierza Monárche Polskiego/ (zá wpámieranie y powstanie z grzechu frogiego) Przy tym iest Klastor Zakonników nązwaných Bożogrobskich Reguly ś. Augustyná/ á ná sutánnách wshyty Krzyż czerwony noszą ná prawym boku. Jest y Szpital dla chorych y starych Żołnierzow/ á á wshyscy są bezodrze fundusem od przerzeczoneg Monárchy opátzowani. Stradom zaś wshyté ten Kościół zá Parafią swą ma. To tego Kościoła wshyttie Processye z różnych Kościołow Krakowskich/ w dzień śś. Rozestáncow przychodzą/ gdyż Krol Władysław Jagiello w ten dzień z Krzyżatow zwycięstwo otrzymał: te tedy pásmiatke obchodzą cum Indulgentijs. Má ten Kościół Odpusty swe ná różne dni w roku/ y Reliquie śś. Má y Proboszczá ex premio Canobij Miechouienis, á tego czasu iest Wielebny K. Sámuel Nakielski S. T. D. mąż światobliwy/ spokoyny/ w rzędzie swym czynny/ pracowity/ którego piaca w pisaniu Ksiąg/ miley Oczysznie nášey wiadoma iest.

34. Kościół SS. AGNIESZKI y LUCYI.

PRzy tym jest Kłasztor Pánien Zakonnych ś. Klary / pod obfite wánecy Reguly ś. Franciszka trzeciej Reguly. Do tego Kłasztoru wiele Domow Zachnych Sámiliy / Corti swe do ćwiczenia w boiaźni Bożej daia / z ktorych sie wiele ná świat nie wraca. Sundowány y zbudowány ten Kłasztor / iesze za żywota B. Jana Káplestraná / po pogorzeniu nápráwiony od K. Jana Korsbachá Kánoniká Krakowskiego. Má swe odpusty y śś. Bożych Reliquiy nie málo.

35. Kościół SS. KATHARZINY
y MALGORZATY.

Ten Kościół ná Kazimierzu zbudowány Roku 1342. od Krolá Kazimierzá Wielkiego / osádzony Zakonnikami Reguly ś. Augustyna Eremitow / ktorzy są przyprowadzeni z Pragi do Polski od tegoż Krolá. Do budowania Kłasztornego przyložyl sie Pan Melsztynski Káptellan Krakowski. W tym Kłasztorze naprzód wchoz dzac do Ambitu fortez / nádz ktora są Obrázy málowania dawnego bázno nabożne : Pierwszy jest Zbawiciela nášego w cierniowej Koronie / niemal wszytek Krewia skropiony / ręká práwa dotykácy sie w boku rány wlochnia wczymoney : drugi jest Pánny Máryey zálozblivy : jest o tych Obrázách pełná wiadomośc / że przy śmierci pokazowały sie niektórym ludziom / co tam za żywota w zdrowiu wstępowáli / y do nich nabożni byli / á modlitwy swe przed nimi odpráwówáli : między inszymi byl pámieci godny Jan Leopoldá S. T. D. Professor Akadémiey / Káznodzieicá sławny / ten przed swą śmierciá w swej hábitácyey widzeniem tych Obrázow byl wczony (tego widzenia świadkiem byl K. Táránowski Kánonik Krakowski) te y wielom inszym ludziom nabożnym ukázowały sie : dla tegoż przed temi

Obrázami /

Obrazami/ ná ozdobe ich/ lámpy y świece od ludzi bywają paláne/
y modlitwy czynione. W Ambicie iest Káplica pod tytułem s. Do-
roty/ y inšych świętych: tá nowo restauirowána (Kápitularzem zo-
wia) w ktorey pogrzeby swe Żakonnicy mają/ w niey iest grob B.
Jzaiáša Krakowczyka/ w piśmie s. Doktorá/ cudami wielkimi wsta-
wionego/ umarł Roku 1415. Druga Káplica iest w tymże Ambic-
cie Panny Máryey/ leży w niey ktoryś Błogosławiony/ (ktorego
imienia starożytność pobożna zapomniała) pociesza tu Pan Bog
wiele ludzi w przygodách rozmaitych/ czego po trzykroć doznał P.
Stámsław Czelárycki/ w potrzebach ná wojnie będący z rąk pogan-
skich wybawiony 1590. Jeseje odpoczywa także ciało w tymże
Kościółe B. Marciná Baryczki Męczennika/ Wikáriego Kościo-
ła Káthedralnego Krak: Doktorá w piśmie s. ten był w Wíśle wto-
piony z rozkazania Krolá Kazimierza Wielkiego. Trzecia Káplica
tu wschodowi słońca imienia s. Janá Jáhnużnika/ tego świętego
Obraz/ ktory w tym miejscu iest/ przywieziony z Konstantynopolá
przez Mikoláia Łanckoronskiego/ z temi Reliquiami/ s. Andrzejá/
s. Jzilarioná Pustelnika/ s. Phátheoná/ s. Krzystophorá/ s. Marty/
s. Stephaná pierwszego Męczennika/ s. Máryey Mágdáleny / s.
Lucyey/ y inšych tysiąc Męczenników/ także z iedenastu tysięcy
dziewic y inšych Pánien trzech: te wszytkie Reliquie ná to zgoto-
wanym Oltarzu są zawarte/ pospolu y z znaczną Reliquią Woy-
ciecha s. y z sztuká Dálmátyki iego/ w ktorey był do grobu schowa-
ny/ ktore Mikolay Łanckoronski z Klastoru Trzemęsynskiego przy-
wiozł/ y temu Klastorowi oddał/ iáko świádeczy tablica przy tym
Oltarzu zawieszona: iest też niemal cáła reka s. Szczepaná Męze-
nika/ reka s. Thomáša Biskupa Kánthuarijskiego/ Reliquie s.
Máciejá/ s. Philippá Apostolow/ s. Janá Chrzéściela y część z odzie-
nia iego/ także cząstka z głowy s. Rochá/ y inšych wielu ss. á te w
wielkim pácyfikale/ iest ieszcze y Drzewo s. Krzyża/ s. Konstantyna
Cesarza Wielkiego/ ktorego s. Sylwester Pápiez chrzcil/ s. Ambro-
żego/ s. Florianá/ ss. Kosmy y Dámianá/ s. Sebestyana Męcze-
nika y/ s. Benedikta/ s. Desideriusá/ s. Anny/ s. Bárbáry kropie-
mleka

mléká y křivie/ y inšnych wielu ss. Božých. W Ambicie wspomnie-
ny Obraz Pánný Tlašvrietſey malovaný ná murze/ ieſt to Obraz
dživného naboženſtva/ piěknoſci y wielkich cudow: tu od tego lu-
dzie wſtráſuntách ſá ych bez poćiechy mgdy nie odchodza/ czego do-
znał w ſwoym wſpomniony wtrácony Stánſláv Tzlatýckí.

Te poćiechy otrzymáne v Pánný Tlašvrietſey/ od ludží wotá-
gſte y roſne ſwiádecctwo dája/ odpráwuia tu Kazáma w káždá So-
bota o tey Pánnie Przenáſvrietſey. Mája tež ci Zakonnicy Brá-
ctwo Pánný Tlašvriet. pod tytulem Poćieſenia/ á ci pewinni Pa-
ſek poſwiecony rzemienny ná ſobie noſić/ ná znát icy ſlužby: ma to
Bráctwo wielkie bárzo odpuſty/ przywileie/ y prerogátywy/ tež vzy-
wa káp czarnych w proceſſách/ ma y ſwe Stácye dni pewnych/ Ok-
tarz Pánný Máryey ieſt vprzywileiowány zá duſe zmárle/ w tymže
Koſćiele ieſt nie málo Képlie bez funduſow: ma áppáraty doſć
chedogie/ ſam Koſćiol ſtruktury piěkney y weſley. W tymže Ko-
ſćiele Oktawe Národzenia Pánný Tlašv. odpráwuia cum Indul-
gencijs. Ciž Zakonnicy mája tež Studium ſwoie/ y Bibliothekę do-
ſtátnia. Tu podle tego Klaſtoru y Koſćiolá/ ſá Pánný teyže Re-
guly/ pod poſluſenſtstwem tutecznego Przecorá / žyja z prace rak
ſwych / naboženſtwa ſwego nie opuſzcájac.

36. Koſćiol S. Z O P H I E Y.

Tem Koſćiolem záwiáduia Oycowie z Skalki/ ktory Sára zo-
wia/ przy tym Páraſiánowie ſwe pogrzeby mája/ á zbudowa-
ny nád ſadzávká/ w ktora byl wpadł pálec s. Stánſlává.

37. Koſćiol SS. MICHALA y STANISLAWA.

Na ſtále ſczyrym kámienu / ten Koſćiol ieſt zbudowány Roku
1472. po zabiciu y Kánonizácyej s. Stánſlává/ tem kme-
nem

niem nazwany/abowiem był przed tym pod imieniem ś. Michała Archányola. Mieszkają tu Zakonnicy ś. Párlá pierwszego Pustelnika/ żyją pod Regula ś. Augustyná: tych Jan Długoszy Kanonik Krakowski do Polski wprowadził/ y Kościół z Klastertem onym zbudował: bywa tu ludzi konfusz bardzo wielki dla odpustu w nazbożeństwie/ ktore się odprawia na dzień ś. Stánislawa/ y na każddy Piątek/ nadány od Stolicy Apostolskiej miejscu temu/ na którym ś. Stánisław Koronę podiał/ gdy go w siedm dziesiąt y dwie stulecie rozśiekano. Leżało tu tego świętego ciało pogrzebane przez lat dziesięć/ á potym do Żonku jest przemiesione/ y na tym miejscu gdzie ciało odpoczywało ś. Wacława/ jest położone. W tym Kościele jest grob krata żelazną zawarty/ gdzie kości ś. Wacława są przemiesione: w tym tu Kościele jest relikwia/ ktora ludziami do pocálowania daia. Mode z tej sadzawki/ w ktora był wpadł palec ś. Stánislawa/ ludzie nabożni biorą/ y pociech przez przyczynę tego ś. nabywają. Leży także ciało Swietowidławy Mieskiej Kaziemskiej/ nabożney do świętego Stánislawa. Jest y Oltarz Panny Przenaswiętney/ na podobieństwo Czesiochowskiego/ przy którym Obrazie pokazuje Pan Bog dobrodziejstwa różne/ o czym wota zawieszone świadczą. Jest y Bractwo Anny Strojáz Odpuściami wielkimi/ ktore to kap białych wzywa/ á Zakonni Kóplani Párásiánom w administrowaniu Naswieszczych Sakramentów pilnie wysługują. Ma ten Kościół Reliquii świętych dostatek/ cehes dostwo piękne bázno/ y Odpusty bázno częste. Także y onego wielkiego sławnego Dzieciopisa Polskiego/ niegdy Inspektora Kázimierzá świętego/ Jana Długoszá umarłego Roku 1480. tego dnia właśnie gdy był zabity jego Pátron ś. Stánisław.

38. Kościół S. I A K V B A.

Falmy to jest Kościół/ zbudowany od Párásiánów ziałmużny/ X. Proboszcz mierałi Gládyś dał go zaspłić/ przy którym jest

J

Mansjonas

Mansjonarzow piec / Altarystow kilka: ma Kaplice z funduszem / w ktorey ma residency Bractwo Naswietzkej Panny Niepokalanej Pogrzebia / wielkimi Indulgencyami w bogacone / raz w rok bywa processya z tym Obrazem Panny Przenaswietzkej solenniter po Ryntu Kazimierskim / z wielkim nabozenstwem / y z kontursem ludu roznego. Ma Reliquiy ss. Bozych nie malo / y Odpusty / iato y inze.

39. Kościół SS. WAWRZYNCA y BARTŁOMIEJA.

Wedle tego Kościoła zasiedli miejsce dawno od Pana Boga przeleci Żydzi / lecz J.M.F. Marcin Kloczynski / Probosz Bozego Ciała / w ktorego residency byl ten Kościół / dal namrem od Żydow przemowiac / aby nabozenstwu Chrześcianskiemu swym gartorstwem wrzaskiem nie przeszkadzali / dal także y Kościół z gruntu pieknie wymurowac / ochodstwo wskazac / Apparámentá Kościelne dostatnie sprawil / bywa tu Odpust na swieto tego Swietego y w inze dni. Wiele ma Reliquiy ss. Bozych.

40. Kościół BOZEGO CIAŁA

Ten Kościół jest principalna Sára Miasta Kazimierza / jest zalozony z tej przyczyny: zlodzieie Pustke z Naswietzym Sakramentem ukradli byli w Kościele Wszytkich swietych / y one miasto siebrney Żydom chcieli przedac: lecz gdy obaczyli lotrowie ze nie siebrna / w bloto one wrzucili / wespól z Naswietzym Sakramentem: te cudownie potym znalezi Chrześcianie; abowiem swiatlosć z nieba na tym miejscu widziana byla / na ktorym miejscu Przenaswietzy Sakrament byl. Te cuda widzac Krol Kazimierz Wielki / na tym miejscu gozie znaleziono Przenaswietzy Sakrament / Kościół dal zbudowac / fundacya opatrzynowszy / Roku 1347.

Ná tym mieyscu Plebania stała niemal 68. lat/ ná ten czas kiedy tam wies była nazwana Bawol. Ale Krol Jagiello Roku 1405. z Klocká Zakonników/ nazwanych Canonicos Regulares s. Augustyna / za pozwoleniem Piotra Wyszá Biskupa Krákovskiego/ ktorých y Prowizya dobra opátrzył/ przyprowadził. Pilni są ci Zakonnicy nabozeństwa y powołania swego / wygadując ewangelijny Sakramentami Paráftanom swym. Na ten Kościół káplie nie málo/ między innymi tá jedná w ktorej Obraz Panny Przenaswietsey cudowny / y srebrnymi wzorami ozdobiony. Poświęcona tá káplia ná chwale Panny Nas. Wniebowzięcia / y Trzech Krolow / Roku 1470. te w bogáciu Odpuściami Naywyższy Pasterze Kościoła świętego/ Páwel II. Pápiez Roku 1470. Alexander VI. Roku 1496. wielkie tu Odpuсты / nie mnieysze cudá Bog Wszechmogacy przy tym Obrazie Panny Naswietsey pokázuie.

W Chorze máłym iest Oltarz / y Formy struktury bárzo pozorney y piękney / ná Oltarzu iest Cyboryum szeregostebne / kóstem wielkim y kształtem pięknym spráwione. W ziemi pod Kościołem w sztych są sklepy wymurowáne / w ktorých zmarłych chowąg. Nie daleko drzwi pebocznych od wschodu slonca/ leży Ciało Błogosławionego Stánislawa Rázumirzytá tegoż Zakonu / zmarłego Roku 1489. cudami wielkimi wslawionego. Temu świętemu K. Marcin Kłoczynski Proboszcz tuteczny / grob zacny zbudował / y Ciało z Choru máłego do niego przeniosł : iest y innych wiele Błogosławionych / y cudami przed śmiercią y po śmierci wslawionych / iáko ich Manuscripta świadczą. Czytaj wiecey o tym Zakonie/ przy żywocie Błogosławionego Stánislawa / wydánego ná świat Roku 1617. przez K. Chrystophá Longewskiego tegoż Zakonu. Na też y te świętych Bożych Reliquie/ Pálec s. Janá Chrzciciela/ ktorým wskázował Chrystusá Páná/ zacna Reliquia s. Stánislawa Biskupa Krákovskiego / Głowy s. Mawrycego / s. Wawrzynca / s. Wiktorey/ s. Pryscyle/ wielka kóść s. Thymotheusa Wieszcznika y Biskupa/ świętego Sławiana Wieszcznika y Żołnierza/ cztery stuctki Drzewá świętego Krzyża/ y innych Reliquy ss. w innych páni y lach

luch nie mały dostatek. Kwitnie tu Bractwo Niewieściego Ciała Pánskiego / ktore jest wielkim Odpustami wprzymilewane / dla tego Bractwa bywa Kazanie co piątek o Niece Pánskiej / to Bractwo wzywa w processyách kap odspod kiałych / z wierzchu czernych kapturow. Kościół to bázro wesoły / piękny / ozdobny wident bns. Ma przy sobie kruchty trzy / w tey od szkoły jest smaczniejsza robota Historya Nici Pánskiej / przy ktorey ludzie na ożnistwa sweto zázývajú. Kościół ten y Klastor de nouo restaurowany / zá staraniem X. Proboszcza wyżej miánowanego. jest tu Szkoła przy tym Kościele / Mistrz / Kántor / Studenci y młodzienicy do śpiewania: Ci wszyscy z Prowizyey Klastornej żyją / á przed temi w processyách w dni Niedzielne Żydzi powinni by (iako przed laty bylo) Processyonal nosić / y inше księgi ná pulpit wykládać. Przy tym starszy wszyscy Żydzi w dni swiete Kazania słuchać.

41. Kościół S. L E N A R T A.

Spitalny to Kościół jest / do Sáry Kázimierskiej należy / ma wboz gich dosyć / plci męskiej y białogłowskiej / w izbách rozdzielonych mieszkań: ten był fundowany dla tredowatych / zbudowany od Młószczan Kázimierskich / z porady Zbigniewa Kárdynala y Biskupa Krakowskiego. Ma ná czas pewne Odpusty / y Proboszcza swego.

42. Kościół S. B E N E D Y K T A.

Najgorze jest przed miastem / odprawnia Nise swiete w Piątki Kázimierza od swietego Duchá / jest tu nie daleko grob Krátusa Kázimierza co Krakow záložyl / nazwany Reławką / dla tego iż ludnie z nabozeństwa Poganistego retawami ná mešli ziemie ná ciało tego / y tam wysoko wspáli / iako teraz widzieć.

TRZECIA CZĘŚĆ

Opisania Kościołów,

Ktore są w Kleparzu y po Przedmieściach.

43. Kościół S. SEBASTIANA.

Nal Stawie jest wyspá / ná ktorey zbudowany ten Kościół mie-
dzy rzekami Wisła y Rudawa/ (Staw ten jest ná tych glinách/
gdzie glina ná ceglebrano/gdy Kościół w Ryńku Panny Tławie-
skiej murowano) przy tym jest szpital z izbami dla zarażonych zła cho-
robą / y dla zapowietrzonych : z tad idąc ku świętey Gertrudzie/
jest izba ábo kłozá dla szalonych / ktorych Mieszcianie Krákowski
opátruia bédacych tam. Ma ten wzwyż miánowany Kościół
Reliquie św. y Odpusty ná pewne dni / jest y Proboszcz ná ktorego
prowent jest pewny.

44. Kościół S. GERTRVDY.

Jest ten Kościół ná wale zbudowany/przy ktorym ścietych grze-
bia/ jest Kościołek pićny chociaź máły/ przypoźdobiony Obrazem
Panny Máryey bázrośliczynin/ zámárty krata żelázna. Ma swego
Proboszczá / Odpusty/ y Reliquie św. Bożych

45. Kościół S. MIKOŁAJA.

Ten Kościół Sáryny jest/ od Klastoru Tymieckiego / Akademicy
Kráwowskiej dány Roku 1400. Ma Proboszczá zámwse L.V.D.
J 3 Professorá

Professora Akademicy Krakowskiej: ma y Wiktoryow / Mianstionas
 rzow kultu / ktorzy fundowala Anna z Tarnowa Bernadynka / od-
 prawia sic tu Odpusty bardzo wielkie / a zwlaszcza we Szrode pier-
 wsza po Wielkietnocy. Ma Reliquy ss. wielki dostatek / iest y O-
 braz Panny Naswietsey piekności wielkiej y wciechy / srebrem przy-
 ozdobiony: ma apparaty dostatne Koscielne; iest Szkoła zbudow-
 wana od Macieja Mlichowity / ma swego Mistrza / Kantora / y
 Studentow. Przy tym nie daleko iest spital z Kaplica / zbudowa-
 ny y nadany od Marcina Stradomskiego.

46. Kościół POCZECIA NASWIET- SZEY PANNY MARYEY, na Strzelnicy.

Kościół ten Oycow Karmelitow Bosych / przeniesiony iest z
 blisko widocznego sadu z wilgotnego miejsca / zalożony Ro-
 ku 1634. przez J. M. K. Thomasa Oborskiego Suffragana Kras-
 kowskiego / Biskupa Lądzieckiego / ktory narozny pierwszy kamien tes-
 mu Kościołowi poświęcił / zbudowany iest z ialmużny swietey: w
 tymże starym Kościółku odpoczywala ciala Oycow pierwszych
 swiatobliwie żyacych / ktorzy tez pretko umierali dla wilgotności
 wielkiej. Stey okazyey ci Oycowie zostali sie w Krakowie / iz O-
 ciec s. Biskup Naważyszy Klemens VIII. poslal ich do Perszey na
 opowiadanie Ewangeliy s. ale dla niebezpieczney drogi na ten czas
 dla wojny Mieskiej / musieli nieco pomicścac w Krakowie.
 Gdzie J. M. K. Biskup Krakowski y Kardyнал Bernat Maciej-
 ewski z Przełożonemi tak Tucherenymi: iako y świeckimi / widzac
 ich bydź pozytecznymi / y życia swiatolubwego / y przykladnego / za
 prosba tychże Przełożonych na miejscu tym Roku 1605. dnia 18.
 Septembr. osadzil / (gdzie byly chalupe heretyckie / co swe kazania
 w nich odgadywali.) Przenieścili tu Oycowie miesiecy sześć. Po
 tym

tym im zbudował Kościółek ten / ieden zacny / godny / y pobożny
człowiek Justimoncy / pod tytułem Należytey Panny Niepokalá-
nego Poczęcia / poświęcony w dzień śś. Apostołow Symoná y Ju-
dy / przez J. M. E. Mácieja Pstrokońskiego Biskupa ná ten czas
Przemysłlicy / Podkánclerzego Koronney / przy obecności J. R. M.
Zygmunta III. Króla Polskiego / także Biskupa Krákovskiego / y
wielu inzego różnego stanu ludzi / gdzie też w nim pierwsza Nisza
przerzeżony J. M. E. Mácieja Pstrokoński tole...inter odpisał Ro-
ku 1606. Teraz Ciowicyat przy tym Kościele Oycowie przerze-
żeni máia / gdzie Młodz im powierzona ćwiczenie swoje ma w ob-
serwancyey Zakonney y zachowaniu Reguly / pierwotni Zakonu
Należytey Panny z Gory Kármelu. Tuteczny Kościół ma
swe Reliquye y odpusty czeste.

47. Kościół S. FLORIANA.

Sławnie wieczney pamięci Król Jągiello / Theologom Akáde-
micy Krákovskiej ten Kościół podał / z Kancelláriami Poznán-
ská / Leczycká / y Sierádzká : do tego Kościoła Król Stephan Pro-
bstwo inkorporował / y naprzód ie podał onemu w pracách sla-
wnemu / w Theologicy ś. bieglemu / w ięzykách wgonemu / Profes-
sorowi Akádemicy Krákovskiej / E. Stánisláwowi Sokołowskiemu
Różnoddzieli swemu : ma ten Kościół Prálatow trzech / Kánonikow
ośm / Wikáriow także : ma y Reliquye śś. Bózych / ramię y reke ś.
Floriana / ś. Andrzejá Apostolá cały pálec / część zacna Reliquy śś.
Philippá Apostolá / kłká głow wierzchy od iedenástu tysiecy dzie-
wic / Drzewo ś. Krzyża : y inszych wielu śś. Bózych : ma też Brá-
ctwo pod Imieniem wbostwa Pána Jezusá / Oltarzem y Obrázem
Panny Należytey bázro pięknym ozdobione. To Bráctwo wprze-
wieciowane iest / od Náywyższych Pásterzow Odpustami wielkimi /
Direktorem tego Bráctwa Różnoddziela tuteczny. Powinność te-
go Bráctwa ta iest / w bogich zmarłych dámo grzech (ánuánowiecie
Bráćia

Bracia tego Bractwa / y ceremonia Chrześcianańska ciálu powinno oddać: używa to Bractwo kap zielonych w swych Processyách: Kościół to jest piękny / ma swe wielkie y częste Odpusty / zbudowany Roku 1184. reite Micchouio.

48. Kościół S. SYMONA IVDY.

OD Pobożnych był ludźi zbudowany / zgorzał po dwa razy teraz de nouo z gruntu wymurowany / przez Prowizorow z wproszenia iálmuzny Roku 1639. Dla zapowietrzonych był to piękny Szpital: teraz ma dosyć ubogich Mieszan Klepáńskich / ktorych opátruia ciż Mieszanie z czynszow. Ma swe Odpusty / y Rásiedza Proboszcza.

49. Kościół S. PHILIPPA y IAKVBA.

Ten Kościół należy do Probostwa Wsytlich ss. po kilka razy pogorzał / teraz jest restaurowany przez Rásiedza niekterego Wikaryego s. Floryána / ktoro go kóstem swoim własnym mając porządzany z ręk Kolegiáckich restaurował.

50. Kościół S. WALENTEGO.

Przy tym jest Szpital białychgłow / ná on czáz dla trędowatych zbudowany / ma ten Kościół ochodstwo piękne zá staraniem pobożnego / wielkiej wężliwości K. Adama Málaga Proboszcza tego Kościoła / Ráznodżicie s. Floryána: ma Odpusty kilkátroć do Roku zupełne / ma y Reliquie świętego Wálentego / Przez ścierádło / y Welum Násświetsey Pánny / restaurowany de nouo zá staraniem wyżej miánowanego Oycá / ktoremu Pan Bog niech będzie zapláta.

51. Kościół S. K R Z Y Z A.

Ten nie demurewany iest y pegorzał/ ma swa fundacya ktora teraz należy Wikaryom ś. Floryána/ bywa tu Msza święta w świętá y w Piątki/ w Ráplicy Drzewiancy/ w nim ná to zbudowánéy. Był ten Kościół zbudowany dla Słowaków/ (ktorzy nabożeństwo swym ięzykiem własnym tu powinni byli odprawować) od Krolá Władysława Roku 1394.

52. Kościół S. PIOTRA ná Gárbárách.

Pod władzą Jány ś. Szepaná/ zbudowany ten Kościół od M. Janá Welsá Medycyny Doktorá / y fundacya opátrzony Roku 1498. tam w progu tego Kościoła leży głowiek w wielkie cnoty obrány. Powinien tu Ksiądz Niemiecki mieścić dla Gárbárázow: lecz teraz swe nabożeństwo Niemcy odprawia w Kościele ś. Woyciechá/ (iákom tam przy tym Kościele wspomnial) teraz tedy iest w podawaniu Akademicy. Ma fundacya dobra/ Reliquie ś. Bożych/ y Odpusty swe / ma y Cmyntarz wielki dla zmarłych grzebienia: Ná tym cmyntarzu / ná zachód letny słonca/ od Kościoła/ ná niektóre czasy/ widnia światłość ná łstalc świec piaci ludzie nabożni/ co to znaczy/ Bog sam wie.

53. Kościół NASWIETSZEY PANNY
Náwiedzenia ná Piasku.

Swiętey pamięci Krol Władysław Jagiello / y Jádwigá Małá żonka iego / Roku 1395. ten Kościół zbudowali z Klastrotem/ y Wycom Kármelitem do rzadzenia podáli / á to przez taki

cud: miał wielkie świerzbienie nosa Krol Władysław Jagiello/ ten napomniony przez sen / aby siedł na to miejsce / a gdzie tam znaydziesz piasek wonny/ na stykach ieden rydlem wczyniony/ tam ozdobi wiesz / y Kościół zbudujesz / imieniem Panny Maryey. Ten Kościół ma tu południowi Kaplice wspaniała/ z iakimżny zbudowana/ a w tey Obraz Panny Przenaświecney wielce cudowny. Przed tym był na murze / iako iest przed Kościołem wymalowany / Roku 1608. od Kapłana iednego Zakonnego: ten Zakonnik zwołał sie był modlić / (pod czas desolacyey Kościelney) przed tymże Obrazem tenże też tu umarł odpoczywa: był to Kapłan żywota wielce pobożney ex manu scriptus eiudem Conuentus patet; Na tym wielce cudownym Obrazie Panny Przenaświecney/ iest wot wiele ktore znacza otrzymanie wiele łask Páńskich/ przez przyczynę Panny Przenaświecney.

Ni Apelles, ni Xerxes ten Obraz málował,

Ni Fidás cny Snycerz na murze wykował:

Gdyż Snycerzskiy nie widziś w tym Sztuki Obrazie,

Ni się też nań sádzili wyborni Málarze:

Lecz Zakonnik tey Panny ten Obraz wystawił,

Za czym go Bog cudami u nas w Polszcze nstawił:

Ty przeto który idziez nąwiedzać Obrazy,

Bogá proś że zdeymie z twoiey dusze zmaży.

Jest w bogactwie ten Kościół w Reliquie śś. a mianowicie świetego Woyciecha Zakonu tego / ś. Andrzeja Zakonu tegoż Biskupa Jezulánskiego / ś. Doroty Kęty / Błogosławionej Magdaleny tegoż Zakonu/ y inszych wiele / ktore za staraniem Wielebnego Stárcy K. Spirydona/ przez K. Ambrożego Korniewicá przysłane / o ktorych się wspomniáło przy Kościele ś. Thomáša. Odprawia tu Ołtarz Przenaświecney Panny Maryey/ iáwiedzenia/ z wielką wrocześnością/ z Odpustami nądaniami od Stolicy Apostolskiej z Processyą Przenaświecnego Sakramenta/ także y we Czwartki przez Rok: a przez te Oktawy Różnódnice z różnych Kościółow/ Razáma miewają o Pannie Przenaświecney. Miał też tu Odpusty na Li-

Ednie/ktore bpiewdzą Bracia we Szrodę/y w Sobotę. Jest y Bractwo Panny Maryey Szkąplerz/ktore w wielkiej nabożności przez dziwnie kwitnie / w którym kontura ludzi niezmierny bywa: ma to przezacne Bractwo / szczegulne swoje Privilegia. od samey Panny Niaswietsey dane s. Symonowi Stokeyusowi/ ktokolwiek w tym Bractwie jest/ y ten Szkąplerz podany od Niaswietsey Panny Maryey/ nabożnie/ y z wielką wżyciwością nośi/ á według stanu swego w czystości żyje/ takiego Panna Niaswietsha w dzień Sobotny pierwszy po śmierci z Czysta wybawi/ y do Chwały Królestwa Niebieskiego zaprowadzi/ tylko potrzeba życie/ y powinności Bractwa/ od Panny Maryey naznaczone zachować. Powinność Bractwa także jest; nośić na sobie Szkąplerz z wielkim wspanowaniem poświęcony/ mieśa nie iadać we Szrodę/ paciérze Konwerskie ábo Łáyekow/ ábo też Officium o Pannie Niaswietsey Rámelitańskiey odprawować/ (tak iáko y w inszych Zakonách gdy kogo przyma per gratiam do Zábítu) Powinni też Korótkę odprawować/ siedmiu paciérzy á siedmndziesiąt Pozdrowienia Anielskiego/ ále w pracách pozwaláia przynamniej po siedmiu paciérze/ y tyleż Pozdrowienia Anielskiego/ iedno Kredo/ á w świętá iákosny námiemili iúz Bractwa Konwersow ábo Łátkow. To święto odchodza od Panny Maryey podania Szkąplerzá dnia 16. Lipcá/ z wielkimi odpustami y nabożenstwem. Ma to Bractwo swe Stáryce/ ma także y drugie siedmiu Kościółow Rzymskich v siedmiu Oltarzow Stáryce/ z odpustami temi co v s. Piotrá ná Wátikanie w Rzymie/ máia swe Studia Generalne/ Promocye swe w Akadémiey odprawia.

54. Kościół S. KAZIMIERZA.

PRzytym jest Klostór Reguły wielkiego ubóstwa/s. Trójciślá Objeruántow y Eskálcíatow/ żyjących w wielkim ubóstwie/ fundowany Roku 1630. ci Zakonnicy pod czas tu máia y naye w. m. c. s. f. e. y od zabiny chlebá/ żyja z przyniesieney iákmusny/ ktoreyco

śli nie ofiarują do ziedzenia/ na ziedzenie iey nie obracają/ ale na to
na co one ofiarują. Stary y Przełożeni Gycowie / tak Gwars
dyan/ Prowincyal/ iako y General/ żadnych wozow nigdy nie uży-
wają by y naydaley/ wzytuąc Klastory piechota chodzą: ale si-
laby o nich pisać/ kto chce niech przyjdzie/ a obaczy ś. Franciszka ży-
jącego w syniach swoich. Maia tu Reliquia ś. Rzymierza/ y wielu
innych śś. Bożych: iest Oltarz imienia tego świętego/ przy którym
śa wota / ktore znać dają / że przez przyczynę tego świętego / wielu
Pan Bog w smutkach y chorobach pociesza / w tym Kościele szcze-
gulne są odpusty dla każdego człowieka tu przychodzącego/ tych każ-
dy może dostąpić kiedy chce/ odmawiając pieć Pacierzy y tyleż Po-
zdrowienia Anielskiego / przydając iedno Kredo.

55. Kościół BOZEGO MIŁOSIERDZIA.

Kościół pod tytułem Miłosierdzia Bożego przy Krakowie na
Smolensku/ nad Wisłą z dawna iest zbudowany / o którym je-
żaden nie pisał/ ktoby iego patronem/ y fundatorem był: przeto ia/
rąka o nim pewną daie relacya. Zbudowany iest sto lat blisko/ a nie
mając ktoby o nim zawiadował/ przyszedł do wielkiego spustoszenia:
pobożny iednak obywatel mieysca tamiecznego / mianem Jakub
Smutala cieśla/ zawiadował o nim y poprawiał/ a gdy miał umie-
rać/ żony swojej prosił/ zeby go w tym Kościele pochować kazala/
te mając nadzieie że tego mieysca Pan Bog nie zapomni. Uczynila
to ona/ y nad to w każdy Pomiedziulek Wisła ś. za te dusze ktorych
tam ciała leżą/ odprawiać kazala/ y o nim aż do swojej śmierci mia-
ła staranie. Potym przed lat dwudziest kilka/ ieden Kaptan z licze-
by Spowiedników Zamkowych / miał swoje nabożeństwo do te-
go mieysca/ a widząc Kościół spustoszony/ poczał myśleć o muros-
waniu nowego/ iakoż co z wielkiego iest już wymurowany z ialmu-
żny ludźmi pobożnych. Kiedy zaś tenże y o budowaniu spitala za-
myśla/ a mieysca nań nie znalazł/ w tenże czas (dzivna rzecz) u den
Jurista

Jurista Jan Dłuski z Grodu Krakowskiego/oddając mu pewne prace/ w Księgach Ziemskich y Grodzkich Krakowskich znalezione/ które dają znać/ że Jan Żukowski z Bystrzyce/ Roku 1543. v Janą Myszkowskiego z Mirowa/ w Krakowie na Seymie/ kupiwszy Dwór Smoleński nazwany (od którego nazwiska / tam to przedmieście Smoleńskiem się y teraz zowie) kazał przed nim Kościół zbudować/ dając mu tytuł Miłosierdzia Bożego/ a Dwór na szpital obroć/ czego że po jego śmierci powinni nie uczynili/ y owsem sobie go przywłaszczyli/ tenże Kapłan za dozwoleńiem y roztazaniem Jego Mości K. Piotra Gembickiego szczęśliwie panującego/ possessorym miejsca tego pozwał/ y dekret w Trybunale Lubelskim otrzymał Roku 1646. Czytając te fundacya pilne wważałem/ że ten pobożny fundator/ swemu Kościołowi y szpitalowi / dawa za patrony osoby pierwsze miasta tego Stołecznego/ a osobliwie za najwyższego obrońcę J. M. K. Biskupa Krakowskiego na ten czas będącego / Sede vacante Kapituły Krakowskiej / Rektora Akademii Krakowskiej / Burmistrza/ y Rade Krakowskiej/ y Pastorza ich K. Plebana Panny Maryey w Ryńku. Inaczej ja rozumieć nie mogę/ tylko/ że Miastu temu y jego Obywateľom/ dając za patrona Miłosierdzie Boże: za co Pana Boga chwalać/ mielibysiny prosić/ aby modlitwy nasze/ y Miłosierdzia swego od nas nie oddalał na wieki. Ma też ten Kościół ss. Reliquije z Rzymu za pierwszym świadectwem/ y za pozwoleniem Oycy s. Urbana VIII. ze cmyne tarzą Kalixtego wzięte/ a przez Pana Ziacynta Wármaná Staszostę Lipowieckiego temuż Kościołowi darowane: których ss. są te imiona: Theodora/ Gencyana/ Justey/ Antoniney/ Larga/ Relata/ Desiderego/ Felicyana/ Felicysimá/ Kontordego/ Klaudyey/ y Mánfucyey: których modlitwom żeby się ludzie Chrześciancey zalecáli/ y one czáli/ Ociec s. pozwala. Ma też Odpusty zupełne na s. Krzyż w Máu / od Oycy s. nadane. Przy tym Kościele ludzi w powietrze zmarłych/ y w bogich sumptu na pogrzeb nie mających/ bázro wiele leży: za których Misa s. w każdzy tydzień/ iedną pobożna wdowa/ wiecznymi czasy fundowała. Za co Pan Bog w

Troyce świętey jedyny/ niechay będzie pochwalony na wieki/ a do
zplate miłosierdzia czynącym.

56. Kościół S. A V G V S T I N A.

Ten na Zwierzyńcu przez Jare z Domu Gryphow Roku 1162.
zmurowany/ a potym przez Gedeoná z tegoż Domu Biskup
Krakowski/ prowentem Kościoła s. Salwatora opátrzony/
przy tym jest Zakon Pámienski s. Norbertá Pátryárchy Premon-
stráncensow/ pod Regula s. Augustyná żyjących. Teraz ten Ko-
ściół de nouo jest kształtem pięknym y wesółym wymurowany/ za
stárániem Pánný Doroty Ráckiey Ksiemi tuteczney: Na ten Ko-
ściół ápparámentá piękne y kosztowne; ma y Bráctwo Naswietsey
Pánný Rozáncá s. jest y drugie s. Anny/ y trzecie w tym Kościele
stare s. Troyce z Odpustámi wielkimi/ wszytkie wprzywileiowane y
wobogácone. Leży tu ciało B. Bromsláwy/ Pánný tegoż Zakonu/
o ktorey Historye wspominaia/ iz widziála dusze s. Jácká do niebá
prowadzona od Aniółow: tákże y B. Judithy Krakowiánki/ wiel-
kiey światobliwosci Pánný/ wstawionej cudámi/ ktora umarła
Roku 1255. dnia 9. Márcá. Na ten Kościół Reliquiy ss. Bo-
żych niemálo/ Zakon ten kwitnie obserwáncyej Reguly w nabożeni-
stwie y w czynności wielkiej/ za stárániem Pámién Przelożonych.
Ma też swego Proboszcza teyże Reguly co y Pánný.

57. Kościół S. SALVATORA, ábo Przemienienia Páńskiego.

Inny to Kościół przedtym był/ ále przemiesiony do Klasztoru:
równak odprawia tu swe pogrzeby Paráfiánowie. Kościół ten
naprzód był zbudowany od Piotrá Durná z Strzynná/ człowieká
cnot wielkich y światobliwosci. Ten B. Piotr Comes de Skizyn-
n. zbudował ná część y ná chwale Bożá Kościołow 77. po różnych
miejscách w Krolstwie/ ktorému Bona Regina rum pessima oczę-
wylupić

wślupić y iezyl wrzucić bez przyczyny kazalá jedná po tym przez pięć lat z łaski Pánskiej dobrze widział y mówił : o tym Pietrze szczerze Chrońkarze pisa / iego cnoty święte wychwalać. O tym Kościele niektórzy mówią / że był przedtym Pogáńskim / á teraz z gruntu za staraniem P. Kieni Doroty Rackiej wymurowány. Przed laty miał ten Kościół Krucifix wielce cudowny / o którym tá jest Złstoria / że jest przysłany z Moráwy pierwszemu w Polsce Chrześciáńskiemu Książciu. To Książce tenże Krucifix ná tym mieyscu z wielkiego nabożeństwa w śáte kořtowną / koronę złotą / y w trzewiki perłami hářtowane ubrawszy / zostáwił : do którego Strzypek gráć piosłki swoje nabożne chadzał : temu Strzypkowi ten Krucifix trzewik drogo zrobiony ze swęzy nogi spuścił / y dał ná porátowanie wbořtwa iego : o czym potym frásunek miał / lecz Pan Bog niewinnego przedko wybáwił / bowiem mu ten trzewik wzięto / y Krucifix rowi oddano : Strzypek pod Krucifirem powtore gráć nabożnie / który przy wielu ludziách od wřzyřowanego Pána powtore trzewik otrzymał / o którym trádicya jest / że ten wzwyż miánowany Krucifix / wzięty jest do Włoch do Sirolu milá od Loretu : przy którym wiele cudów Pan Bog ludziom od niego łaski y miłóřierdzia jezbzácym pokázuie / jest tu iego wizerunek.

58. Kościół S. MALGORZATY
y S. IVDITHY.

Ten zbudowany ná págořku pięknym / odprawia tu nabożeństwa iáko y w inszych / záwiáduie nim cászce P. Kieni Zwierzy miecka / ma swe Odpusty.

CZWARTA CZĘŚĆ

Opisania Kościołów przyłączonych
do Krakowskich od I. M. X. Biskupá Krako-
wskiego od lat kilkudziesięciát, ábo od prze-
szłego jubileuszu Wielkiego, kto-
remu 40. y 3. Rok.

Kościół SS. PIOTRA y PAWŁA
ná Tyńcu.

Gdzie Zamek był przedtym ná piękney górze Skálisley / teraz Klas-
tor Zakonników Reguly ś. Benedykta / Oycá y Pátryárchy
wielu Zakonow: w tym Klasztorze przy tym Kościele jest poczet nie-
máły Zakonników pilnych nábozeństwa y wstaw Zakonnych / miłos-
cierne uczynki wbożym czyniący hojnie: Kościół ten wielce och-
dożny / struktury piękney / wbożący wielkimi Odpustami y wie-
lu śś. Bożych Reliquiami / á miánowicie tymi: Drzewem Krzy-
ża ś. Kámiieniem z Kolumny / w ktorey był biczowany Pan Chrystus /
z grobu gdzie był położony / y śś. Apostołow Reliquie / Piotra ś.
z głowy włosy / śś. Philippá y Jáková / ś. Bernába / ś. Páwła / ś.
Máćciá / ś. Bártłłomiejá Reliquia y siatká płaszczá / ś. Máttھے
usá: śś. Simóná / Andrzejá y Thomášá / Rzymskich Biskupow
Náywyszych y męczenników: to jest / ś. Márcellego Papieżá / Grze-
gorzá Papieżá y Doktorá / y Męczenników inszych / Alexándrego
Biskupá / ś. Stánsłáwá / ś. Woyciechá / ś. Augustyná / ś. Mar-
ćiná / y inszych wiele śmiertych Reliquy od Stolicy Apostolskiej ná-
danych: ś. Mikolájá / táżże niektóre głowy ze czterdziestu męcze-
ników

ników ramięń y gołeni / s. Tędy ramię y kosc cęła z nogi: Głowa s. Męccelliny Panny / Ramię s. Sęntully Panny / Ramię s. Innocentego męcennika / Ramię s. Leonę męcennikę / Głowa iesdnę z tych s. niewinniatęk ktorych Herod był pozębięł / także zęby y ramięń y inšę koscęk znęczne. Jest także Reliquię znęcznę s. Benedykty / s. Dominikę / s. Bernatę: sę iesęce znęczne Reliquię s. męcenników y męcennię 68. y inšych wielu w mnięszych Pęrtikulęch: w tymże Kosciele iesę Obraz Panny Męryey / piękności wielkiey / nę tym sę wotę sęebnę / ten Oltarz iesę wprzywileiowany od Stolicy Apostolskiej zę dušę zmęrlę. Ci Zękonnicy przyprowadzemi do Polski z Klunięku Roku 1044. przez Kężimierzę Pierwszego Krolę Polskiego / Professę tego Zękonu: pierwszym tu był Epętem B. Aaron Gręncuz / ktory był potym Arcybiskupem Kęrękowskim siódmym. Żyli y żyję ci Zękonnicy w wielkiej pobożności / pokorze / y miłości zobopólney; bęwim ten Zękon iesę od Pętryęrchy s. in humilitate fundatus, in claritate radicatus; używają hębitu częrnego / z tego Zękonu iesę on Jedzney Żorawęk rodem z Epętowę / y Benedykt Sęitęrdus. Ten Klastor Polacy de nouo restaurowęli Roku 1643.

Kościół Nęświętszey PANNY Wniebowzięcia nę Gorze Srebrney, ábo Bielęny rzeczony.

Mięlę od Kęrękowę ten Koscioł iesę pospólę z Klastorem / Zękonników ábo ręczey Pustelników Kęmęldulensów nęzwaných / ci sę synowie Wyę s. Romuęldę / pod Regułę s. Benedykty żyję: twięnie w wielkiej obserwęcney Zękonney / mięśń męciędęię / w osobnych Cellęch oęgredzonych musięię ięko Pustelnicy / pęwnych częsów męłczenie podług sęwiech ręstaw zęchęcunę. Pielgrzymy przypymię / y inšych potrzebnych z wielkim pęśęnowęniem ludzko

podeymnia / w bogaceni Odpustami y Reliquiami ss. Bozych / osobliwie na Koronke Pána Jezusa máia od roznych Oycow swietych nádane Indulgencye : to iest / Drzewem Krzyża s. Pawła Aposto-
 luy s. Stephána / s. Stámsláwa / s. Wáwrzyniá / s. Gebástyána /
 s. Márimiliána / s. Rándyda / s. Rornelego / s. Anicetá / ss. Ro-
 sny y Dániána / s. Seweryná / s. Krystyny Pánni / s. Máryey Má-
 gdáleny reliquiami / y inszych w párttykulách minieyszych niemálo.
 Tego Zakonu byli omi swieci Meczennicy / ktorych ciała odpoczy-
 wáia w Rázinierzu Míasteczku w wielkiej Polsce w Kosciele Oyc-
 ców Bernárdynów / tych imioná sa te: s. Benedykt / Jan / Mát-
 theus / Izák / Chrystinus meczennicy / y s. Bárnabasz Wyznaw-
 cá / swieto ich obchodza 12. Nouemb. 3 tegoż Zakonu y on s. Apo-
 stol y meczennik Ruski byl Bonifacyus / ktory támsze Krolá Ruskie-
 go do wiary Rátholickiej przywiód / y z nim wielu inszych / támsz
 Korone meczennika wsiá / á zapláte od Pána Boga. Przy tym iest téz
 Altare Priuilegiatum perpetuum na wybáwienie Dusz z Czyścá ná
 ná káždy dzien. Ten Kosciól y Klastor fundowány iest od Pána
 Wolskiego Míarská niegdý Koronnego / y dla wśeláckich osob
 czlowieka wielkiej pobożności Roku 1610. Poświecony Roku
 1642. dnia 14. Septemb. Płci białogłowskiej do Koscióla nie pu-
 szcáia / tylko trzy rázy w rok. Sa téz táksze y Stárye Rzymskie Oł-
 tarzów siedmiu z Odpustami.

Kosciól S. WACŁAWA w Mogile.

Klastor iest przy tym Kosciele / nazywa sie wlasnie Clara
 Tumba, Zakonnikow Cystercyensow: ci káždy dzien niemal
 w kázdá godzine Pána Boga prosac zia w wielkiej czynności y
 obserwancyey zakonney / sa prawymi násládowncami Oycá swego
 Bernatá s. Máia w swym Kosciele Obraz Chrystusa Pána / ábo
 Pássa slawna wśytkiemu Krakowowi / y inszym postronnym lu-
 dziom / dla cudow / ktore przy tym Obrazie Pan Bog czynic raczy.
 Máia przezacne Reliquie ss. Pánstich / to iest / Głowe s. Donatá
 y Krás

y Prásná Biskupow y Mcezenników / y Theodora żołnierza y meo-
genitk / y inszych wiele świętych Reliquiy bázro zacnych iest / idz
to goleni / ramię / pálce / ziębr / grzbiety / zeby / y inszych wiele
członków / ktorych poważna stárożytność imion nie wyraża. Jest
y Kościół S. B. Barthłomieja / który także ma swe Odpuśty y
Reliquie ss. Bożych.

Kościół S. W O Y C I E C H A Arcybiskupá Gnieźnieńskie-
go w Staniatkách, przedtym Reguly s. Benedy-
ktá Zakonnika.

Ten Kościół zbudowany y fundowany od B. Klemensá de
Ruścá, z dozwoleńm Innocentego Papieża / Roku 1253. przy
którym Klastor fundowany od tegoż Klemensá dla Pámien Zakon-
nych Reguly s. Benedykta. Żwitiwie ten Zakon w záchowániu
Reguly swey / w nabożeństwie pilnym y w czuyności Zakonney / zá-
rzádem y sprawowániem szczęśliwym Przewielebney Jey M. P. Ana-
ny Cecyliey Trzcínskíey / Kieney ná ten czas Grámateckíey / á zá po-
mocy y pracy powierzonego sóbie wżędu káśáńskiego Jey M. P.
Kátháryzyny Agniestki Swichowskíey / tegoż Klastoru pracowitey
Ekonomki / także y inszych wielu Pámien tegoż Zakonu różnych Of-
ficiał / ale mianowicie Jey M. P. Kien wyżej mianowaney / zá
ktorey stárániem ten Klastor práwie z gruntu wymurewany / y
Kościół wshytek reformowany. Jest przy tym Kościele Bráctwo Ro-
záńcá s. Náswietłey Pánny. W nimże odpocypwáá ciałá Funda-
torow ss. to iest : B. Klemensá / Hrábie z Ruśce / Kástellaná Brátk.
y B. Recláwey Mázentki tego / w Roku 1269. pogrzebione : byli
to Rodzicy B. Wísennei Kieney pierwszey Stániateckíey / ktora w
márlá Roku 1289. y w grocie wybudowanym z Kościołá do Zás-
krytkíey przez mur przechodzącym / wespół y z rodzonym Brátem
swoym Doutrá nazwanym / i szęze niem-cwlatkiem z wielkú czúá po-
chowána przy ciałách Rodzicow swych / gdsie widywána bylá iá-
śność wielkáná d grebem ich niektórych czásow. Cromer. lib. 4.
Má Reliquie świętych Bożych / má y Odpuśty fawne.

K A T A L O G

XIAZAT y KROLOW

P O L S K I C H,

Poczawszy od Roku 550.

XIAZETA.

550 **T**ego Roku napierwszy był LECH Xiazęciem Polskim, który w Gnieźnie Stolicę swą naprzód zaśadził, z potomkami swemi długi czas rządził.

Wyzymier naprzód począł morzem wojować, Sywarda Duńskiego Krola zbił, y jego okręty potopił.

Woiwowodow XII. za tych Pánowania ciężko było Polakom.

700 **K**RAKVS Krákom Miasto założył, Krolew był Czeskim, z Gniezną Stolicę do Krákowá przeniośł: smok obżarty y wielom škodzacy za niego w gorze pod Zamkiem był, tego Skubá Szwec otrut.

LECH II. syn Krákusow Brátá dla krolestwa zabił, sam też mierznie zginął.

730 **W**ANDA Corká Krákusowá, Rytogierá Xiazę N'emieckie z wojskiem trzykroć porażivszy, samá w W isłę wyskoczyła, Pogáńskim sposobem czystości broniąc: w Mogiły znaleziona y pogrzebiona.

731 Woiwowodow XII. powtore rządźili z ciężkością Polakow.

750 **L**ESZKO I. ábo PRZEMYSŁAW nieprzyaciela w Lysey gory y Moráwiány porażił, żył szczęśliwie lat 30.

780 **L**ESZKO II. biegiem prędkim ále chytrym Krolestwo wygrał, ktorego dla zdrády nie użył.

LESZKO

y Krolow Polskich.

77

LESZKO III. domá pokoy máiac, Węgrom ráatunku dodawał, 785
synow zostáwit 21. niepewnych, Cromer. Guagnin. y Papr.
fol: 8.

POPIEL I. syn Leská Trzediego Krušwice zátozył, y tám prze- 715
mieškináw: żył roskošnie, umárt nic dobrego nie sšpráwinyšy.

POPIEL II. Tego myšy žiádly w Krušwicy, tenže Stryiom 20. 830
šnych Xiažat otrut.

PIAST z Krušwice, człek narodu prostego, čás długi ržádził 842
Páństwo dobrze y špokoinie, ktorego potomštwó áž do Kážímie-
ržá Wtorego w Polšce pánowáto.

SEMOVIT syn Piaštow, Węgry y Pomorczyki zwoiował, mto- 895
do umárt.

LESZKO IV. syn Semowiton, w pokoiu żył, młody ná Páństwo 904
obran, ktore šczęšliwie ržádził.

ZEMOMYSL syná miat šlepego, ktory w rok przeżyřzał, dawał 821
Pan Bog znák, že žá niego Polšká miátá przeżyřzeć, y w Bogá
uwierzyć.

MIECZYSLAW I. syn Zemomyšlá, w Bogá prawdziwego uwie- 965
rżył, y Polaki do Wiáry š. Kátholickicy przywiódł: żył z žená
Dabrowká šwiatobliwie.

Krolowie Polscy.

BOLESŁAW CHABRY pierwszy syn Mieczysłáwów, Pan dzi- 999
wnie waleczny: Czechy, Sášy, Moráwiány, Kášuby, y Ruš
zwoiował, od Cefářá Ottoná Koronę otrzymał, żył lat 58.
krolował 20. w Poznánii leży.

MIECISŁAW wtory syn Bolesłáwá Chábrege, koronowány od 1025
Hyppolitá Arcybiskupá Gnezniér'skiego, nikczemny, wiele ztego
Polšká žá niego ućierpiátá. Žył lat 44. krolował lat 9.

KAZIMIERZ pierwszy z Mnichá Krol, pomášczony ná Kro- 1058.
leštwó

lestwo y z żona swa od Stephána Arcybiskupa Gnieznieskiego,
y Aaroná Krákovskiego, w pokoju żył lat 76. w Poznaniu
pogrzebion.

- 1075 **BOLESŁAW** Wtóry Smały zabił ś. Stánislawa, Koronę utrá-
cił: w Káryntyey w Klastorze ś. Benedykta ná pokucie u-
márt, krolował lat 22.

XIAZETA.

- 1081 **W**ŁADYSŁAW Pierwszy Brát Bolesława Smałego żył lat
59. pánował lat 20.
- 1103 **BOLESŁAW** III. Krzywousty pięćdziesiąt biten wygrał, woj-
sko Henryká Cefárzá poráził. Żył lat 53. pánował 36.
- 1140 **W**ŁADYSŁAW II. syn Krzywoustego, Krákovskie Pánstwo
sobie náznáczone od Oycá strácił, chcąc mieć wšytko Krole-
lestwo. Żył lat 55. Pánował pułsiodmá.
- 1147 **BOLESŁAW** IV. Kędzierzawy od Prusow ofsukány y poráżony,
Żył lat 46.
- 1173 **MIECZYSŁAW** III. dobry z przodku, potym tyran. Żył lat
73. Pánował lat 4.
- 1179 **KAZIMIERZ** II. B. Iustu rzeczony, ś. Floryána ciáło otrzy-
mał od Oycá Luciusá III. Papieżá, w Roku 1183. wieleby lat
żył pewności nie máł. Pánował lat 16. umárt Roku 1192.
- 1195 **LESZKO** V. Biały od Pomorczykow zbity. Pánował lat 38.
- 1243 **MIECZYSŁAW** IV. nieprawdźwym Pánem był. Páno-
wał lat 29.
- 1290 **W**ŁADYSŁAW III. syn Mieczysławow.
- 1291 **LESZKO** Szosty.
- 1292 **B. BOLESŁAW** V. Wstydliwy syn Leska Białego, w czystości
z żona do śmierci mieszkał, Stánisławowi ś. Kánonizácya o-
trzymał; zá niego Tátarzy Polskę spalili. żył lat 37. pánował 2.
- 1294 **LESZKO** VII. Czarny, Tátarzy znówu Polskę spustoszyli, Ruś,
Litwę y Iázygi poráził. Krolował.

KROLOWIE.

- P**RZEMYSŁAW III. pomaszczon od Iakubá Swinki Arcybiskupa Gnieźnieńskiego, zá tego Koroná przywrocóna Polakom. 1291
- W**ŁADYSŁAW IV. koronowany pierwszy Lokietkiem nazwany, pomazany od Iakubá Swinki Arcybiskupa Gnieźnieńskiego: był to Pan waleczny; trzyrázy Krolestwá zbywały dostawał. Krolował lat 23. 1306
- K**AZIMIERZ Wielki III. ná Krolestwo pomazan od Iánuśá Arcybiskupa Gnieźnieńskiego, Prává nápisat Polakom, Miásta murámi obwiodł, trzech Krolow rázem y Cesarzá ná czci miał, Akadémia wprzód w Kázimierzu fundował, do ktorej Mistrzow z Prági przywiozł, Roku 1361. żył lat 60. Krolował 37. 1333
- L**UDWIK Węgierski y Polski Krol wolności nádat Polakom, żył lat 56. krolował 12. od Iárosláwiá Arcybiskupa Gnieźnieńskiego pomazan ná Krolestwo. 1370
- I**ADWIGA Corká Ludwiká krolowała rok ieden. 1385
- W**ŁADYSŁAW V. rzeczony IAGIELLO, koronowany od Bozetá Arcybiskupa Gnieźnieńskiego, Wiáre sam wprzód przyiáł, y Litwę swoję do Wiáry ś. przywiodł. Prusy y Tátáry bił, Akadémia z Kázimierzá do Krakowá przeniośł, Roku 1400. Krolował lat 52. 1386
- W**ŁADYSŁAW VI. syn Iágiełow, Polski y Węgierski Krol, ten w Wárnym zgináł, żył lat 21. krolował 11. 1434
- K**AZIMIERZ IV. z Prusy walezył, w kościelne spráwy gwałtem się wdawał, żył lat 64. krolował 45. 1447
- I**AN OLBRACHT I. syn Kázimierzow, ná Bukowinie ludu niemáto strácił, żył lat 41. krolował 9. 1492

1501 ALEXANDER I. Brat Olbráchtow pomászczony przez Bratá Fryderiká Kárdynalá, Tátáry y Moskwę bił, żył lat 46. krolował lat 5.

1507 ZIGMUNT I. koronowan od Andrzeiá Rożycá Arcybiskupá Gnieźnieńskiego, sławny zwycięstwý, y widzeniem Nas : Panny Máryey, s. Stanisławá, B. Ianá Grotá Biskupow Krákovskich. Vmárt Roku 1548. Moskwę woiował, y Prusý poráził, żył lat 81. krolował 41.

1548 ZYGMUNT AVGVST II. unia z Litwa skończył, urodzony roku 1520. dnia 2. Augusti, koronowany zaś dnia 21. Lut. od Arcybiskupá Gnieźnieńskiego Iędrzeiá Rożycá. Żył lat 47. krolował 6.

1574 HENRYK Krol Polski y Fráncuski odbiegł Krolestwá, we Fráncýey zabity. Krolował lat 2. był pomászczony od Iákubá Vchánjskiego, Arcybiskupá Gnieź. Roku 1574. dnia 21. Lutego.

1576 STEPHAN BATHORY wielkiego rozumu był Krol, szczęśliwy, ná wojnie Gdańszczánów 4427. zbił, oprócz tych co w pogonipoginęło, y żywcem poimano. Był koronowany od Stániśławá Karnkowskiego, Arcybiskupá Gnieźnieńskiego.

1587 ZYGMUNT III. Turká, Tátáry, y Moskwieciná zwyciężył, Siewierská Ziemię pośiadł, Kościół śś. Piotrá y Páwła w Krákovie Oycom Iezuitom zbudował. Vrodził się w Krolestwie Szwedzkim, w Mieście Gryphtalm, Roku 1566. dnia 20. Czerwca w godzinę 4. po południu. Żył lat 66. krolował 45. vmárt Roku 1632. dnia ostatniego Kwietniá.

WŁADYSŁAW IV. koronowany urodzony Roku 1595. dnia 9. Iulij, godziny 19. Koronowany Roku 1633. dnia 6. Februarij. Pomászczony od Ianá Węzyká, Arcybiskupá Gnieźnieńskiego, ktory nam teraz szczęśliwie pánuie.

Po nim królował Brat Janowat wielki Książę co się działo w 1633
takie wojny były jak pisze kronika
Jan m. Michał Korybut nie dłużej panował rok tylko w sierpniu
Po Michałku Jan. Sobieski. Po Sobieskim Krol August
w 1704 Augustus syn Augustus przez cesarstwo
1704 r. 1704. Po nim stał Stanisław August 1764. Po nim stał

KATA-

K A T A L O G

B I S K U P O W

K R A K O W S K I C H.

- Prechor Wloch Arcybiskupem Krákov. byl lat 31. vmárl 966
 Roku 986. piernsly rozsiewacz Wiary s. Ratholickiey.
 Protulph Wloch Arcybiskupem Krákovskim byl lat 10. 986
 vmárl Roku 996.
 Lámbert Wloch Arcybiskupem Krákovskim byl lat 19. 996
 O Korone do Sylwestra Pápiezá Bolesławowi Krolowi
 iezdził/ vmárl Roku 1014.
 Poppo Wloch Arcybiskupem Krákovskim byl lat 9. zá te- 1014
 go Klastor Sieciechowski y s. Krzyzá ná Lysey gorze
 stáнал/ vmárl Roku 1023.
 Gombo Wloch Piaty Arcybiskup Krákovski / byl lat 9. 1023
 vmárl Roku 1032.
 Ráchelin Wloch Szosty Arcybiskup Krákovski byl lat 14. 1032
 zá tego Klastor Tyniecki stáнал/ vmárl Roku 1046.
 Aaron Fráncus Opát piernsly Tyniecki / Arcybiskupem 1046
 Krákovskim byl lat 13. vmárl Roku 1059.
 Lámbert Zula Polak z Domu Toporew/ Arcybiskupi tytul 1061
 vpušcil: byl Biskupem piernslym lat 10. vmárl 1071.
 S. Stámslaw Mieczennik z Domu Prussow Biskup Kráko- 1071
 wski/ dla ktorego zámordowánia Polská cztery láta byla
 pod interdikttem/ y Krol Boleslaw od Grzegorza šiod-
 mego Pápiezá tytul Krolowskiego odsádzon: byl Bi-
 skupem lat 8. zářity Roku 2079.
 Lámbert z Domu Hábdánt/ byl Biskupem lat 18. vmárl 1083
 Roku 1101. Ten Ciało s. Stámslawá z Skalki do
 Zámku Krákovského przeniosł.

- 1105 Bálwin Fráncuz szodry y miłościenny / byl Biskupem lat 5. vmárl Roku 1108.
- 1109 Maurus Fráncuz byl Biskupem lat 9. vmárl 1118.
- 1118 Gaudencyus ábo Rádost z Domu Roža/ zá tego Klastor Andzeiowski stágal/ byl Biskupem lat 25. vmárl Roku 1142.
- 1142 Robert z Domu Korab byl Biskupem lat 2. vmárl Roku 1144.
- 1144 Máttheusi z Domu Ostoiá/zá tego Nicchowski y Zwierzyńiecki Klastory sa fundowáne/ byl Biskupem lat 22. vmárl Roku 1166.
- 1166 Gedeon ábo Gedko z Domu Gryphow/ zá tego Cíálo s. Floryáná do Polsti przyprowadzono/ y Kościol Klecki y Wachocki stágal: byl Biskupem lat 20. vmárl 1186.
- 1186 Sulko ábo Pelká z Domu Lis/ zá tego Postrzywniecki Klastor stágal: byl Biskupem Krákovskim lat 12. vmárl Roku 1207.
- 1208 B. Wincenty Rádlubek rzeżóny/ z Domu Roža: Ten Biskupstwo opuścił Roku 1218. w Andzeiowie Zakonnikiem został / teraz cudami wielkimi słynie: byl Biskupem Krákovskim lat 10. vmárl Roku 1216.
- 1218 B. Jwo ábo Jan z Domu Odrowąz/ Domnikany do Kráková przyprowadził/ Szpital s. Duchá y Klastor w Mogile fundował/ y inszych Kościółow 10. zbndował. Był Biskupem Krák: lat 12. vmárl 1229.
- 1229 Wsław z Domu Száchownicá/zá tego Klastor Czerzycki fundowány: byl Biskupem Krákovskim lat 11. vmárl Roku 1242.
- 1242 B. Jan Prándotá Białáczewski z Domu Odrowąz/ zá tego Ránonizácyá s. Stámsláwá došli: byl Biskupem lat 24. vmárl Roku 1266. wslawiony cudami.
- 1266 Páwel Przemekowski z Domu Pulkozá/ byl Biskupem lat 28. vmárl 1293.

Biskupow Krakowskich.

83

- Prokop z Domu Korab/ byl Biskupem lat 2. umarl Roku 1293
 ku 1295.
- Jan Muskata byl Biskupem lat 26. umarl Roku 1296
 B. Nantlerus Slezak z Domu Oksa/ ktory Kosciol Kraz- 1308
 kowski po zgorzeniu naprawial: byl Biskupem Kraz-
 kowskim lat 6. na Wroclawskie Biskupstwo wstapil Roku
 1326. y tam umarl Roku 1341. zyl swiatobliwie.
- B. Jan Groth z Domu Rawicz/ byl Biskupem Kraz- 1328
 kowskim lat 18. umarl Roku 1347.
- Piotr Salkowski z Domu Dolina/ byl Biskupem rok/tegoz 1347
 tez umarl Roku 1348.
- Bozanta Jankowski z Domu Roza/ ktory Bozecin zalozyli 1348
 byl Biskupem Krakowskim lat 18. Krola Kazimierza
 Wielkiego strofowal z zycia niepoczciwego/ umarl Ro-
 ku 1366.
- Gloryan Motekski z Domu Jelita/ byl Biskupem Krakow- 1367
 skim lat 11. umarl Roku 1378.
- Zawisza z Kurozwat z Domu Roza/ Miansjonarze fundo- 1378
 wal: byl Biskupem Krakowskim lat 2. umarl Roku
 1380.
- Jan z Radlic z Domu Korab/ Doctor Medicinæ, za tego 1380
 Klasztor Czeszochowski stanal: byl Biskupem Krakow-
 skim lat 12. umarl Roku 1392.
- Piotr Wyss z Domu Brog/ za tego Vniwersitas Krakowska 1392
 stancla/ y Kosciol Bozego Ciala. Byl Biskupem Kraz-
 kowskim lat 2. umarl na Biskupstwie Poznanskim Ro-
 ku 1412.
- Woyciech Jasirzbiec z tegoz Domu/ za ktorego Zakon Pz- 1412
 men s. Bregity w Lublinie stanal. Zyl na Biskupstwie
 lat 12. potym na Arcybiskupstwie Gnieznienskim umarl
 Roku 1436.
- Zbigniew z Olesnice z Domu Tebno/ Biskup Krakowski y 1428
 Kardynal / Kiestwo Siemierskie Kosciolowi Kraz-
 kowskiemu

- wskiemu kupił: był Biskupem Krakowskim lat 32. w
márl Roku 1455.
- 1455 Thomasz Strámpniński z Domu Prussów/ Profesor Akáde-
miej Krakowskiej/ był Biskupem Krakowskim/ y Kie-
ciem Siewierskim lat 5. w márl Roku 1460.
- 1460 Jakub Siemieniski z Domu Dobno/ był Biskupem/ w márl
ná Arcybiskupstwie Gnieznienskim Roku 1462.
- 1462 Jan Gruszezyński z Domu Roża/ był Biskupem Krak. lat 2.
w márl ná Arcybiskupstwie Gnieznienskim Roku 1472.
- 1474 Jan Lutko z Brzezia z Domu Dolwa/ był Biskupem Krá-
kowskim lat 6. w márl Roku 1488.
- 1475 Jan Rzeszowski z Domu Pultkozá/ skarb Kościoła Krá-
kowskiego zbudował.
- 1488 Fryderyk Kárdynał syn Kázimierzow/ Brat Janá Olbrá-
chta/ Alexándra/ y Zygmuntá Pierwszego: był Biskupem
Krakowskim y Arcybiskupem Gnieznienskim lat 15. w
márl Roku 1503.
- 1504 Jan Konárski z Domu Hábdánt / Grábstwo Koziołkow-
skie Kościołowi Krakowskiemu kupił. Był Biskupem
Krakowskim lat 21. w márl Roku 1525.
- 1526 Piotr Tomicki z Domu Łódz/ tego pámiątká wielka jest w
Kościele Káthedralnym: był Biskupem Krakowskim
lat 12. w márl Roku 1540.
- 1536 Jan Latalski z Domu Prawdziej/ był Biskupem Krak. lat
2. w márl ná Arcybiskupstwie Gniezni. Roku 1540.
- 1537 Jan Choviski z Domu Hábdánt/ był Biskupem Rok 1. w
márl Roku 1538.
- 1538 Piotr Gámrat Biskup Krakowski/ oraz y Arcybiskupem
Gnieznienskim był lat 7. w márl Roku 1545.
- 1545 Sámuel Máciejowski był Biskupem Krakowskim lat 5.
w márl Roku 1550.
- 1550 Andrzej Żebrzydowski z Domu Kádwan / był Biskupem
Krakowskim lat 10. w márl Roku 1560.

Biskupow Krákovskich.

85

- Philip Padniewski z Domu Nowiná/ byl Biskupem Krá-
kowskim lat 12. umárl Roku 1572. 1560
- Fránciszek Krásinski z Domu Slepowron/ byl Biskupem
Krákowskim lat 5. umárl Roku 1577. 1572
- Piotr Mystkowski z Domu Jástrzebiec/ byl Biskupem Krá-
kowskim lat 14. umárl Roku 1591. 1577
- Jerzy Rádzwił Rárdynal/ y Káze z Olyki/ zá niego Rá-
nomizácyá s. Jácká stánelá/ Kruszeze w Kielcách znále-
ziono/ Seminárium fundowal. Zyl lat 44. w Rzymie
umárl Roku 1600. 1591
- Bernat Mácieiowski Rárdynal/ y Biskup Krákowski: byl
Biskupem Krákowskim lat . umárl ná Arcybiskupstwie
Gnieznieńskim Roku 1608. 1601
- Piotr Tylicki/ pámiatke wielkú Kościolowi y ochedořtwa
dostátnie zostáwl. Byl Biskupem Krákowskim lat 7.
umárl Roku 1616. 1609
- Marcin Szyskowski/ Stácy siedmióm Kościolóm Krá-
kowskim z Odpustám co y w Rzymie przy Kościolách
siedmiu sz/ wypráwl: byl Biskupem Krákowskim lat 14.
umárl Roku 1630. 1616
- Jedrzey Lipski tegož Roku umárl ktorego obrány. Byl Bi-
skupem Krákowskim Niedziel 18. Ten Kościolowi Ká-
thedralnemu legowal Insule kořtowa valoris 30000.
y Ornat zlotych 12000. Kořtunacy. Ampulki z Niedni-
czkú szzero zlate/ robota piekna tážce. Obligácyá te
wezynwřsy/ áby ten Biskup ktory Insule te wdziacie Aug-
MARIA odmowil. 1631
- Jan Albrycht Krolawic/ Rárdynal/ Biskup Krákowski/ 1632
umárl Roku 1635. dnú 26. februarij.
- Jákub Jádził Konfirmácyá siedmióm Kościolóm Krá-
kowskim otrzymal. Ministry Aryáńskie yich Szkoły w
Károwie zmořl. Summum Poenitentiarium w Ká-
thedralnym Kořciele fundowal zlotych dwá tysúciá /
dávřy

dawşy y pewne dziesięćiny. Fundacya w Rzymie przy Kościele ś. Stániławá w Szpitalu zostawił / dwa tysiąca czerwonych złotych ná te ordinowawşy. Do Seminarium in censum, aby Semináristow wiecey było złotych 20000. Do Szpitalá ś. Ursule in censum złotych 10000. Do ś. Rocha Szpitalá Studentskiego in censum złotych 5000. Do Burşy Pauperum in censum złotych 5000. Do Szpitalá ś. Sebaştianá in censum 5000. Do ś. Duchá Szpitalá in censum złotych 5000. Ná Klastor ś. Josephá / gdzie Siostra Nieboſzczyńska Przełożona / y táń máia być powinnye Pámentki Zakonniciámi z Domu Nieboſzczyń / złotych 15000. Pro Monte pietatis & Conuersis in censum dánych różnym osobom sto sześćdziesiąt tysięcy. Burşy Hierosolymorum, gdzie sam będąc niegdy Student fundatione auxit, ná 30. Młodzieńcow de languine, á in defectu tych Szlacheckich Synow. Był ná Biskupstwie lat 7. umiárl dnia 17. Márcá / Roku 1642. Piotr Gembicki / z łaski Bożey Biskup Krákowski / teraz ſczęśliwie Kościołem Krákovskim rządzi / którego mecz nam Pan Bog długo przy dobrym zdrowiu chowa.

1643

Piotr Gembicki / z łaski Bożey Biskup Krákowski / teraz ſczęśliwie Kościołem Krákovskim rządzi / którego mecz nam Pan Bog długo przy dobrym zdrowiu chowa.

S T A C Y E

Siedmi Kościołow Krákovskich, y Oltarze w nich Tablicami náznáczone, Odpustámi siedmi Kościołow Miásta Rzymskiego wprzywilejowane.

Naprzód w Kościele Káthedrálnym ná Zamku te są:

I. Oltarz Náświetszego Sákrámentu / Wtóry y Grobu ś. Stániławá y Floryána / Trzeci Oltarz Krucyfiká przy Zákrystyce.

W Kościele

W Kościele Świętego FRANCISZKA.

1. Oltarz Wielki/ 2. ś. Antoniego z Padwy/ 3. Náswietś-
 ſzey Pánny przy Chorze/ 4. w Káplicy Bráctwa Compassionis/
 5. Krucyfiksá przy ścieńce/ y Pánny Máryey/ 6. w Krucganku
 Oltarz Miłosierdzia.

W Kościele Świętey ANNY.

1. Oltarz Wielki/ 2. Náswietśzego Sakramentu/ 3. Nás-
 ſwietśzey Pánny przy Grobie B. Janá Kántego.

W Kościele Świętey TROJCE.

1. Oltarz Wielki/ 2. w Káplicy Rozáncá ś. Náswietśzey
 Pánny Máryey/ 3. v Grobu ś. Jácká/ 4. Krucyfiksá v wschodzie
 ś. Jácká/ 5. w Káplicy ś. Ráthárzyny Senenistey/ lecz to prze-
 miešiono do Káplice ś. Wincentego/ 6. w Káplicy PP. Lubo-
 miřskich/ 7. w Káplicy PP. Wyszowskich.

W Kościele SS. PIOTRA y PAWŁA Apostołów.

1. Oltarz Wielki/ 2. Chrystusa Páná w trzyszu Kościelnym/
 3. ná przeciw temuż Náswietśzey Pánny/ 4. ś. Trojce y Nárroz-
 ſenia ś. Páwła/ 5. Wszętych śś. Aniółow y Archániołow/
 6. ś. Zygmuntá Króla y Mieczemutá/ ś. Rázumierzá Wyzna-
 wce/ y inšych Pátronow Polskich y Mieczemutów wšętych śś.

W Kościele w Rynku PANNY MÁRTER.

1. Oltarz Wielki/ 2. Náswietśzego Sakramentu/ 3. Nás-
 ſwietśzey Pánny Máryey Loret názwáney.

W Kościele Bernardynów ná Stradomiu.

1. Oltarz Pánny Máryey cudámi znáczny/ 2. Wieczery
 Páństey/ 3. przy Grobie ś. Fránciřká/ 4. Symoná z Lipnice/
 4. ś. Bernardyná/ 5. ś. Anny śmótrzećzey.

Nápo-

W Tych Kościolách/ Stácye przy Oltarzách náznáczone obchodzac/ to trzebá zachowác: naprzód wyspewyádać sie y kommuntowác/ lubo przed tym/ lubo po tym/ w ktorymkolwiek Kościele: Kościoly y Oltarze wzwyż miánowane obchodzić/ á to w ieden dzień má być czyniono/ lubo to poránu/ lubo też po obiedzie/ moze też rozdzielić ná poránek y ná odwieczery/ dla słábszych y strudzonych. Wolno też ná wozie/ ábo ná koniu: wolno też y Pácierze mowić ktore kto chce/ lub to Rozániec / ábo też Koronke/ Officium ktorekolwiek/ siedm Psálmow pokutnych: ábo y stopniow/ wolno y wiele chce/ od ktoreg zechce Kościolá poczác wolno/ y od ktorego chce Oltarz. Wchodzac do Kościolá/ ábo y Kościoly obchodzac/ rozmyślác sobie Nieké Pánské/ ábo ktora nie máš nic miłšego y pożyteczniejšego dušy. Pożámość w tych Kościolách tá jest: prosić Pána Boga o zgóde Chrześciánská/ o wytorzenie Heretykow/ y o wywyżšenie Kościolá Chrześciánskiego: moze też to lubo słowem/ ábo pomysleniem dobra intencya swá dyrygowác/ o co chceš Stworce swego prosić/ wchodzac do Kościolá/ by tylko to było nie ze škoda bližniego y sumnienia swego. Ješliby też blisko nie mogli człowiek do Oltarzá przystápić/ w tym skrupulu nie trzebá mieć żadnego (co y w inszych spráwach być sie rozumie) ábowiem moze sie modlić ták z dáleká/ iáko y z blisko człowiek Pánu Bogu: Jálmuzne też iešli moze dáć/ niech dá wedlug przepomożenia: ktorzykolwiek tedy obchodza te Kościoly/ y w nich Oltarze/ otrzymywáia Zupelny Odpust/ nádaány od Stolice Apostolskiej/ y zá xprošeniem Biskupow Krákovských.

K O N I E C.

Omyłki tak popraw.

Bárta 3.	Ÿ. 11.	miasto 8.	popraw 15.
Bárta 33.	Ÿ. 22.	miasto 1633.	popraw 1643.
Bárta 70.	Ÿ. vltimo	miasto Bona Reginarum	popraw Vna Reginarum.

